

ΕΠΙ ΘΕΩΡΗΣΗ

Τ Ο Π Ι Κ Η Σ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Τεύχος 128 / ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2010

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

Η δύσκολη πορεία από τη θεωρία στην πράξη

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Πως διαμορφώθηκε ο νέος χάρτης της Αυτοδιοίκησης

Η ευρωπαϊκή Τ.Α. του 2020 και η ελληνική Τ.Α. του σήμερα

Editorial

Από τη θεωρία στην πράξη περνά ο «Καλλικράτης». Ήδη οι αιρετοί και εργαζόμενοι στην Αυτοδιοίκηση κλήθηκαν, ταυτόχρονα, να μυηθούν στα μυστικά του, να εμπεδώσουν τις αλλαγές και να τις δρομολογήσουν πριν την 1η Γενάρη του 2011, έτσι ώστε, αν όχι να είναι όλα στην εντέλεια από την αρχή, αλλά τουλάχιστον, να μη «σπάσει» η αλυσίδα, να μη δημιουργηθεί κενό στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων και στην εξυπηρέτηση του πολίτη. Να γίνει ομαλή μετάβαση στη νέα εποχή.

νιστούν, σαν μια ορχήστρα και να αποδώσουν έργο με απτό αποτέλεσμα και μάλιστα σε εξαιρετικά δύσκολες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες.

Καταλύτης σ' αυτήν την προσπάθεια είναι αναμφίβολα οι ίδιοι οι εργαζόμενοι στην Αυτοδιοίκηση – παλιοί και μετατασσόμενοι - που καλούνται να φέρουν σε πέρας αυτές τις μεγάλες αλλαγές.

Επίσης καταλυτική δράση για την επιτυχία του εγχειρήματος θα έχουν και τα οικονομικά μέσα που θα δια-

πολιτών για το αύριο, των άδικα επιμερισμένων θυσιών, της ανεργίας, της κατάθλιψης και της ύφεσης, να νοηματοδοτήσει μια δημόσια αφήγηση αλλαγής των πραγμάτων τέτοια που να εμπνεύσει εμπιστοσύνη για τους θεσμούς και τους ανθρώπους, να παρασύρει τις ίδιες τις τοπικές κοινωνίες στη συμμετοχή, τη δημιουργία, την αλληλεγγύη, τη συνοχή.

Το ακόμη πιο σημαντικό όμως είναι αυτή η αλλαγή να μη μείνει στα λόγια, αλλά να μετατραπεί σε πράξη, ξεκινώντας από τα πιο απλά, αν-

Η Τ.Α. θα πρέπει στη θέση της σκληρής λιτότητας, του φόβου, των άδικα επιμερισμένων θυσιών, της ανεργίας, της κατάθλιψης και της ύφεσης, να νοηματοδοτήσει μια δημόσια αφήγηση αλλαγής των πραγμάτων, να παρασύρει τις τοπικές κοινωνίες στη συμμετοχή, τη δημιουργία, την αλληλεγγύη, τη συνοχή

Οι «ταχύτητες» βέβαια είναι διαφορετικές για τους συντελεστές που έχουν αναλάβει την υλοποίηση του «Καλλικράτη». Όπως χιλιάδες είναι και οι λεπτομέρειες που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Ωστόσο, αυτό που ξεχωρίζει ένας παρατηρητής των πραγμάτων, είναι ότι σε όλα τα επίπεδα υπάρχει μια αγωνία και μια σύμπτωση για το στόχο, που δεν είναι τίποτε άλλο από το να δρομολογηθεί γρήγορα η προσαρμογή στα νέα δεδομένα.

Εγχείρημα δύσκολο και περίπλοκο δεδομένου ότι θα πρέπει χιλιάδες υπηρεσίες, χιλιάδες εργαζόμενοι σ' αυτές, χιλιάδες αιρετοί να συντο-

θέτουν οι δημοτικές αρχές και που, απ' ό,τι φάνηκε από τον προϋπολογισμό του 2011, θα υπάρξουν σημαντικές περικοπές λόγω Μνημονίου.

Τούτων δοθέντων λοιπόν θεωρούμε πως σήμερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ως ο πιο κοντινός στον πολίτη θεσμός, το πιο σπουδαίο στοίχημα που καλείται καταρχήν να υιοθετήσει και στη συνέχεια κερδίσει είναι το εξής:

Από την πρώτη ημέρα εφαρμογής του «Καλλικράτη», την 1η Γενάρη του 2011, θα πρέπει στη θέση της σκληρής λιτότητας, του φόβου των

θρώπινα, καθημερινά και με χαμηλό κόστος εφαρμογής, πράγματα. Από το να φροντίσει για παράδειγμα η δημοτική αρχή να καθαρίσει και να ομορφύνει την πόλη, μέχρι να υπάρξει πραγματική μέριμνα για τον αναξιοπαθούντα συμπολίτη, έτσι ώστε να μη νοιώθει μόνος και εγκαταλελειμμένος.

Γιατί μόνο έτσι θα αφυπνιστούν οι άνθρωποι. Μόνο έτσι θα ανακτηθεί η εμπιστοσύνη. Μόνο έτσι θα επιστρέψει η «έκπτωτη» χαρά στην πόλη. Και εν τέλει μόνο έτσι θα υπάρχει και το έδαφος να πετύχει και ο «Καλλικράτης».

■ ■ ■ Περιεχόμενα

- 04** Γ. Παπανδρέου:
Αρχή αναπτυξιακής επανεκκίνησης της χώρας ο «Καλλικράτης»
- 06** ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Οι πρώτες εκλογές του «Καλλικράτη»
Οι νέοι δήμαρχοι
- 14** Οι δημοτικές εκλογές με αριθμούς
- 22** Δημοτικές εκλογές: Μια ματιά εκ των έσω
- 24** Πρόγραμμα «Καλλικράτης»: Από τη θεωρία στην πράξη
- 25** Ο προϋπολογισμός της Τ.Α. το 2011
- 27** ΕΛΛ.Α.Δ.Α.: Συγκρατημένη αισιοδοξία από τους αιρετούς
- 29** Καταλύτης το ανθρώπινο δυναμικό για τον «Καλλικράτη»
- 33** Σε δύο φάσεις η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους δήμους
- 39** Ελεγκτής Νομιμότητας για την ενίσχυση της διαφάνειας στους δήμους

40 Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση κλειδί για την αυτόματη εξυπηρέτηση των δημοτών

42 Τα «κλειδιά» για τη λειτουργία των δήμων

48 Φως στο τούνελ μόνο για το «Βοήθεια στο Σπίτι»

50 Ένας χρόνος χωρίς τον Χρήστο Παλαιολόγο

52 **ΑΡΘΡΟ** του Β. Κοραχάη
Θεσμός ευθύνης η νέα Αυτοδιοίκηση

53 **ΑΡΘΡΟ** των Ρ. Γκέκα και Κ. Μήτσου
Η ευρωπαϊκή Τ.Α. του 2020 και η ελληνική Τ.Α. του σήμερα

58 ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ

60 Εκτός ΣΥΝόρων

62 ΕΝδιαφέρουν

Επιθεώρηση Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Εκδότης:

Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας
Ακαδημίας & Γενοδίου 8
106 78 Αθήνα
Τηλ. Κέντρο: 210 38 99 600, Fax: 210 38 20 807
email: eta@kedke.gr

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:
Ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ Νικήτας Κακλαμάνης

Διεύθυνση - Επιμέλεια Σύνταξης:
Ουρανία Σούλη

Συντακτική Ομάδα:

Δημήτρης Μαρής
Νικοπέτα Μουτούση
Ηλίας Μπενέκος

Διόρθωση κειμένων:
Νίκη Σαλιτού

Εκδοτική Παραγωγή:

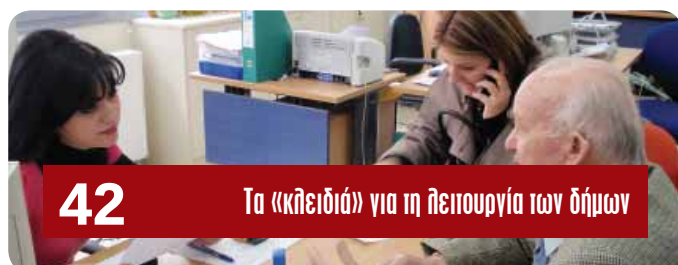
Σύγχρονες Εκδόσεις Κορυφή Α.Ε.
Εθνικής Αντιστάσεως & Ελ. Κωστοπούλου
Παλλήνη
Τηλ.: 210 66 65 669, 210 66 65 812

Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση:
bmplus

Σαράντα Εκκλησιών 8, 162 31 Βύρωνα
Τηλ.: 210 76 67 544
email: info@bmplus.gr

29 Καταλύτης το ανθρώπινο δυναμικό για τον «Καθηκράτη»

42 Τα «κλειδιά» για τη λειτουργία των δήμων

50 Ένας χρόνος χωρίς τον Χρήστο Παλαιολόγο

Με την παρουσία και
του πρωθυπουργού οι
διημερίδες επιμόρφωσης
των νέων αιρετών

Γ. Παπανδρέου: Αρχή αναπτυξιακής επανεκκίνησης της χώρας ο «Καλλικράτης»

Μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα, αυτή που «ανέτειλε» με τον «Καλλικράτη», θα βρεθούν από το νέο έτος, οπότε και αναλαμβάνουν καθήκοντα, οι δημοτικές αρχές που προέκυψαν από τις κάλπες του Νοεμβρίου. Η πρόκληση μεγάλη, όπως ταυτόχρονα και οι υποχρεώσεις που προκύπτουν για τους 325 νεοεκλεγέντες δημάρχους της χώρας.

Τη σημασία που αποδίδει η κυβέρνηση στο εγχείρημα, αλλά και στο νέο, αναβαθμισμένο ρόλο των αιρετών αποδεικνύει η παρουσία και ομιλία του ίδιου του πρωθυπουργού στη διημερίδα που οργανώθηκε στην Αττική, με στόχο την ενημέρωση και επιμόρφωση των δημάρχων, περιφερειάρχων και αντιπεριφερειάρχων που εξελέγησαν.

Διημερίδες επιμόρφωσης νέων αιρετών

Η εκδήλωση με θέμα «Τα αναγκαία βήματα για την επιτυχή μετάβαση στον «Καλλικράτη»» έγινε στο πλαίσιο του προγράμματος διημερίδων επιμόρφωσης που διοργάνωσαν το υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας και το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε έξι μεγάλες πόλεις της Ελλάδας, και συγκεκριμένα σε Αθήνα, Πάτρα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Ιωάννινα και Λάρισα. Μεταξύ άλλων τέθηκαν επί τάπητος θέματα όπως το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για τη μετάβαση στον «Καλλικράτη», ο «Οδικός χάρτης Τριμήνου», η Συγκρότηση Οργάνων και το νέο Σύστημα Διακυβέρνησης, οι νέες αρμοδιότητες, οι μετατάξεις προσωπικού και η οργάνωση των υπηρεσιών, η εποπτεία, η

διαφάνεια και οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες για τους πολίτες, η πρόνοια και η κοινωνική πολιτική, καθώς και η διαχείριση απορριμμάτων.

Γ. Παπανδρέου: Κάνουμε περισσότερα με λιγότερους πόρους

Για ριζικές τομές στη Δημόσια Διοίκηση και περιορισμό του σπάταλου κράτους μίλησε ο Γ. Παπανδρέου από το βήμα της διημερίδας ενώπιον των νεοεκλεγμένων δημάρχων και περιφερειάρχων. Αναφερόμενος στον «Καλλικράτη», τον χαρακτήρισε «τη μεγαλύτερη τομή, μέχρι σήμερα, στη λειτουργία του κράτους», συνδέοντάς τον άμεσα με την προσπάθεια που καταβάλλεται για έξοδο από την οικονομική κρίση.

«Αυτή η νέα δομή, αλλά και η σωστή λειτουργία της Αυτοδιοίκησης είναι προϋπόθεση για τις μεγάλες αλλαγές που έχουμε μπροστά μας. Προϋπόθε-

ση για να εξέλθουμε από την κρίση, να χτίσουμε την Ελλάδα της οικονομικής βιωσιμότητας, της πράσινης ανάπτυξης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και ενός κοινωνικού κράτους, που προστατεύει και είναι κοντά στον πολίτη» είπε στους νέους αιρετούς ο πρωθυπουργός.

Όπως ξεκαθάρισε στους νεοεκλεγέντες ο κ. Παπανδρέου «τα επόμενα χρόνια, 2011 και 2012, θα χρειαστεί να μειώσουμε τη σπατάλη, δηλαδή το μέγεθος του δημοσίου τομέα, αλλά ταυτόχρονα και να βελτιώσουμε αυτό που κάνει ο δημόσιος τομέας. Πρέπει να βρούμε τους τρόπους για να κάνουμε περισσότερα για τους πολίτες με λιγότερους πόρους, να αξιοποιηθούν, δηλαδή, οι πόροι με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο».

Παράλληλα, ο πρωθυπουργός επισήμανε πως πλέον παύει «η εξάρτηση, η ομηρία της Αυτοδιοίκησης από το κε-

ντρικό κράτος, όχι μόνον επειδή είναι οικονομικά αυτόρκτης και εξοπλισμένη με δυναμικούς πόρους, αυξημένους σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά για να καλύψουν νέες αρμοδιότητες, αλλά και γιατί τερματίζεται το καθεστώς ενός συστήματος εποπτείας, που άφηνε περιθώρια πολιτικών σκοπιμότητων και κομματικών υπολογισμών». «Οι δεκάδες καινοτομίες του "Καλλικράτη"» συνιστούν χωρίς αμφιβολία μία νέα αρχή για την Αυτοδιοίκηση, για τη διακυβέρνηση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, αλλά και για το πολιτικό μας σύστημα συνολικά. Και αυτό γιατί με τον "Καλλικράτη" η Αυτοδιοίκηση γίνεται αφετηρία για την αναζωογόνηση του ίδιου του πολιτικού μας συστήματος, για την οικοδόμηση μιας νέας σχέσης εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους θεσμούς», επισήμανε χαρακτηριστικά ο κ. Παπανδρέου. Πρόσθεσε, δε, ότι ο «Καλλικράτης» σηματοδοτεί και μια νέα αρχή στο μεγάλο μέτωπο της αναπτυξιακής επανέκκινησης της χώρας, υπενθυμίζοντας ότι «μεταφέρεται πλέον στην αιρετή περιφέρεια το σύνολο των αρμοδιοτήτων που αφορούν τον αναπτυξιακό περιφερειακό προγραμματισμό», μεταξύ των οποίων η συμμετοχή στη διαδικασία κατάρτισης και εφαρμογής του ΕΣΠΑ για την προγραμματική περίοδο 2007-2013.

«Μ' αυτές τις αλλαγές επιστρέφουμε στην κοινή λογική: τοπικές κοινωνίες, τοπικοί φορείς, κυρίως οι περιφέρειες, μπορούν να κάνουν πολύ πιο συνετά, πολύ πιο στοχευμένα, πολύ πιο αποτελεσματικά το σχεδιασμό για την ίδια τους την περιοχή», είπε ο κ. Παπανδρέου, προσθέτοντας ότι «δήμοι και οι περιφέρειες έχουν τη δυνατότητα και την ευθύνη να συμβάλουν αποφασιστικά και στη στοχοθέτηση και στην ιεράρχηση, αλλά και στην εφαρμογή αυτών των προγραμμάτων, απελευθερώνοντας αναξιοποίητες δυνάμεις».

Γ. Ραγκούσης: Δεν θα γίνουν απολύσεις στις δημοτικές επιχειρήσεις

Από την πλευρά του, ο υπουργός Εσωτερικών Γ. Ραγκούσης τόνισε κατά την ομιλία του ότι ο «Καλλικράτης» θα πορευτεί με την αξιοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α.,

ύψους 4 δισ. ευρώ για την επόμενη τετραετία, το οποίο αφορά και τους δύο βαθμούς Αυτοδιοίκησης.

Περιγράφοντας, δε, τα έργα και τις δράσεις που περιλαμβάνει, τα οποία αναμένεται να αποτυπωθούν σε Προεδρικό Διάταγμα, επισήμανε ότι δίνεται προτεραιότητα στη δημιουργία κοινωνικών υποδομών, που θα διασφαλίσουν δράσεις στην κοινωνία «και ειδικά στις πιο αδύναμες κοινωνικές ομάδες, που βιώνουν εντονότερα το κόστος της κρίσης», όπως σημείωσε χαρακτηριστικά.

Στο πρόγραμμα επίσης, σύμφωνα με τον κ. Ραγκούση, θα ενταχθούν σχέδια συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, «προκειμένου να ενισχυθεί κάθε μορφή τοπικής επιχειρηματικότητας».

Ακόμη θα ενταχθούν ολοκληρωμένα προγράμματα οδικής ασφάλειας και παρεμβάσεων στις πόλεις, καθώς και δράσεις που αναβαθμίζουν το περιβάλλον.

Στη διάθεση της Αυτοδιοίκησης θα τεθούν και χρηματοδοτήσεις για τη βελτίωση των υποδομών και την πράσινη ανάπτυξη. Έργα υποδομής για τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, για βιολογικούς καθαρισμούς και δίκτυα αποχέτευσης, καθώς και έργα βελτίωσης της προσπελασιμότητας στις τουριστικές περιοχές. «Μια Ελλάδα που αλλάζει είναι το μήνυμα που θα φέρει επενδύσεις, το μήνυμα που θα φέρει τουρισμό υψηλού επιπέδου, το μήνυμα το οποίο θα μεταφέρει με τη δουλειά της και τα έργα της και η Αυτοδιοίκηση», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Ραγκούσης.

Τέλος, αναφερόμενος στο μέλλον των απασχολούμενων στις δημοτικές επιχειρήσεις, ο κ. Ραγκούσης ξεκαθάρισε ότι αν και θα καταργηθούν 4.500 από τις υπάρχουσες 6.000, δεν θα γίνουν απολύσεις. «Η κατάργησή τους στον "Καλλικράτη" προβλέπεται να ακολουθηθεί από τις απαραίτητες μετατάξεις για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, χωρίς να τίθεται σε καμία απολύτως περίπτωση θέμα απολύσεων των εργαζομένων σ' αυτές τις επιχειρήσεις» ανέφερε χαρακτηριστικά ο υπουργός Εσωτερικών.

**Οι πρώτες
εκλογές του Καλλικράτη**

Οι νέοι Δήμαρχοι

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Αθηναίων

Καμίνης Γεώργιος 51,95

Βύρωνος

Χαρδαλιάς Νικόλαος 64,69

Γαλατσίου

Τσίρος Κυριάκος 60,66

Δάφνης - Ύμηττού

Σταυριανουδάκης Μιχαήλ 55,62

Ζωγράφου

Καλλίρης Κωνσταντίνος 55,72

Ηλιουπόλεως

Βαλασόπουλος Βασίλειος 53,55

Καισαριανής

Καμπάκας Αντώνιος 50,07

Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνος

Αποστολάκη Ευτυχία 51,50

ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Αμαρουσίου

Πατούλης Γεώργιος 56,44 (Α)

Αγίας Παρασκευής

Ζορμπάς Βασίλειος 51,53

Βριλησίων

Ιωαννίδης Κωνσταντίνος 53,86

Ηρακλείου

Βλασσόπουλος Παντελεήμων
(Παντελής) 58,73

Κηφισιάς

Χιωτάκης Νικόλαος 54,66

Λυκόβρυσης - Πεύκης

Φωκιανός Δημήτριος 52,47 (Α)

Μεταμορφώσεως

Καρπέτας Μιλτιάδης 54,58

Νέας Ιωνίας

Γκότσης Ηρακλής 54,92

Παπάγου - Χολαργού

Ξύδης Βασίλειος 59,42

Πεντέλης

Στεργίου-Καψαλής Δημήτριος 51,39

Φιλοθέης - Ψυχικού

Ξυριδάκης Παντελής 57,46

Χαλανδρίου

Κουράσης Γεώργιος 54,00

ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Αγίου Δημητρίου

Ανδρούτσου Μαρία 61,19

Αλίμου

Ορφανός Αθανάσιος 60,89

Γλυφάδας

Κόκορης Κωνσταντίνος 50,12

Ελληνικού - Αργυρούπολης

Κορτζίδης Χρήστος 61,02

Καλλιθέας

Ασκούνης Κωνσταντίνος 59,49

Μοσχάτου - Ταύρου

Ευθυμίου Ανδρέας 55,43

Νέας Σμύρνης

Τζουλάκης Σταύρος 63,59

Παλαιού Φαλήρου

Χατζηδάκης Διονύσιος 61,55 (Α)

ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Αγίας Βαρβάρας

Καπλάνης Γεώργιος 51,68 (Α)

Αγίων Αναργύρων - Καματερού

Σαράντης Νικόλαος 53,64 (Α)

Αιγάλεω

Καρδαράς Χρήστος 53,73

Ιλίου (Νέων Λιοσίων)

Ζενέτος Νικόλαος 52,02 (Α)

Περικτερίου

Παχατουρίδης Ανδρέας 65,62

Πετρουπόλεως

Κοτσαμπάς Θωμάς 55,06

Χαϊδαρίου

Μαραβέλιας Δημήτριος 51,42

ΠΕΙΡΑΙΑ

Κερατσινίου - Δραπετσώνας

Λουκάς Τζανής 57,08

Κορυδαλλού

Κασιμάτης Σταύρος 52,12 (Α)

Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη

Ιωακειμίδης Γεώργιος 60,36

Πειραιώς

Μιχαλολιάκος Βασίλειος 51,76

Περάματος

Ζουμπούλης Παντελής 52,62

ΝΗΣΩΝ

Αγκιστρίου

Αθανασίου Ιωάννης 84,61 (Α)

Αίγινας

Σακκιώτης Θεοδόσιος (Σάκης) 56,67

Κυθήρων

Κουκούλης Θεόδωρος 50,89 (Α)

Πόρου

Στρατηγός Δημήτριος-Ανδρέας 64,18 (Α)

Σαλαμίνας

Τσαβαρής Ιωάννης 52,27

Σπετσών

Λυράκης Παναγιώτης 55,65

Τροιζηνίας

Σαμπάνης Ιωάννης 66,76 (Α)

Υδρας

Κοτρώνης Αγγελος 54,45 (Α)

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Αχαρνών

Ντούρος Σωτήριος 58,78

Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης

Κασιδόκωστας Γρηγόριος 55,72

Διονύσου

Καλαφατέλης Ιωάννης 61,89

Κρωπίας

Κιούσης Δημήτριος 68,17 (Α)

Λαυρεωτικής

Λεβάντης Κωνσταντίνος 51,80

Μαραθώνος	
Λουίζος Ιορδάνης	53,68
Μαρκοπούλου Μεσογαίας	
Μεθενίτης Σωτήριος	55,73
Παιανίας	
Δάβαρης Δημήτριος	57,20
Παλλήνης	
Ζούτσος Αθανάσιος	63,86
Ραφήνας – Πικερμίου	
Χριστόπουλος Γεώργιος	54,74
Σαρωνικού	
Φιλίππου Πέτρος	55,83 (Α)
Σπάτων – Αρτέμιδος	
Μάρκου Χρήστος	57,68
Ωρωπού	
Οικονομάκος Ιωάννης	50,32

ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ασπροπύργου	
Μελετίου Νικόλαος	68,94 (Α)
Ελευσίνας	
Αμπατζόγλου Γεώργιος	54,12
Μάνδρας – Ειδυλλίας	
Δρίκος Γεώργιος	53,21
Μεγαρέων	
Μαρινάκης Ιωάννης	62,10
Φυλής	
Μπουραϊμης Δημήτριος	51,24

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ- ΘΡΑΚΗΣ

ΔΡΑΜΑΣ

Δοξάτου	
Χατζηλαζάρου Αναστάσιος (Τάσος)	53,05
Δράμας	
Χαρακίδης Κυριάκος	50,92

Κάτω Νευροκοπίου	
Μαυρίδης Μελέτιος	50,68 (Α)
Παρανεστίου	
Καγιάογλου Νικόλαος	50,85
Προσοτσάνης	
Λύσσελης Αγγελος	57,49

ΕΒΡΟΥ

Αλεξανδρούπολης	
Λαμπάκης Ευάγγελος	56,13
Διδυμοτείχου	
Πατσουρίδης Παρασκευάς	57,58
Ορεστιάδας	
Μουζάς Δημήτριος	52,20
Σαμοθράκης	
Χανός Γεώργιος	53,13
Σουφλίου	
Πουλιλιός Ευάγγελος	55,38 (Α)

ΘΑΣΟΥ

Θάσου	
Χατζηεμμανουήλ Κωνσταντίνος	59,15

ΚΑΒΑΛΑΣ

Καβάλας	
Σιμιτσή Κωνσταντίνος	54,00
Νέστο	
Μιχαηλίδης Σάββας	51,21 (Α)
Παγγαίου	
Ξουλόγης Βασίλειος	54,40

ΞΑΝΘΗΣ

Αβδήρων	
Τσολακίδης Βασίλειος	66,10 (Α)
Μύκης	
Τζουκάλ Μουσταφά	56,05
Ξάνθης	
Στυλιανίδης Μιχαήλ	50,22
Τοπίρου	
Χατζηευαγγέλου Στυλιανός	53,85 (Α)

ΡΟΔΟΠΗΣ

Αρριανών	
Σερήφ Ιμπραήμ	53,51
Ιάσμου	
Καδή Ισμέτ	53,86
Κομοτηνής	
Πετρίδης Γεώργιος	60,31
Μαρωνείας – Σαπών	
Ιωαννάκης Ηλίας	52,30

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΙΚΑΡΙΑΣ

Ικαρίας	
Σταυρινάδης Χριστόδουλος	53,34
Φούρνων Κορσεών	
Μαρούσης Ιωάννης	67,67 (Α)

ΛΕΣΒΟΥ

Λέσβου	
Βουνάτσος Δημήτριος	57,89

ΛΗΜΝΟΥ

Αγίου Ευστρατίου	
Μακρής Χαράλαμπος	100,00 (Α)
Λήμνου	
Χατζηδιαμαντής Αντώνιος	64,61

ΣΑΜΟΥ

Σάμου	
Θάνος Στυλιανός	54,31

ΧΙΟΥ

Οινουσσών	
Αγγελάκος Ευάγγελος	62,63 (Α)
Χίου	
Λαμπρινούδης Πολύδωρος	59,43 (Α)
Ψαρών	
Βρατσάνος Κωνσταντίνος	53,79 (Α)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Αγρινίου

Μοσχολιός Παύλος 53,02

Ακτιου – Βόνιτσας

Σολδάτος Νικόλαος 52,19

Αμφιλοχίας

Κοιμήσης Απόστολος 54,26 (Α)

Θέρμου

Πορφύρης Θεόδωρος 50,34

Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου

Κατσούλης Παναγιώτης 50,62

Ναυπακτίας

Μπουλές Ιωάννης 52,82

Ξηρομέρου

Σαμαράς Πυθαγόρας 54,56

ΑΧΑΪΑΣ

Αιγιαλείας

Θεοδωρακόπουλος Ευστάθιος 52,53

Δυτικής Αχαΐας

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας 62,82 (Α)

Ερυμάνθου

Καρπής Αθανάσιος (Θάνος) 56,93 (Α)

Καλαβρύτων

Λαζουράς Γεώργιος 53,03

Πατρέων

Δημαράς Ιωάννης 53,63

ΗΛΕΙΑΣ

Ανδραβίδας – Κυλλήνης

Αρβανίτης Δημήτριος 52,46

Ανδρίτσαινας – Κρεστένων

Μπαλιούκος Διονύσιος 54,75 (Α)

Αρχαίας Ολυμπίας

Κοτζάς Ευθύμιος 50,47 (Α)

Ζαχάρως

Χρονόπουλος Πανταζής 55,62

Ηλιδας

Λυμπέρης Ιωάννης 56,57 (Α)

Πηνειού

Καστρινός Αλέξιος 59,18 (Α)

Πύργου

Παρασκευόπουλος Γεράσιμος
(Μάκης) 52,29 (Α)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Γρεβενών

Κουπτσίδης Δημοσθένης 53,70 (Α)

Δεσκάτης

Μίγκος Νικόλαος 50,84

ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Καστοριάς

Χατζησυμεωνίδης Εμμανουήλ 55,08

Νεστορίου

Γκοσλιόπουλος Χρήστος 68,86 (Α)

Ορεστίδος

Κεπαπτσόγλου Παναγιώτης 65,78 (Α)

ΚΟΖΑΝΗΣ

Βοΐου

Ορφανίδου-Παπακωνσταντίνου

Παναγιώτα 55,71

Εορδαίας

Βρυζίδου Παρασκευή 60,60

Κοζάνης

Μαλούτας Λάζαρος 56,56

Σερβίων – Βελβεντού

Κωνσταντοπουλος Βασίλειος 54,61

ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Αμυνταίου

Ιωσηφίδης Ιωακείμ (Μάκης) 50,69

Πρεσπών

Τσέπας Βασίλειος 52,15 (Α)

Φλώρινας

Βοσκόπουλος Ιωάννης 55,27

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΡΤΑΣ

Αρταίων

Παπαλέξης Ιωάννης 53,57

Γεωργίου Καραϊσκάκη

Γαλλίκας Δημήτριος 57,03

Κεντρικών Τζουμέρκων

Γαρνέλης Μαρίνος 51,73

Νικολάου Σκουφά

Γιαννούλης Ευστάθιος 54,95

ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Ηγουμενίσας

Κάτσινος Γεώργιος 58,01

Σουλίου

Μπραϊμη-Μπότση Σταυρούλα 54,42

Φιλιατών

Παππάς Μηνάς 58,44 (Α)

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Βορείων Τζουμέρκων

Σεντελές Ιωάννης 53,06 (Α)

Δωδώνης

Κατσανάκης Κωνσταντίνος 50,60

Ζαγορίου

Παπαναστάσιου Γαβριήλ 53,09

Ζίτσας

Ρογκότης Δημήτριος 51,22

Ιωαννινών

Φίλιος Φίλιππος 54,08

Κόνιτσας

Γαργάλας Παναγιώτης 55,70

Μετσόβου

Τσομπίκος Νικόλαος 52,03 (Α)

Πωγωνίου

Καψάλης Κωνσταντίνος 52,21

ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Ζηρού

Γιολλάσης Δημήτριος 55,24

Πάργας	
Λιόλιος Αθανάσιος	50,16
Πρέβεζας	
Μπαϊλής Χρήστος	52,70

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΚΑΡΔΙΤΣΑ	
Αργιθέας	
Καναβός Χρήστος	50,84 (Α)
Καρδίτσας	
Παπαλός Κωνσταντίνος	54,36
Λίμνης Πλαστήρα	
Τσιαντής Δημήτριος	57,82
Μουζακίου	
Κωτσός Γεώργιος	52,19 (Α)
Παλαμά	
Πατσιαλής Κωνσταντίνος	53,47 (Α)
Σοφάδων	
Παπαδόπουλος Χαράλαμπος	54,37

ΛΑΡΙΣΑΣ	
Αγιάς	
Γκουνταράς Αντώνιος	58,86
Ελασσόνας	
Πασχόπουλος Γεώργιος	53,48
Κιλελέρ	
Κομήτσας Ρίζος	55,89
Λαρισαίων	
Τζανακούλης Κωσταντίνος	50,23
Τεμπών	
Κολλάτος Κωνσταντίνος	56,15
Τυρνάβου	
Μαλακός Νικόλαος	58,65
Φαρσάλων	
Καραχάλιος Αριστομένης (Αρης)	53,03

ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	
Αλμυρού	
Χατζηκυριάκος Ευάγγελος	50,08
Βόλου	
Σκοτινιώτης Παναγιώτης	52,25
Ζαγοράς – Μουρεσίου	
Αντώνογλου-Κασσαβέτης Γεώργιος- Απόστολος-Ιωάννης	56,43
Νοτίου Πηλίου	
Φορτούνας Νικόλαος	57,79
Ρήγα Φεραίου	
Λαϊτσου Ελένη	60,55

ΣΠΟΡΑΔΩΝ	
Αλοννήσου	
Βαφίνης Πέτρος	52,96 (Α)
Σκιάθου	
Πλωμαρίτης Νικόλαος	51,78
Σκοπέλου	
Μιχελής Γεώργιος	55,15

ΤΡΙΚΑΛΩΝ	
Καλαμπάκας	
Σακελλάριου Δημήτριος	53,06
Πύλης	
Κουφογάζος Κωνσταντίνος	51,56
Τρικκαίων	
Λάμπας Χρήστος	53,70
Φαρκαδόνας	
Οικονόμου Κωνσταντίνος	51,87

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΖΑΚΥΝΘΟΣ	
Ζακύνθου	
Μποζίκης Στυλιανός	59,52
ΙΘΑΚΗΣ	
Ιθάκης	
Κασσιανός Ιωάννης	52,10

ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
Κέρκυρας	
Τρεπεκλής Γιάννης	56,04
Παξών	
Μπογδάνος Σπυρίδων	56,48 (Α)

ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	
Κεφαλονιάς	
Παρίσης Αλέξανδρος	52,26

ΛΕΥΚΑΔΑΣ	
Λευκάδας	
Αραβανής Κωνσταντίνος	53,30
Μεγανησίου	
Ζαβιτσάνος Ευστάθιος	52,04 (Α)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΗΜΑΘΙΑΣ	
Αλεξάνδρειας	
Δημητριάδης Φώτιος	52,70
Βέροιας	
Ουσουλτζόγλου-Γεωργιάδη Χαρίκλεια	51,13
Νάουσας	
Καραμπατζός Αναστάσιος	59,40

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	
Αμπελοκήπων – Μενεμένης	
Κυριζόγλου Λάζαρος	54,59 (Α)
Βόλβης	
Γαλαμάτης Δημήτριος	51,23
Δέλτα	
Γιουτίκας Νικόλαος	56,29
Θερμαϊκού	
Αλεξανδρής Ιωάννης	51,43
Θέρμης	
Παπαδόπουλος Θεόδωρος	66,17 (Α)

Θεσσαλονίκη

Μπουτάρης Ιωάννης 50,16

Καλαμαριάς

Μπακογλίδης Θεοδοσιος 62,57

Κορδελιού – Ευόσμου

Λαφαζανίδης Ευστάθιος 56,98

Λαγκαδά

Αναστασιάδης Ιωάννης 52,55

Νεάπολης – Συκεών

Δανιηλίδης Συμεών (Σίμος) 55,94 (Α)

Παύλου Μελά

Παπαδόπουλος Διαμαντής 50,64

Πυλαίας – Χορτιάτη

Καϊτεζίδης Ιγνάτιος 56,93 (Α)

Χαλκηδόνος

Δαϊκούδης Παναγιώτης 59,86

Ωραιοκάστρου

Σαραμάντος Δημήτριος 53,56

ΚΙΛΚΙΣ

Κιλκίς

Μπαλάσκας Ευάγγελος 54,83

Παιονίας

Λαπόρδας Αθανάσιος 55,34

ΠΕΛΛΑΣ

Αλμωπίας

Πασόης Δημήτριος 58,49

Εδεσσας

Γιάννου Δημήτριος (Τάκης) 53,14

Πέλλας

Στάμκος Γρηγόριος 50,69

Σκύδρας

Χοϊδης Γεώργιος 50,35

ΠΙΕΡΙΑΣ

Δίου – Ολύμπου

Παπαθανασίου Γεώργιος 54,75

Κατερίνης

Χιονίδης Σάββας 54,12 (Α)

Πύδνας – Κολινδρού

Πολύζος Ευάγγελος 50,30 (Α)

ΣΕΡΡΩΝ

Αμφίπολης

Βογιατζής Γεώργιος 56,34

Βισαλτίας

Καλαϊτζής Δημήτριος 51,90

Εμμανουήλ Παππά

Καλαθάς Ευάγγελος 53,40

Ηρακλείας

Κοτσακιαχίδης Κλεάνθης 53,38 (Α)

Νέας Ζίχνης

Δαϊρέτζης Ανδρέας 51,78 (Α)

Σερρών

Αγγελίδης Πέτρος 60,78

Σιντικής

Καρύδας Απόστολος 55,59

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Αριστοτέλη

Πάχτας Χρήστος 51,67

Κασσάνδρας

Παπαγιάννης Βασίλειος 54,98

Νέας Προποντίδας

Ιορδανίδης Δαμιανός 55,45

Πολυγύρου

Ζωγράφος Αστέριος 51,91

Σιθωνίας

Τζιτζιος Ιωάννης 57,23

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Αρχανών – Αστερουσίων

Κυπριωτάκης Ρούσσος 52,27

Βιάννου

Μπαριτάκης Παύλος 63,02 (Α)

Γόρτυνας

Σχοιναράκης Νικόλαος 55,23

Ηρακλείου

Κουράκης Ιωάννης 71,82 (Α)

Μαλεβιζίου

Μαμουλάκης Κωνσταντίνος 64,44

Μινώα Πεδιάδος

Καλογεράκης Ζαχαρίας 51,61

Φαιστού

Πετρακογιώργη-Ανυφαντάκη

Μαρία 52,25

Χερσονήσου

Δοξαστάκης Ζαχαρίας 65,61 (Α)

ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Αγίου Νικολάου

Κουνενάκης Δημήτριος 50,62 (Α)

Ιεράπετρας

Αναστασάκης Ιωσήφ 77,87 (Α)

Οροπεδίου Λασιθίου

Μηλιαράς Γεώργιος 52,91 (Α)

Σητείας

Πατεράκης Θεόδωρος 55,87 (Α)

ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Αγίου Βασιλείου

Πιπεράκης Ιωάννης 50,01 (Α)

Αμαρίου

Σημαντήρας Στέφανος 56,41 (Α)

Ανωγείων

Κεφαλογιάννης Σωκράτης 50,66

Μυλοποτάμου

Κόκκινος Δημήτριος 53,67 (Α)

Ρεθύμνης

Μαρινάκης Γεώργιος 73,15 (Α)

ΧΑΝΙΩΝ

Αποκορώνου

Μαρκάκης Γρηγόρης 50,34

Γαύδου

Λαμπάκης Ευστράτιος 100,00 (Α)

Καντάνου – Σελίνου

Δερμιτζάκης Γεώργιος 51,24

Κισσάμου

Μυλωνάκης Γεώργιος 53,00

Πλατανιά	
Μαλανδράκης Ιωάννης	57,62
Σφακίων	
Πολάκης Παύλος	60,97 (A)
Χανίων	
Σκουλάκης Εμμανουήλ	53,70

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΑΝΔΡΟΥ	
Ανδρου	
Γλυνός Ιωάννης	52,05

ΘΗΡΑΣ	
Ανάφης	
Ρούσσοι Ιάκωβος	71,56 (A)
Θήρας	
Ζώρζος Αναστάσιος-Νικόλαος	68,39 (A)
Ιητών	
Πετρόπουλος Μιχαήλ	65,41 (A)
Σικίνου	
Συρίγος Ιωάννης	54,60 (A)
Φολεγάνδρου	
Βενιός Ελευθέριος	52,01 (A)

ΚΑΛΥΜΝΟΥ	
Αγαθονησίου	
Κόττορος Ευάγγελος	100,00 (A)
Αστυπάλαιας	
Κονταράτος Πανορμίτης	56,75 (A)
Καλυμνίων	
Διακομιχάλης Δημήτριος	57,82
Λειψών	
Σπύρου Μπενέτος	60,54 (A)
Λέρου	
Κόλιας Μιχαήλ	56,51
Πάτμου	
Στοιικός Γρηγόριος	65,38 (A)

ΚΑΡΠΑΘΟΥ	
Καρπάθου	
Χανιώτης Μιχαήλ	54,72
Κάσου	
Ερωτόκριτος Δημήτριος	67,83 (A)

ΚΕΑΣ- ΚΥΘΝΟΥ	
Κέας	
Δεμένεγας Αντώνιος	65,26 (A)
Κύθνου	
Φίλιππας Εμμανουήλ	52,63 (A)

ΚΩ	
Κω	
Καϊσερλής Κωνσταντίνος	53,55
Νισύρου	
Καρακωνσταντίνος Νικόλαος	51,33 (A)

ΜΗΛΟΥ	
Κιμώλου	
Μαγκανιώτης Γεράσιμος-Θεόδωρος	60,69 (A)
Μήλου	
Δαμουλάκης Γεράσιμος	53,10
Σερίφου	
Αντωνάκης Αντώνιος	51,53
Σίφνου	
Μπαμπούνης Ανδρέας	50,29 (A)

ΜΥΚΟΝΟΥ	
Μυκόνου	
Κουσαθανάς-Μέγας Αθανάσιος	50,86

ΝΑΞΟΥ	
Αμοργού	
Ρούσσοι Νικήτας	50,04
Νάξου & Μικρών Κυκλάδων	
Μαργαρίτης Εμμανουήλ	56,86

ΠΑΡΟΥ	
Αντιπάρου	
Λεβεντάκης Ιωάννης	51,44
Πάρου	
Βλαχογιάννης Χρήστος	50,12

ΡΟΔΟΥ	
Μεγίστης	
Πανηγύρης Παύλος	69,07 (A)
Ρόδου	
Κουσουρνάς Ευστάθιος	50,98 (A)
Σύμης	
Παπακαλοδούκας Ελευθέριος	100,00 (A)
Τήλου	
Αλιφέρης Αναστάσιος	63,59 (A)
Χάλκης	
Πατρός Μιχαήλ	56,01 (A)

ΣΥΡΟΥ	
Σύρου – Ερμούπολης	
Δεκαβάλλας Ιωάννης	53,62

ΤΗΝΟΥ	
Τήνου	
Κροντήρας Παναγιώτης	51,79 (A)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	
Αργούς – Μυκηνών	
Καμπόσος Δημήτριος	59,23
Επιδαύρου	
Γκάτζιος Κωνσταντίνος	53,44 (A)
Ερμιονίδας	
Καμίζης Δημήτριος	50,19 (A)
Ναυπλίων	
Αναγνωσταράς Παναγιώτης	54,33

ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Βόρειας Κυνουρίας

Σκάντζος Εμμανουήλ 52,13 (Α)

Γορτυνίας

Γιαννόπουλος Ιωάννης 53,76

Μεγαλόπολης

Μπούρας Παναγιώτης 51,51

Νότιας Κυνουρίας

Μαρνέρης Ιωάννης 50,10 (Α)

Τρίπολης

Σμυρνιώτης Ιωάννης 50,61

ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Βέλου – Βόχας

Παπακυριάκου Αννίβας 55,47

Κορινθίων

Πνευματικός Αλέξανδρος 56,42

Λουτρακίου - Αγίων Θεοδώρων

Λογοθέτης Κωνσταντίνος 51,74

Νεμέας

Ανδριανάκος Ευάγγελος 51,79 (Α)

Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης

Κλαδούχος Αντώνιος 50,43

Σικυωνίων

Σταματόπουλος Σπυρίδων 64,11

ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Ανατολικής Μάνης

Ανδρεάκος Πέτρος 51,89 (Α)

Ελαφονήσου

Ψαρομμάτης Παναγιώτης 55,15 (Α)

Ευρώτα

Γρυπιώτης Ιωάννης 50,05

Μονεμβασίας

Τριχείλης Ηρακλής 57,02 (Α)

Σπάρτης

Αργειτάκος Σταύρος 55,40

ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Δυτικής Μάνης

Γιαννημάρας Δημήτριος 51,15

Καλαμάτας

Νίκας Παναγιώτης 53,99 (Α)

Μεσσήνης

Αναστασόπουλος Ευστάθιος 50,39

Οιχαλίας

Μπάμης Φίλιππος 53,58

Πύλου – Νέστορος

Καφαντάρης Δημήτριος 58,91

Τριφυλλίας

Κόλλιας Κωνσταντίνος 51,24

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Αλιάρτου

Ντασιώτης Γεώργιος 58,48

Διστόμου - Αράχοβας – Αντίκυρας

Πατσαντάρας Ιωάννης 50,71

Θηβαίων

Νικολάου Σπυρίδων 61,96

Λεβαδέων

Παπαγγελής Νικόλαος 56,06

Ορχομενού

Ξηρογιάννης Κωνσταντίνος 50,60 (Α)

Τανάγρας

Γεωργίου Ευάγγελος 54,54

ΕΥΒΟΙΑΣ

Διρφύων – Μεσσαπίων

Μπουροδήμος Ιωάννης 55,58

Ερέτριας

Βελεντζας Βασίλειος 55,21 (Α)

Ιστιαίας – Αιδηψού

Χριστοφής Ζάχος 50,05

Καρύστου

Μανώλης Νικόλαος 54,20 (Α)

Κύμης – Αλιβερίου

Θωμάς Δημήτριος 53,12

Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας

Ψαρρός Ανέστης 50,97

Σκύρου

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης-Μιχαήλ 52,53

Χαλκιδέων

Ζεμπίλης Αθανάσιος 55,58

ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Αγράφων

Τάσης Δημήτριος 58,18 (Α)

Καρπενησίου

Μπακογιάννης Κωνσταντίνος 54,29 (Α)

ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Αμφίκλειας – Ελάτειας

Ντούρος Θεόδωρος 53,07

Δομοκού

Σύρος Στυλιανός 56,26

Λαμιέων

Κοτρωνιάς Γεώργιος 52,67 (Α)

Λοκρών

Λιόλιος Νικόλαος 52,99

Μακρακώμης

Παπαευθυμίου Ευθύμιος 53,51

Μώλου - Αγίου Κωνσταντίνου

Τετριμίδας Ευάγγελος 53,60

Στυλίδας

Γκλέτσος Απόστολος 54,49

ΦΩΚΙΑΔΑΣ

Δελφών

Φουσέκης Νικόλαος 53,54

Δωρίδος

Καπεντζώνης Γεώργιος 50,76 (Α)

•Όπου μετά το ποσοστό των εκλεγέντων δημάρχων υπάρχει η ένδειξη (Α) σημαίνει πως η εκλογή έγινε από τον πρώτο γύρο

Οι δημοτικές εκλογές με αριθμούς

**Πρώτοι και μακράν
– σε ποσοστό 42% –
αναδείχθηκαν δήμαρχοι οι
οποίοι δήλωσαν ανεξάρτητοι**

- Τέσσερις κατά μέσο όρο υποψήφιοι διεκδικούσαν τη θέση του δημάρχου σε κάθε δήμο του «Καλλικράτη», ήτοι 1.321 υποψήφιοι δήμαρχοι για 325 θέσεις δημάρχων
- Τέσσερις ήταν και οι υποψήφιοι που δεν αγωνιούσαν για τα αποτελέσματα της 7ης Νοεμβρίου, αφού δεν είχαν ούτε έναν αντίπαλο
- Εκατόν τέσσερις ήταν οι δήμαρχοι –ούτε μία γυναίκα– που εξελέγησαν από την πρώτη Κυριακή και διακόσιοι είκοσι ένας στο δεύτερο γύρο, μεταξύ αυτών μόλις οι οκτώ είναι γυναίκες
- Στο σύνολο των δημάρχων οι εκατόν εβδομήντα τρεις έχουν εκλεγεί τουλάχιστον μία φορά ακόμη
- Ένας στους δύο πολίτες δεν προσήλθε στην κάλπη τη δεύτερη Κυριακή των εκλογών

Τα παραπάνω στοιχεία καταγράφονται σε σχετική έρευνα της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με θέμα τα αριθμητικά χαρακτηριστικά των πρώτων εκλογών του «Καλλικρά-

τη» και παρακάτω σας παρουσιάζουμε τα κυριότερα εξ αυτών.

Στις δημοτικές εκλογές 2010, λοιπόν, διεκδίκησαν τις 325 θέσεις δημάρχων 1.321 υποψήφιοι δήμαρχοι, επικεφαλής ισάριθμων συνδυασμών, αναλογία, δηλαδή, περίπου 4 υποψήφιοι ανά δήμο. Στις εκλογές του 2006 η αναλογία αυτή ήταν 3 υποψήφιοι ανά δήμο ή κοινότητα.

Μεταξύ των 1.321 υποψηφίων δημάρχων των εκλογών του 2010 ήταν 103 γυναίκες, δηλαδή ποσοστό 7,8%. Το 2006 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 5,8%.

Επίσης, στο σύνολο των υποψηφίων οι 699 (ποσοστό 52,9%) υπήρξαν υποψήφιοι τουλάχιστον μία φορά ακόμη, ενώ οι μισοί περίπου εξ αυτών – 332– είχαν εκλεγεί το 2006.

Η μεγαλύτερη αναλογία υποψηφίων εμφανίζεται σε δήμους με πληθυσμό άνω των 150.000 κατοίκων, ενώ η αντίστοιχη μικρότερη εμφανίζεται σε δήμους με πληθυσμό έως 2.000 κάτοικους. Για παράδειγμα, στο Δήμο Αθηναίων ήταν 8 υποψήφιοι συνδυασμοί, 9 στους Δήμους Αγίου Δημητρίου και Αχαρνών, ενώ στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, με τα μικρά νησιά, είχαμε

τους λιγότερους υποψήφιους συνδυασμούς ανά δήμο.

Ο α' γύρος σε αριθμούς

Την πρώτη Κυριακή των εκλογών η κάλπη έβγαλε 104 δημάρχους.

Από αυτούς, οι 4 εξελέγησαν χωρίς ανταγωνισμό, αφού ήταν οι μοναδικοί υποψήφιοι σε ισάριθμους μικρούς νησιωτικούς δήμους, αλλά με απόλυτη πλειοψηφία.

Από τους υπόλοιπους νέους δημάρχους, οι 51 (ποσοστό 49%) εξελέγησαν με ποσοστό έως 55%, οι 43 (ποσοστό 42%) με ποσοστό που κυμάνθηκε μεταξύ 55% και 70% και οι υπόλοιποι 5 με ποσοστό μεγαλύτερο του 70% (όχι όμως 100%).

Αξίζει να σημειώσουμε ότι μεταξύ των 104 δημάρχων που εξελέγησαν την πρώτη Κυριακή δεν υπάρχει κάποια γυναίκα.

Στο β' γύρο των δημοτικών εκλογών 2010, 19 υποψήφιοι συνδυασμοί είχαν επικεφαλής γυναίκα.

Με βάση τα στοιχεία του πίνακα (σελ. 4 δήμαρχοι εκλεγέντες την α' Κυριακή ανά περιφέρεια), στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εκλέγονται από την α' Κυριακή οι δήμαρχοι των 21 από τους

34 δήμους (ποσοστό 62%, περίπου). Ακολουθούν οι Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (55,6%), Κρήτης (54,17%), Δ. Ελλάδας (42,11%), Πελοποννήσου (34,62%), Δ. Μακεδονίας (33,33%), Ιονίων Νήσων (28,57%), Στερεάς Ελλάδας (28%) Αττικής (22,73%), Αν. Μακεδονίας-Θράκης (22,73%), Κεντρικής Μακεδονίας (21,05%), Ηπείρου (16,67%), Θεσσαλίας (16%).

Ανεξάρτητοι οι μισοί εκλεγμένοι δήμαρχοι

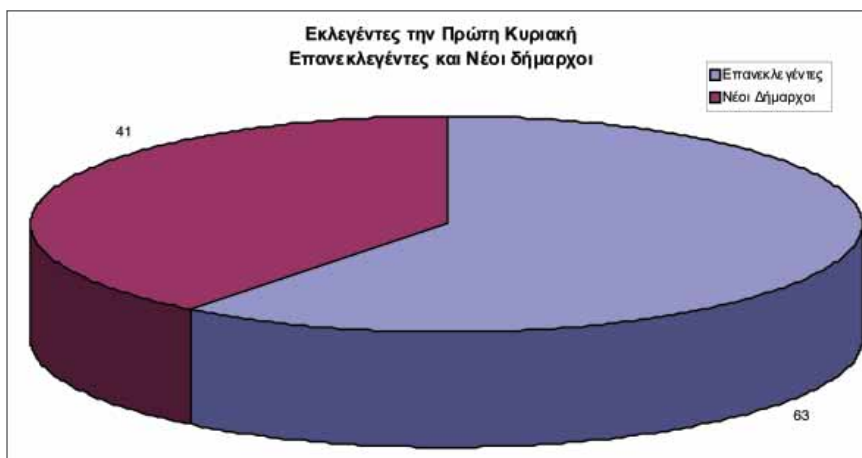
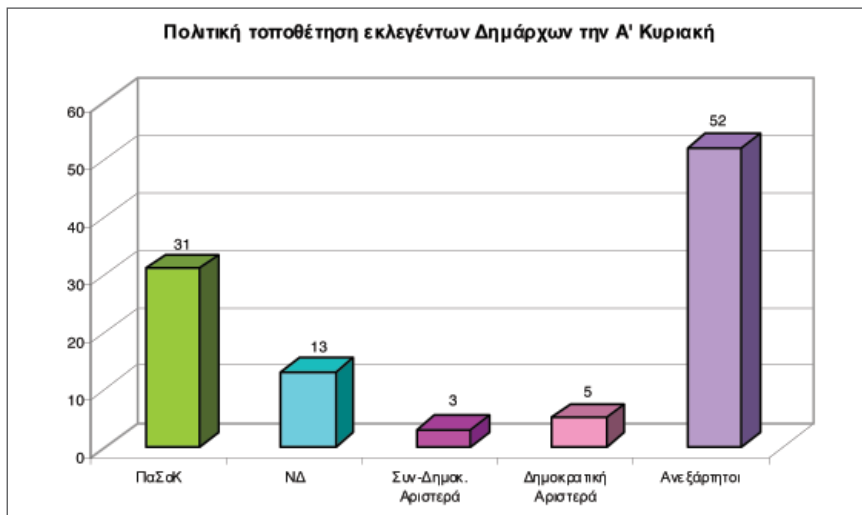
Το 50% των εκλεγέντων δημάρχων (δηλαδή, 52 δήμαρχοι) της α' Κυριακής είναι ανεξάρτητοι. Το 30% (31 δήμαρχοι) προέρχεται ή υποστηρίχθηκε από το ΠΑΣΟΚ, το 12,5% (13 δήμαρχοι) υποστηρίχθηκε ή προέρχεται από τη Ν.Δ. και οι υπόλοιποι, ποσοστό 7,5% (8 δήμαρχοι), προέρχονται ή υποστηρίχθηκαν από το Συνασπισμό και τη Δημοκρατική Αριστερά.

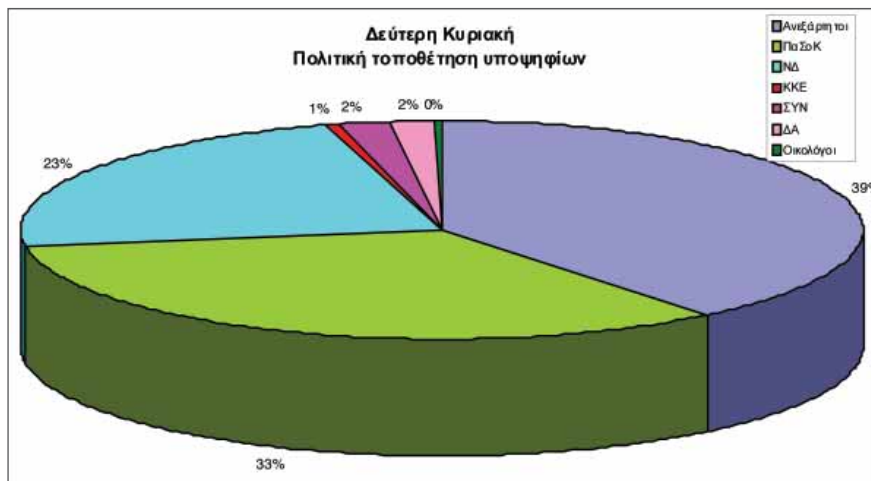
Δήμαρχοι εκλεγέντες την α' Κυριακή Κατανομή με βάση τον αριθμό ψηφοφόρων

50%, περίπου, όσων εξελέγησαν την α' Κυριακή ψηφίστηκαν από λιγότερους των 5.000 ψηφοφόρους, 29% των εκλεγέντων ψηφίστηκαν από 5.000 έως 10.000 ψηφοφόρους, ενώ το υπόλοιπο 21% περίπου όσων εξελέγησαν την α' Κυριακή ψηφίστηκε από περισσότερους των 10.000 ψηφοφόρων.

Εκλεγέντες την πρώτη Κυριακή Επανεκλεγέντες και νέοι δήμαρχοι

60,5% των εκλεγέντων δημάρχων την α' Κυριακή είχαν εκλεγεί στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές του 2006,

δηλαδή 55 δήμαρχοι και 8 πρόεδροι κοινοτήτων.

Ο β' γύρος σε αριθμούς Δεύτερη Κυριακή: Πολιτική τοποθέτηση υποψηφίων

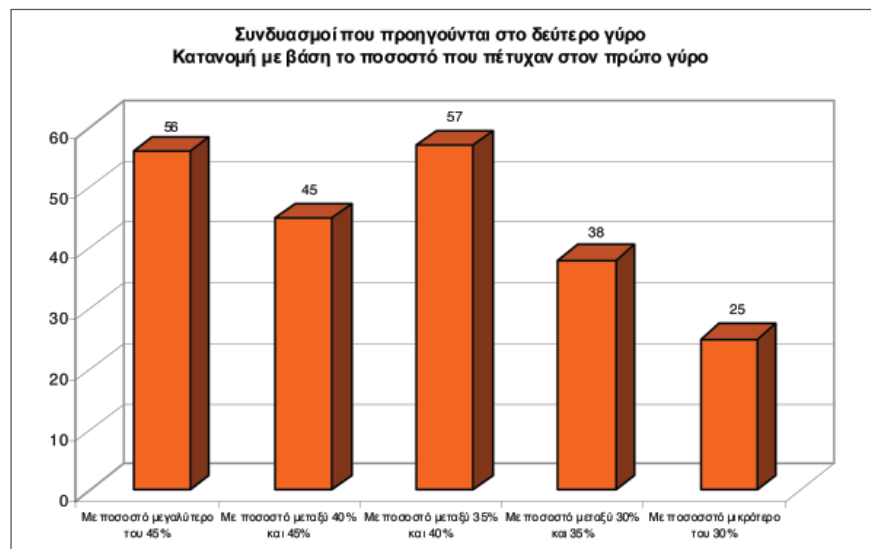
Από το σύνολο των 442 υποψηφίων της β' Κυριακής των δημοτικών εκλογών, το 39% αυτών δεν υποστηρίχτηκε από κάποιο κόμμα, το 33% προήλθε ή υποστηρίχτηκε από το ΠΑΣΟΚ, το 23% προήλθε ή υποστηρίχτηκε από τη Ν.Δ., ενώ το υπόλοιπο 5% υποστηρίχτηκε από το ΚΚΕ, το Συνασπισμό, τη Δημοκρατική Αριστερά και τους Οικολόγους Πράσινους.

37% των συνδυασμών που προηγήθηκαν στις εκλογές της β' Κυριακής δεν είχαν κομματική στήριξη, το 34% υποστηρίχτηκε από το ΠΑΣΟΚ, το 26% από τη Ν.Δ. και το υπόλοιπο 3% από το Συνασπισμό και τη Δημοκρατική Αριστερά.

Κατανομή με βάση το ποσοστό που πέτυχαν στον πρώτο γύρο

Το 46% των συνδυασμών που προηγήθηκαν για τη β' Κυριακή είχε καταγράψει ποσοστό μεγαλύτερο του 40%, το 43% ποσοστό μεταξύ 30% και 40%, ενώ το υπόλοιπο 11% είχε πετύχει ποσοστό έως 30% στις εκλογές της α' Κυριακής.

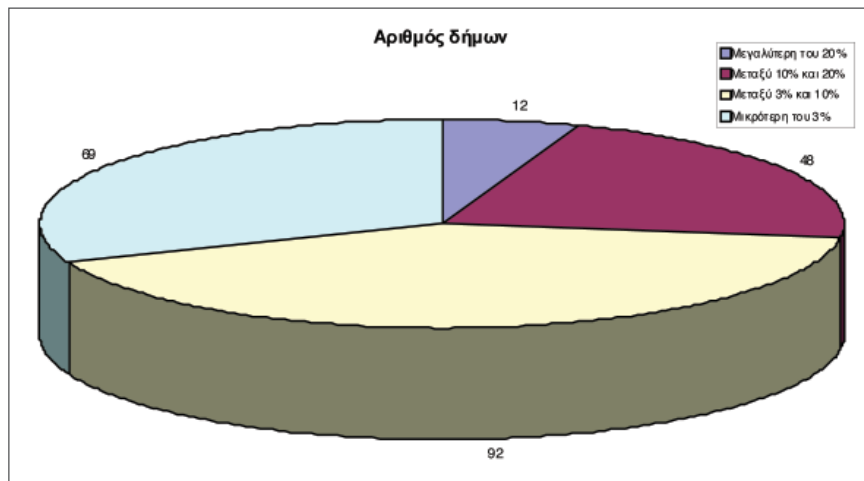
Διαφορές πρώτου και δεύτερου συνδυασμού στο δεύτερο γύρο

Αριθμός δήμων

Στο 73% των δήμων, δηλαδή 161 στους 221 δήμους, οι οποίοι πέρασαν στις εκλογές του β' γύρου, η διαφορά

των συνδυασμών που συμμετείχαν ήταν μικρότερη του 10%. Αντίθετα, σε μόλις 5% των δήμων με εκλογές στο β' γύρο, δηλαδή 12 στους 221, η διαφορά των δύο πρώτων συνδυασμών ήταν μεγαλύτερη του 20%.

Στο 20% των δήμων, όπου καταγράφηκε διαφορά των δύο συνδυασμών μεγαλύτερη των 10 ποσοστιαίων μονάδων, προηγούνταν συνδυασμοί που δεν υποστηρίζονταν από κάποιο κόμμα.

Στο 47% των ίδιων δήμων προηγούνταν συνδυασμοί που υποστηρίζονταν από το ΠΑΣΟΚ, στο 32% προηγούνταν συνδυασμοί που υποστηρίζονταν από τη Ν.Δ. και σ' ένα δήμο προηγούταν περισσότερο από 10 μονάδες συνδυασμός που υποστηρίχτηκε από τη Δημοκρατική Αριστερά.

31% των συνδυασμών που προηγή-

θηκαν για τις εκλογές της β' Κυριακής και κατέγραψαν ποσοστό μεγαλύτερο του 45% στον πρώτο γύρο δεν είχαν κομματική στήριξη, το 38% υποστηρίχτηκε από το ΠΑΣΟΚ, το 29% από τη Ν.Δ. και το υπόλοιπο 2% από τη Δημοκρατική Αριστερά.

Ανατροπή σειράς συνδυασμών

Στο 30%, περίπου, των δήμων στους οποίους έγιναν εκλογές τη β' Κυριακή σημειώθηκε ανατροπή της σειράς των υποψήφιων συνδυασμών. Με άλλα λόγια, σε αυτούς τους δήμους εξελέγη δήμαρχος ο δεύτερος στη σειρά υποψήφιος με βάση τα αποτελέσματα των εκλογών της α' Κυριακής.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι τα εξής:

- Ο ανεξάρτητος Γιάννης Δημαράς στην Πάτρα, που στο β' γύρο κατάφερε να ανατρέψει μια διαφορά 14 μονάδων από τον α' γύρο και να κερδίσει το δήμο απέναντι στον επίσημο υποψήφιο του ΠΑΣΟΚ Δημήτρη Κατσικόπουλο.
- Στην Αθήνα ο Γιώργος Καμίνης κατάφερε να ανατρέψει διαφορά 6 περίπου μονάδων στον α' γύρο και να κερδίσει το δήμο. Μικρότερη διαφορά, περίπου 5 μονάδων, κάλυψε ο Γιάννης Μπουτάρης στη Θεσσαλονίκη.
- Καμία ανατροπή της σειράς των συνδυασμών δεν είχαμε μόνο στους δήμους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Αξίζει να σημειωθεί, επίσης, πως και οι τέσσερις δήμοι με πληθυσμό άνω των 150.000 κατοίκων –Αθήνα, Θεσ-

Περιφέρεια	Δήμοι Β' Γύρου	Δήμοι με ανατροπή σειράς συνδυασμών	Ποσοστό
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	17	10	58,82%
Αττικής	51	19	37,25%
Βορείου Αιγαίου	4	1	25,00%
Δυτικής Ελλάδας	11	5	45,45%
Δυτικής Μακεδονίας	8	-	-
Ηπείρου	15	6	40,00%
Θεσσαλίας	21	5	23,81%
Ιονίων Νήσων	5	1	20,00%
Κεντρικής Μακεδονίας	30	11	36,67%
Κρήτης	11	3	27,27%
Νοτίου Αιγαίου	13	1	7,69%
Πελοποννήσου	17	6	35,29%
Στερεάς Ελλάδας	18	2	11,11%
ΣΥΝΟΛΟ	221	70	

Περιφέρεια	Α' Κυριακή		Β' Κυριακή	
	Μέγιστη αποχή	Ελάχιστη αποχή	Μέγιστη αποχή	Ελάχιστη αποχή
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	47,59%	25,23%	56,39%	31,42%
Αττικής	61,68%	20,65%	66,39%	28,68%
Βορείου Αιγαίου	74,92%	31,67%	67,09%	43,53%
Δυτικής Ελλάδας	42,22%	21,81%	57,83%	40,38%
Δυτικής Μακεδονίας	69,01%	28,58%	64,46%	40,64%
Ηπείρου	52,70%	28,78%	65,43%	38,36%
Θεσσαλίας	48,78%	23,34%	52,31%	31,28%
Ιονίων Νήσων	58,83%	34,70%	63,02%	56,60%
Κεντρικής Μακεδονίας	45,93%	23,47%	55,68%	31,39%
Κρήτης	45,06%	18,09%	50,39%	19,61%
Νοτίου Αιγαίου	71,10%	22,16%	53,36%	22,25%
Πελοποννήσου	58,67%	23,57%	66,35%	33,87%
Στερεάς Ελλάδας	48,43%	19,96%	53,24%	30,41%

σαλονίκη, Πειραιά, Πάτρα- ανέδειξαν δήμαρχο τη β' Κυριακή.

Ο Δήμος Ηρακλείου ανέδειξε δήμαρχο από την α' Κυριακή.

Επίσης, σε 9 από τους 67 δήμους (ποσοστό 13,4%) όπου οι προηγούμενοι υποψήφιοι είχαν διαφορά από το δεύτερο υποψήφιο στον ίδιο δήμο μεγαλύτερη του 10%, συνέβη ανατροπή της σειράς των συνδυασμών στην εκλογή της β' Κυριακής.

Αντίστοιχα, οι 9 από τους 60 υποψήφιους δημάρχους (ποσοστό 15%) των εκλογών της β' Κυριακής που είχαν συγκεντρώσει ποσοστό μεγαλύτερο του 45% τελικώς δεν εξελέγησαν.

Αποχή στις δημοτικές εκλογές ανά περιφέρεια

Πολλές ερμηνείες δόθηκαν για τα πο-

σοστά αποχής στις εκλογές του Νοέμβρη, η οποία είναι η μεγαλύτερη μεταπολιτευτικά. Όπως προκύπτει και από το παραπάνω πίνακα, σχεδόν ένας στους δύο πολίτες δεν προσήλθε στις κάλπες του δεύτερου γύρου. Τα ψηλότερα ποσοστά αποχής στη διάρκεια του α' γύρου το συναντάμε στις Περιφέρειες Β. Αιγαίου, Ν. Αιγαίου, Δ. Μακεδονίας και Αττικής.

Πάντως, ισχυρές πλειοψηφίες, πέραν κάποιων εξαιρέσεων, δεν μπορούν να καταγραφούν σ' αυτές τις εκλογές.

Αποκαλυπτικά, εξάλλου, θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς είναι τα παρακάτω στοιχεία, ακόμη κι αν λάβει κανείς υπόψη και το γεγονός ότι δεν έχει γίνει εκκαθάριση του αριθμού των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους.

Για παράδειγμα, στον Πειραιά ο Β.

Μιχαολιάκος εξελέγη με 26.740 ψήφους, ήτοι με ποσοστό επί των εγγεγραμμένων που φτάνει μόλις το 16,48%.

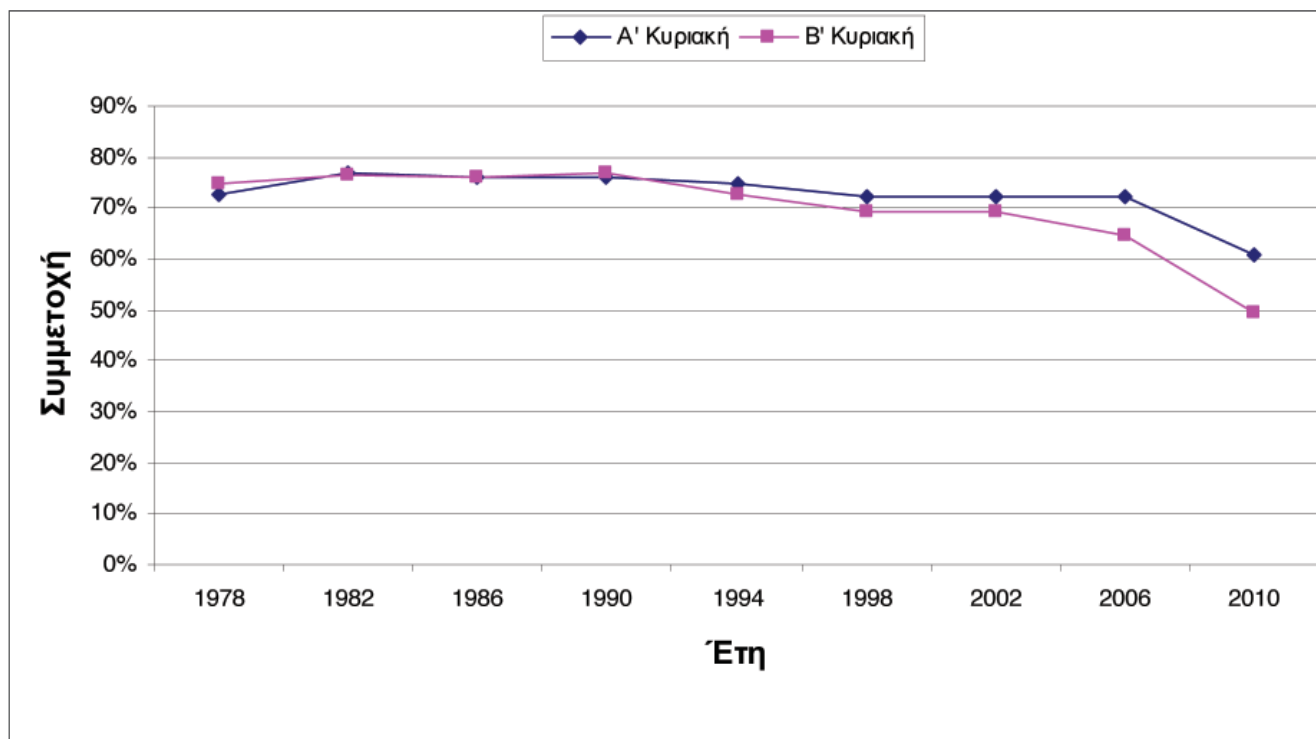
Το αντίστοιχο ποσοστό του Γ. Μίχα φτάνει στο 15,36%.

Το ίδιο βλέπουμε και στην περίπτωση της Αθήνας. Ο Γ. Καμίνης συγκέντρωσε 77.165 ψήφους, ήτοι ποσοστό επί των εγγεγραμμένων 15,80%, ενώ ο Ν. Κακλαμάνης πήρε το 14,61%.

Χαμηλά καταγράφονται τα ποσοστά για τους νικητές και γι' άλλες πόλεις.

Στη Θεσσαλονίκη, ο Γ. Μπουτάρης πήρε το δήμο με ποσοστό 21,06% επί των εγγεγραμμένων, έναντι 20,39% του Κ. Γκιουλέκα.

Ο Γ. Δημαράς βγήκε νικητής στην Πάτρα με ποσοστό 20,93%, έναντι 18,09% του Δ. Κατσικόπουλου. Στο Περίστερι το ποσοστό του επανεκλε-

γέντος κ. Παχατουρίδη, 65,62% επί των εγκύρων ψηφοδελτίων, πέφτει στο 22,90%, όταν ο υπολογισμός γίνεται επί των εγγεγραμμένων, ενώ στη Λάρισα ο Γ. Τζανακούλης εξελέγη με τις ψήφους του 22,76% του εκλογικού πληθυσμού του δήμου.

Ανεξάρτητοι πάνω από τους μισούς δημάρχους

Ένα άλλο πρωτοφανές μωσαϊκό μας έδωσαν αυτές οι εκλογές ως προς την πολιτική τοποθέτηση των εκλεγέντων δημάρχων.

Πρώτοι και μακράν –σε ποσοστό 42%–

αναδείχθηκαν δήμαρχοι που δήλωσαν ανεξάρτητοι. Το 22% των εκλεγέντων προέρχεται από το χώρο του ΠΑΣΟΚ, 16% από τη Ν.Δ., 12% ανεξάρτητοι – υποστηριζόμενοι, 6% από ΠΑΣΟΚ και τη Δημοκρατική Αριστερά, 1% από το ΣΥΝ και τη Δημοκρατική Αριστερά και 1% από ΠΑΣΟΚ- Οικολόγους.

Επανεκλεγέντες δήμαρχοι και πρόεδροι κοινοτήτων

Στις δημοτικές εκλογές του 2010 συμμετείχαν 332 συνδυασμοί με επικεφαλής υποψηφίους που είχαν εκλεγεί δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων στις

εκλογές του 2006.

Από αυτούς τους υποψηφίους επανεξελέγησαν 142, ήτοι ποσοστό 43,7% επί του συνόλου. Μάλιστα, στις εκλογές του 2006 οι 131 είχαν εκλεγεί δήμαρχοι και 11 πρόεδροι κοινοτήτων.

Θητείες εκλεγόμενων δημάρχων

Οι 173 από τους 325 δημάρχους, ποσοστό 53,2%, που εξελέγησαν στις εκλογές του 2010 έχουν ήδη διατελέσει δήμαρχοι ή και πρόεδροι κοινοτήτων τουλάχιστον μία φορά ακόμη από το 1978 έως σήμερα.

Περιφέρεια	Δήμοι Β' Γύρου	Επανεκλεγόμενοι Δήμαρχοι 2006	Ποσοστό
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	22	9	40,91%
Αττικής	66	32	48,48%
Βορείου Αιγαίου	9	3	33,33%

Δήμαρχος Αριστοτέλη Χαλκιδικής ο Χ. Πάχτας

«Πήραμε τον έπαινο του δήμου, την πιο μεγάλη επιβράβευση. Αυτή η τιμή είναι για μένα η πιο ακριβή, η πιο ανεκτίμητη, γιατί προέρχεται κατ' ευθείαν από τους συνδημότες μου. Τους ευχαριστώ όλους και καθέναν χωριστά», δήλωσε ο Χρήστος Πάχτας, ο πρώην υφυπουργός Οικονομίας των κυβερνήσεων Σημίτη και νέος δήμαρχος Αριστοτέλη, στη γενέτειρά του στην ορεινή Χαλκιδική. Ο Χρήστος Πάχτας, που παραμονές των εκλογών του 2004 είχε βρεθεί στο μάτι του κυκλώνα για την υπόθεση του «Πόρτο Καρράς», εξελέγη δήμαρχος συγκεντρώνοντας ποσοστό 51,7% κι αφήνοντας δεύτερο –με 48,3%– τον επίσημο υποψήφιο του ΠΑΣΟΚ, Μιχάλη Βλαχόπουλο. Είχε αφήσει, μάλιστα, εκτός δεύτερου γύρου τον μέχρι πρότινος δήμαρχο Αρναίας, Λάζαρο Λαζάρου. Ο νέος δήμαρχος Αριστοτέλη, των 20.000 κατοίκων (μετά τον «Καλλικράτη» συνενώθηκαν οι Δήμοι Αρναίας, Μεγάλης Παναγιάς και Σταγείρων - Ακάνθου), επιστρέφει στην πολιτική μέσω της Αυτοδιοίκησης, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των συνδημοτών του σχεδόν επτά χρόνια μετά τα γεγονότα του 2004 που έθεσαν τον ίδιο και ακόμη εννέα συναδέλφους του εκτός κυβέρνησης.

Τα ξένα ΜΜΕ για τα αποτελέσματα των εκλογών

Το ενδιαφέρον των ξένων μέσων ενημέρωσης συγκέντρωσαν οι αυτοδιοικητικές εκλογές στη χώρα μας, επικεντρώνοντας την προσοχή τους τόσο στη μεγάλη αποχή όσο και στην αλλαγή φρουράς στους μεγάλους δήμους.

BBC: «Οι σοσιαλιστές κερδίζουν το δήμο της Αθήνας», ήταν ο τίτλος του δημοσιεύματος στην ιστοσελίδα του BBC. «Οι κυβερνώντες σοσιαλιστές κέρδισαν τον έλεγχο της πρωτεύουσας στο δεύτερο γύρο των τοπικών εκλογών, όπου κυριάρχησε η κρίση χρέους της χώρας. Οι υποψήφιοι που είχαν τη στήριξη των σοσιαλιστών κέρδισαν τόσο στην Αθήνα όσο και στη Θεσσαλονίκη, ανατρέποντας το σκηνικό ύστερα από σειρά νικηφόρων αναμετρήσεων για τους συντηρητικούς που είχαν αρχίσει από το 1986», επισημαίνεται.

Financial Times: «Η νίκη των σοσιαλιστών στις δύο πιο κρίσιμες εκλογικές μάχες υποδεικνύει ότι ο πρωθυπουργός, Γιώργος Παπανδρέου, διατηρεί ευρεία υποστήριξη παρά την επιδεινούμενη ύφεση. Ωστόσο η υψηλή αποχή και στους δύο γύρους των εκλογών ερμηνεύ-

τηκε ως σιωπηρή διαμαρτυρία κατά των μέτρων λιτότητας», αναφέρουν στην ανταπόκρισή τους οι Financial Times.

Wall Street Journal: «Οι Έλληνες σοσιαλιστές διευρύνουν το προβάδισμά τους», τιτλοφορείται το δημοσίευμα της Wall Street Journal. «Οι κυβερνώντες σοσιαλιστές διευρύναν το μικρό τους προβάδισμα στις τοπικές εκλογικές αναμετρήσεις και στους δύο μεγαλύτερους δήμους της χώρας, καθώς αριθμός ρεκόρ Ελλήνων απείχε από τις κάλπες», επισημαίνεται.

Le Figaro: «Το κυβερνών σοσιαλιστικό κόμμα του Γιώργου Παπανδρέου κέρδισε με μικρή διαφορά στο δεύτερο γύρο των τοπικών εκλογών, ο οποίος στιγματίστηκε από αποχή-ρεκόρ άνω του 50% και που είχε λάβει το χαρακτηρισμό δημοψηφίσματος για την πολιτική λιτότητας», αναφέρει η γαλλική Le Figaro, που αναδημοσιεύει τηλεγράφημα του Γαλλικού Πρακτορείου.

Ήττα για αγροτοσυνδικαλιστές

Στους χαμένους της εκλογικής αναμέτρησης ανήκει ο γνωστός αγροτοσυνδικαλιστής Θανάσης Κοκκινούλης, που διεκδικούσε τον καλλικράτειο Δήμο Κιλελέρ στη Λάρισα. Δήμαρχος εξελέγη ο Ρίζος Κομήτσας, πρώην δήμαρχος Νίκαιας, που είχε τη στήριξη του ΠΑΣΟΚ. Επικράτησε του κ. Κοκκινούλη με ποσοστό 55,89%, ενώ είχε έρθει πρώτος και την πρώτη Κυριακή, έχοντας προβάδισμα 5 ποσοστιαίων μονάδων περίπου έναντι του κ. Κοκκινούλη. Στο Δήμο Τυρνάβου ηττήθηκε και ο αγροτοσυνδικαλιστής Θανάσης Νασίκας.

Δήμαρχος ο ηθοποιός Α. Γκλέτσος

Δήμαρχος στη Στυλίδα Φθιώτιδας εξελέγη ο Α. Γκλέτσος. Ο 43χρονος ηθοποιός είχε κατέλθει ως ανεξάρτητος υποψήφιος και στον πρώτο γύρο των εκλογών είχε έρθει πρώτος με ποσοστό 30,82%. Επικράτησε της επίσης ανεξάρτητης υποψήφιας Αλέκας Σχορετσανίτη-Καραγεωργίου με ποσοστό 54,49%, έναντι 45,51% της αντιπάλου του.

Οι αυτοδιοικητικές εκλογές και οι πραγματικές ανησυχίες του Στρος-Καν

Τα αποτελέσματα των εκλογών του Νοέμβρη έδωσαν την ευκαιρία στο γενικό διευθυντή του ΔΝΤ, Ντομνίκ Στρος-Καν, να κάνει ευθεία πολιτική παρέμβαση στα εσωτερικά της χώρας, αξιολογώντας ότι «η νίκη της Αριστεράς» στις αυτοδιοικητικές εκλογές δείχνει πως το πρόγραμμα που εφαρμόστηκε με την υποστήριξη του Ταμείου έγινε κατανοητό από τους πολίτες.

Ο επικεφαλής του ΔΝΤ, μιλώντας στο ραδιοφωνικό δίκτυο «France Inter», υποστήριξε πως τα νέα προγράμματα του Ταμείου και ειδικά το πρόγραμμα οικονομικής στήριξης της Ελλάδας έχουν συγκροτηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται η αποκατάσταση της ισορροπίας, αλλά με την προστασία των πλέον αδύναμων και κοινωνικά ευάλωτων ομάδων.

«Όταν τα έλεγα αυτά, μου έλεγαν, ναι, λέγε εσύ, αλλά το ΔΝΤ είναι φιλελεύθερο... Η πραγματικότητα είναι ότι έγιναν εκλογές (στην Ελλάδα) και ότι η Αριστερά στην εξουσία νίκησε», είπε. «Αυτό που με ενδιαφέρει δεν είναι ότι νίκησε η Αριστερά, αλλά ότι η κυβέρνηση, με το πρόγραμμα του ΔΝΤ, έγινε κατανοητή από την κοινή γνώμη και ότι η κοινή γνώμη υποστηρίζει την κυβέρνηση», πρόσθεσε. Ο Ντομνίκ Στρος-Καν τόνισε, επίσης, ότι κάτι αντίστοιχο δεν έχει συμβεί ποτέ στο παρελθόν: «Δεν έχει συμβεί ποτέ, παρά το τόσο σκληρό πρόγραμμα που οι Έλληνες υποχρεώθηκαν να υποστηρίξουν, το να γίνει κατανοητό στον πληθυσμό πως ήταν αναγκαίο και αυτός τελικά να υποστηρίξει στην πλειοψηφία του την υπάρχουσα κυβέρνηση».

Ηλίου φαεινότερον, λοιπόν, πως τα τελικά αποτελέσματα ήταν μια μεγάλη «ανακούφιση» για το γενικό διευθυντή του ΔΝΤ, ο οποίος έχει επενδύσει (είτε γιατί φιλοδοξεί στο να διεκδικήσει την προεδρία της Γαλλίας είτε γιατί σκέφτεται την επανεκλογή του στο ΔΝΤ) στην επιτυχία του προγράμματος. Ας σημειωθεί ότι ανάλογη πολιτική παρέμβαση είχε κάνει το 2000 ο Γερμανός πρώην επικεφαλής του Ταμείου, Χορστ Κέλερ, για ανάλογο οικονομικό πρόγραμμα στήριξης που αφορούσε την Τουρκία.

Έχασε από αντάρτισσα ο πρώην υφυπουργός

Από την ανεξάρτητη υποψήφια (αντάρτισσα της Νέας Δημοκρατίας) πρώην δήμαρχο Μουρικίου Παρασκευή Βρυζίδου, η οποία προηγούνταν από τον πρώτο γύρο των εκλογών, έχασε τελικά ο υποστηριζόμενος από το ΠΑΣΟΚ υποψήφιος δήμαρχος Εορδαίας Λάζαρος Λωτίδης (πρώην βουλευτής και υφυπουργός του ΠΑΣΟΚ). Ο πρώην δήμαρχος Πτολεμαΐδας Γρηγόρης Τσιούμαρης, ο οποίος είχε λάβει το χρίσμα της Ν.Δ., είχε αποκλειστεί από την πρώτη Κυριακή. Το Δήμο Εορδαίας διεκδίκησαν τελικά η πρώην δήμαρχος Μουρικίου και ο πρώην υφυπουργός, που την πρώτη Κυριακή συγκέντρωσε το 29,77% των ψήφων.

Αμοργός: Δήμαρχος για μία ψήφο

Μόλις μία ψήφος έκρινε το νικητή στο Δήμο Αμοργού. Εξακόσιες μία ψήφους πήρε ο κ. Νικήτας Ρούσσος που εκλέγεται, έναντι 600 ψήφων του κ. Νίκου Φωστιέρη.

Με 51,6% βγήκε η χήρα του δημάρχου

Η Έφη Αποστολάκη, χήρα του δημάρχου Χαλκηδόνας Γιώργου Αποστολάκη, εξελέγη δήμαρχος με 51,6% στον καλλικράτειο Δήμο Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνας. Η κ. Αποστολάκη αποδέχθηκε την πρόταση των μελών του συνδυασμού να ηγηθεί και να πάει στο δεύτερο γύρο των αυτοδιοικητι-

κών εκλογών ως υποψήφια δήμαρχος αμέσως μετά την κηδεία του συζύγου της. Ο 46χρονος Γιώργος Αποστολάκης είχε κόψει πρώτος το νήμα των εκλογών την πρώτη Κυριακή, αλλά μία μέρα αργότερα υπέστη ανακοπή καρδιάς ενώ οδηγούσε. Οι εκλογές στη Χαλκηδόνα και τη Ν. Φιλαδέλφεια διεξήχθησαν σε κλίμα έντονης συγκίνησης, ενώ η νέα δήμαρχος έμαθε τα αποτελέσματα μαζί με τα τρία παιδιά της.

Δήμαρχος Δομοκού πρώην διοικητής Αντιτρομοκρατικής

Ο Στέλιος Σύρος, πρώην υπαρχηγός της ΕΛ.ΑΣ. και διοικητής της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας κατά την περίοδο της εξάρθρωσης της «17Ν», είναι ο νέος δήμαρχος Δομοκού –της ιδιαίτερης πατρίδας του. Ο κ. Σύρος είχε κατέλθει ως ανεξάρτητος υποψήφιος και επικράτησε με ποσοστό 56,26% του Δημήτρη Τζιαχρήστα.

Δημοτικές εκλογές:

Μια ματιά εκ των έσω

Οι εκλογές του Νοέμβρη, σίγουρα ήταν από τις πιο ενδιαφέρουσες στη διάρκεια της μεταπολίτευσης.

Ειδησεογραφικά, στην παγκόσμια σφαίρα ενημέρωσης κατατάχθηκαν στα πιο προβεβλημένα γεγονότα που αφορούσαν στη χώρα μας, το τελευταίο διάστημα. Σχολιάστηκαν δε πολλαπλώς και ποικιλοτρόπως εντός και εκτός συνόρων. Μέχρι και ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, τις σχολίασε, ενώ ο διευθυντής του Δ.Ν.Τ., Στρος Καν, έσπευσε να καταθέσει τη δική του πολιτική ερμηνεία - περί νίκης της αριστεράς - για τα αποτελέσματα.

Βέβαια είναι προφανές ότι το ενδιαφέρον δεν απέρρεε για το ποιος δήμαρχος θα εκλεγεί στον τάδε δήμο - αυτό είναι αλήθεια απασχόλησε εμάς τους απλούς πολίτες - αλλά για το αν οι πολίτες θα έδιναν ψήφο εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση για τη σκληρή οικονομική πολιτική και τα μέτρα που θα ακολουθούσαν. Αυτό σε πρώτο πλάνο, γιατί σε δεύτερη ανάγνωση η αγωνία ήταν το μέλλον οικονομικής κρίσης στην Ευρώπη.

Και πάλι εδώ περίσσεψαν οι ερμηνείες, οι οποίες ήταν ανάλογες με το από σκοπιά «διάβαζε» κανείς τα αποτελέσματα και τα πράγματα.

Θεωρώντας λοιπόν, ότι αναγιγνώσκουμε τα αποτελέσματα της κάλπης από αυτοδιοικητική σκοπιά τα δικά μας συμπεράσματα από τις εκλογές του Νοέμβρη συνοψίζονται στα εξής:

Το γεγονός ότι σχεδόν ένας στους δύο που εξελέγησαν στο αξίωμα του δημάρχου, (ποσοστό 42%), δήλωναν «λευκό πολιτικό μητρώο», ανεξάρτητοι, πέρα, πάνω και μακριά από κομματικές επιρροές και χρίσματα, δείχνει ότι κάνει την εμφάνισή του ένας νέος τρόπος πολιτικής οργάνωσης και συσπείρωσης των πολιτών, πέρα από κομματικά κατεστημένα. Αυτή τη νέα δυνατότητα μπορεί να τη διαβάσει κανείς με πιο ευκρινή τρόπο, όχι τόσο στους μεγάλους δήμους, όσο σε μικρότερες τοπικές κοινωνίες.

Όσοι παρακολούθησαν από κοντά τα προεκλογικά πράγματα, θα διαπίστωσαν:

Πρώτον, οι πολίτες «μπήκαν» στη διαδικασία των τοπικών εκλογών με μεγάλη καθυστέρηση, επιφυλάξεις και έντονη αμφισβήτηση των προθέσεων των υποψηφίων που ζητούσαν την εμπιστοσύνη τους.

Δεύτερον, όταν ωρίμασαν οι προεκλογικές συνθήκες, ήταν πρωτοφανής και υπέροχος ο τρόπος που έγινε «μίξη» διαφόρων πολιτικών αποχρώσεων για τα τοπικά πράγματα.

Τρίτον, οι «μεγάλες παρέες» στις πλατείες και τις γειτονιές των πόλεων, ευτυχώς, δεν ήταν τα διάφορα κομματικά επιτελεία, που κλασικά εδώ και χρόνια θα μοίραζαν υποσχέσεις και διορισμούς, αλλά οι ίδιοι οι πολίτες, που κατέθεταν με την πρώτη ευκαιρία την άποψή τους, την απόρριψη ή το σχόλιό τους και την αγωνία τους για τα πράγματα, για το μέλλον τους.

Τέταρτον, μια απλή ανάγνωση των αποτελεσμάτων δείχνει ότι η αποδοκιμασία των απερχόμενων δημοτικών αρχών και των πολιτικών χώρων που τις στήριζαν ήταν η κυρίαρχη τάση σ' αυτές τις εκλογές, με «μεγαλύτερο τον καθρέφτη» στις μεγάλες

πόλεις, Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη, Πάτρα.

Πέμπτον, ήταν πρωτοφανής η συμμετοχή – εμπλοκή, που είχαν τα social media στα προεκλογικά πράγματα, άλλοτε βέβαια ως πόλος ενημέρωσης, πληροφόρησης και κριτικής, άλλοτε βέβαια, ως εργαλείο ανεξέλεγκτης λασπολογίας και μαύρης προπαγάνδας.

Άρα, το συμπέρασμα που μπορεί να συναχθεί από τα παραπάνω είναι πως ήδη στις τοπικές κοινωνίες έχουν δρομολογηθεί - αθόρυβα μεν, δυνατά δε – διεργασίες επανατοποθέτησης των πολιτών απέναντι στο πολιτικό γίγνεσθαι.

Μάλιστα διαγράφεται η τάση «οι μεγάλες παρέες» να μη χαθούν, γιατί η ίδια η πραγματικότητα το υπαγορεύει και οδηγεί σε νέα σύνολα.

Και επειδή ο χώρος της Αυτοδιοίκησης είναι εκ των πραγμάτων ο πιο κοντινός στον πολίτη και ο πιο μακρι-

νός στα κόμματα – ο κάθε δήμαρχος είναι δήμαρχος όλων των πολιτών και όχι μόνο των κομματικών του συντρόφων – οι πολιτικές συγκυρίες κάτω από τις οποίες διεξήχθησαν οι φετινές τοπικές εκλογές έδρασαν καταλυτικά για να ενισχυθούν και να δυναμώσουν τέτοιου είδους διεργασίες, χωρίς ωστόσο να μπορεί ακόμη κανείς να «διαβάσει» με ασφάλεια το τι μέλει γενέσθαι.

Το δεύτερο αξιοσημείωτο αυτών των εκλογών είναι ο τρόπος που επέλεξε ο πολίτης να αποδοκιμάσει το πολιτικό σύστημα εν γένει, μέσω της αποχής, του λευκού και του άκυρου. Με δεδομένο δε ότι οι Έλληνες ασχολούνται με την πολιτική, η αποχή εκφράζει τη δυσαρέσκεια ή την οργή μεγάλων μερίδων του πληθυσμού, ιδίως των νέων για το πολιτικό σύστημα στο σύνολό του δημιουργώντας ένα εκρηκτικό περιβάλλον.

Πρόγραμμα Καθηλικότητας

Από τη θεωρία

στην πράξη

Συμαντικές περικοπές φέρνει το μνημόνιο

Με «πληρόνασμα» 500 εκατ. ευρώ επιχειρείται επιπλέον οικονομική αφαίμαξη του «Καλλικράτη»

Προϋπολογισμός 2011

Παγίδες και μαύρες τρύπες κρύβει ο κρατικός προϋπολογισμός για την Τοπική Αυτοδιοίκηση στην πρώτη χρονιά εφαρμογής της μεγάλης μεταρρύθμισης, του «Καλλικράτη».

Σύμφωνα με μια πρώτη οικονομική προσέγγιση των πραγματικών στοιχείων διαπιστώνεται ότι ο προϋπολογισμός του 2011, όπως σχολιάστηκε και από τον πρόεδρο της ΚΕΔΚΕ Ν. Κακλαμάνη, είναι μικρότερος του προϋπολογισμού του 2009, ο οποίος εκπληρώθηκε χωρίς η Τοπική Αυτοδιοίκηση να έχει τις νέες αρμοδιότητες που φέρνει ο «Καλλικράτης» στους δήμους.

«Και δεν έχουμε καμία δέσμευση ότι και αυτός ο προϋπολογισμός θα τηρηθεί», σημείωσε ο κ. Κακλαμάνης, για να συνεχίσει: «Διότι το 2010 κόπηκε 1,5 δισ. ευρώ χωρίς νόμο, χωρίς υποδείξεις της τρόικας, εντελώς αυθαίρετα. Ουδείς εγγυάται ότι θα τηρηθεί».

Κατά προσέγγιση υπολογισμοί

Επιπλέον ο προϋπολογισμός της Αυτοδιοίκησης βρίσκεται στον αέρα, καθώς δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα η εκτίμηση για το κόστος των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων. Αυτό έχει ως συνέπεια οι υπολογισμοί που γίνονται να είναι κατά προσέγγιση.

Όπως επισημαίνεται και από το υπουργείο Οικονομικών «οι ενοποιημένοι προϋπολογισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν είναι δυνατόν να προκύψουν από τους προϋπολογισμούς, διότι οι νέοι δήμοι και περιφέρειες, σύμφωνα με το ν. 3852/2010 “Πρόγραμμα Καλλικράτης”, θα πρέπει να έχουν καταρτίσει τους προϋπολογισμούς τους εντός του πρώτου τριμήνου του 2011».

Πάντως, η ΚΕΔΚΕ σε συνεδρίαση του Διοικητικού της Συμβουλίου κατέληξε στην απόφαση να ολοκληρωθεί άμεσα η μελέτη που θα προβλέπει αναλυτικά το λειτουργικό κόστος των νέων ΟΤΑ, να διαπιστωθεί το πραγματικό –και όχι το κατά προσέγγιση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους– κόστος των ανελαστικών και λειτουργικών δαπανών των νέων δήμων με βάση τις νέες αρμοδιότητες, για τις οποίες ζητούν να κοστολογηθούν επακριβώς.

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο θα ζητήσουν συνάντηση με την ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών και θα επανέλθουν στο θέμα στην επόμενη συνεδρίαση του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ στις αρχές Δεκεμβρίου.

Τι αποδίδεται και από πού στους νέους δήμους

Σύμφωνα με τα όσα παρουσιάζονται στους ενοποιημένους ετήσιους προ-

ϋπολογισμούς, οι πόροι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το 2011 φαίνεται ότι θα ανέλθουν στα 4.512 εκατ. ευρώ. Οι πόροι αυτοί προέρχονται από την απόδοση του 12% των εσόδων από το ΦΠΑ, του 50% από το Φόρο Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας και του 20% από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων. Αντίστοιχα στις περιφέρειες αποδίδεται το 4% των εσόδων από ΦΠΑ και το 2,4% από το φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων.

Σε σύγκριση με το 2010, δηλαδή, παρουσιάζεται αύξηση της τάξης του 1.711 εκατ. ευρώ. Η αύξηση αυτή οφείλεται κατά βάση στο κόστος μισθοδοσίας των υπαλλήλων που μετατάσσονται στους δήμους, όπως, επίσης, και από τη μεταφορά της αρμοδιότητας απόδοσης των κοινωνικών επιδομάτων και της μεταφοράς των μαθητών. Τα μεγέθη αυτά υπολογίζονται στα 1.450 εκατ. ευρώ περίπου.

Ωστόσο, στην εισηγητική έκθεση διευκρινίζονται τα εξής:

Πρώτον, ότι τα έσοδα των δήμων από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων αποδίδονται με βάση τις καθαρές, συνολικές ετήσιες εισπράξεις, που σημαίνει ότι δεν είναι δεδομένο το ποσό που θα κατανεμηθεί τελικά στους δήμους.

Δεύτερον, ότι όλα τα έσοδα των δή-

μων από τους ΚΑΠ εμφανίζονται μειωμένα κατά 10%, δηλαδή υπάρχει παρακράτηση ύψους 486 εκατ. ευρώ, με βάση τις διατάξεις του Ν.3667/2010. Παράλληλα, όμως, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους εμφανίζεται και πλεόνασμα 500 εκατ. ευρώ.

Το γεγονός αυτό προβληματίζει ιδιαίτερα την Αυτοδιοίκηση, δεδομένου ότι εάν το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης είναι μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο, τότε υπάρχει ο κίνδυνος –αν όχι η βεβαιότητα– το εμφανιζόμενο ως πλεόνασμα ποσό των 500 εκατ. ευρώ, που υπολογίζει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, να είναι επιπλέον περικοπή για τους δήμους της χώρας, πέραν των 486 εκατ. ευρώ και πέραν των 500 εκατ. που έτσι και αλλιώς προβλέπει για φέτος το μνημόνιο.

Τρίτον, το ποσό που έχει αναγραφεί ως έσοδο από το ΦΠΑ είναι κατά 392 εκατ. ευρώ μικρότερο από το 12% του φόρου μετά τη μείωση του 10%.

Τέταρτον, υπάρχει πρόβλεψη για απόδοση το 2011 213,9 εκατ. ευρώ από παρακρατηθέντα προηγούμενων ετών.

Πέμπτον, η ΣΑΤΑ που παρουσιάζεται στους ενοποιημένους ετήσιους προϋπολογισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι κατά 214,5 εκατ. ευρώ μικρότερη από το ποσό που αναλογεί στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αν υποθεθεί ότι η ΣΑΤΑ αποτελεί βασικό αναπτυξιακό πόρο της Αυτοδιοίκησης, τότε τα αναπτυξιακά δεδομένα για τους δήμους είναι εξαιρετικά συρρικνωμένα.

Αν, δε, σ' αυτό συνυπολογιστεί και το γεγονός ότι η διαχείριση των προ-

γραμμάτων του ΕΣΠΑ που αφορούν τους ΟΤΑ θα ανατεθεί στις περιφέρειες, οι οποίες θα την αναλάβουν με καθυστέρηση 7 τουλάχιστον μηνών, τότε τα πράγματα για φέτος είναι άκρως περιορισμένα και ανησυχητικά για τους νέους δήμους.

Ο αρνητικός αντίκτυπος της καθυστέρησης αυτής μπορεί να λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά, αν αναλογιστεί κανείς πως ένας από τους τρεις άξονες χρηματοδότησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α. είναι τα επιχειρησιακά προγράμματα, όπως «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση» του ΕΣΠΑ 2007-2013, στο μέρος που αφορούν τους δήμους και τις περιφέρειες.

Με βάση τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι η δήλωση του υπουργού Εσωτερικών Γ. Ραγκούση στο επιμορφωτικό σεμινάριο αιρετών στην Αθήνα, παρουσία μάλιστα του πρωθυπουργού, ότι «χρήματα για τον "Καλλικράτη" υπάρχουν, χρήματα για σπατάλες δεν υπάρχουν» αφήνει πλούσιο έδαφος για απαισιόδοξες ερμηνείες.

Μειώσεις συγχωνεύσεις

Να επισημάνουμε, επίσης, ότι και στον προϋπολογισμό του 2011, αλλά και σε πρόσφατες ανακοινώσεις του υπουργού Εσωτερικών Γ. Ραγκούση επαναλαμβάνονται οι δεσμεύσεις ότι από τις 6.000 δημοτικές επιχειρήσεις καταργούνται οι 4.500, ενώ θα μειωθούν από 60.000 που είναι σήμερα τα μέλη των διοικητικών τους συμβουλίων στα 20.000. Ο υπουργός, μάλιστα, υπογράμμισε πως οι περικοπές αυτές θα γίνουν χωρίς απολύσεις μόνιμων υπαλλήλων. Αυτοί που σίγου-

ρα έχουν πάρει ήδη την άγουσα είναι οι συμβασιούχοι, που ανέρχονται σε 15.000 εργαζομένους περίπου στους ΟΤΑ.

Πάντως, και στο κείμενο του προϋπολογισμού αναφέρεται χαρακτηριστικά: «Το 2011 αποτελεί το έτος έναρξης της εφαρμογής της νέας αρχιτεκτονικής για την Αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση, του προγράμματος "Καλλικράτης". Με τον "Καλλικράτη" θεμελιώνονται 13 αιρετές περιφέρειες στη θέση των 76 Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Β' βαθμού που υπάρχουν σήμερα και 7 αποκεντρωμένες κρατικές διοικήσεις στη θέση των 13 κρατικών περιφερειών που υπάρχουν σήμερα. Επαναθεμελιώνονται 325 νέοι ισχυροί δήμοι στη θέση των σημερινών 1.034 ΟΤΑ Α' βαθμού. Τα 6.000 νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και επιχειρήσεις των δήμων που υπάρχουν σήμερα περιορίζονται σε λιγότερα από 2.000. Τα 60.000 περίπου μέλη των διοικήσεων των Διοικητικών Συμβουλίων των δημοτικών επιχειρήσεων των ΟΤΑ μειώνονται σε 20.000. Με σειρά από διατάξεις δημιουργείται ένα πλαίσιο διαφανούς και ορθολογικής λειτουργίας των δημοτικών επιχειρήσεων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου».

Τούτων δοθέντων, λοιπόν, οι δήμαρχοι πέραν της αγωνίας να «στηθεί» εξ αρχής και εξ ολοκλήρου «το σύστημα» της Αυτοδιοίκησης, να στελεχωθούν οι υπηρεσίες με τους κατάλληλους αλλά διαθέσιμους υπαλλήλους, θα πρέπει να προϋπολογίζουν και να εκτελούν με χειρουργική ακρίβεια τα έσοδα και τα έξοδά τους. Ακόμη πιο δύσκολα, βέβαια, προδιαγράφονται τα πράγματα για όσους δήμους κουβαλούν οικονομικά βάρη και υποχρεώσεις.

Πάντως, δεν είναι λίγοι οι αιρετοί που δείχνουν όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον στο σκέλος που αφορά την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του δήμου τους. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, ο «Καλλικράτης» ξεκινά με δύσκολη «ανηφόρα» μπροστά του...

Ο Καλλικράτης έχει το... ΕΛΛ.Α.Δ.Α. του;

Συνκρατημένη αισιοδοξία από τους αιρετούς

Ολοκλήρωση σημαντικών υποδομών, προστασία του περιβάλλοντος, εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, υποστήριξη των ορεινών περιοχών, προώθηση του θεσμού των συνεργασιών και επιβράβευση της καινοτομίας θα προβλέπει μεταξύ άλλων το Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. (Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης Αυτοδιοίκησης).

Το πρόγραμμα θα αφορά τόσο τους δήμους όσο και τις περιφέρειες, θα είναι τετραετούς διάρκειας και θα χρηματοδοτηθεί με 4 δισεκατομμύρια ευρώ. Ωστόσο οι αιρετοί αντιμετωπίζουν με επιφύλαξη το σχέδιο καθώς εκτιμούν ότι οι οικονομικές του προβλέψεις δύσκολο να ανταποκριθούν στη σημερινή δύσκολη πραγματικότητα, πολύ περισσότερο που οι προβλέψεις τόσο στον φετινό όσο και στους μελλοντικούς προϋπολογισμούς δείχνουν αφαίμαξη δισεκατομμυρίων ευρώ από τα ταμεία της Αυτοδιοίκησης, λόγω Μνημονίου και κρίσης.

Τούτων δοθέντων, το Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ σε πρόσφατη συνεδρίασή του έθεσε ως όρο να συναποφασιστούν τα ποσοστά συγχρηματοδότησης του σκέλους του προγράμματος που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους, έτσι ώστε να μη επαναληφθεί και με αυτό το πρόγραμμα ό,τι έγινε με τον «ΘΗΣΕΑ», να χρηματοδοτηθεί δηλαδή από μόνο από πόρους της Αυτοδιοίκησης. Σε κάθε περίπτωση θεωρεί πως η χρη-

ματοδότηση πρέπει, πρώτον, να είναι ισόρροπη, κατ' έτος και από τα δύο μέρη και, δεύτερον, να κατοχυρωθεί θεσμικά. Όσο δε για το σκέλος του προγράμματος «Οριζόντιες παρεμβάσεις» ζητά καταρχήν να απορροφά μικρότερο ποσοστό από το 25%, που προβλέπει το σχέδιο του σχετικού Π.Δ. και να προβλεφθούν ασφαλιστικές δικλείδες για τον τρόπο προγραμματισμού των δράσεων.

Πάντως στόχος της κυβέρνησης είναι μέσω του προγράμματος να επιτευχθεί μια αναπτυξιακή και οικονομική ανάκαμψη σε τοπικό επίπεδο. Πρόσφατα, ο υπουργός Εσωτερικών Γιάννης Ραγκούσης, απευθυνόμενος προς τα νέα στελέχη της Αυτοδιοίκησης, επισήμανε ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. θα πορευτεί παράλληλα με το ΕΣΠΑ και θα έχει ως στόχο του την αναμόρφωση όλων των πτυχών λειτουργίας φορέων και υποδομών όπου εμπλέκεται η Αυτοδιοίκηση.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. έρχεται πρακτικά να υποκαταστήσει το αναπτυξιακό πρόγραμμα «Θησέας», το οποίο αφορούσε κυρίως τους δήμους. Το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος που προβλέπει τις δράσεις που θα αναπτυχθούν τα επόμενα χρόνια σε περιφέρειες και δήμους βρίσκεται στην τελική ευθεία κατάρτισής του. Παρακάτω παρουσιάζονται τα βασικά σημεία του νέου οικονομικού και αναπτυξιακού προγράμματος της Αυτοδιοίκησης. Πάντως η ΚΕΔΚΕ ήδη έχει διατυπώσει τις επιφυλάξεις της σε ορισμένα σημεία του σχεδίου Π.Δ. τα οποία θα πρέπει να τροποποιηθούν ή να διευκρινισθούν.

Στόχος του προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α.

Στο πρώτο άρθρο του Π.Δ. προσδιορίζονται ο σκοπός και η διάρκεια του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος, στο οποίο θα μπορούν να ενταχθούν μικρά και μεσαία αναπτυξιακά έργα. Η διάρκειά του θα είναι τετραετής και θα έχει δυνατότητα παράτασης με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Οι άξονες των στόχων του αφορούν κυρίως επτά δράσεις, την ολοκλήρωση σημαντικών υποδομών, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την υποστήριξη των ορεινών περιοχών, την προώθηση του θεσμού των συνεργασιών και την επιβράβευση της καινοτομίας. Οι παρεμβάσεις του προγράμματος περιέχουν βασικούς πυλώνες με συγκεκριμένες δράσεις που θα επηρεάζουν και θα βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Για κάθε μία από τις κατηγορίες αυτές, κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Αυτοδιοίκησης, θα υλοποιηθούν μελέτες σύμφωνα με τις οποίες θα προσδιορίζονται οι αναγκαίες προδιαγραφές για την επιτυχή υλοποίησή τους. Επίσης, μέσω των μελετών, θα προσδιορίζεται και το ποσοστό των πόρων που θα διατεθούν για την κάθε δράση.

Στοχευμένες τοπικές παρεμβάσεις

Στους πυλώνες εντάσσεται και το πρόγραμμα που αφορά στοχευόμενες παρεμβάσεις, μέσω των οποίων δίνεται η δυνατότητα σε κάθε δήμο να επιλέξει

τα έργα και τις ενέργειες που ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητές του και στις επιμέρους ανάγκες της κάθε περιοχής. Στην κατεύθυνση αυτή, θα κατανεμηθούν οι αντίστοιχες πιστώσεις ανά δήμο για το σύνολο της διάρκειας του ΕΛΛ.Α.Δ.Α., με τον καθορισμό κριτηρίων και στη βάση συγκεκριμένων στατιστικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων και κριτηρίων σύγκλισης, της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας και της Eurostat. Η κατανομή θα γίνεται με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Παρακολούθησης, έπειτα από γνώμη έκφρασης της ΚΕΔΚΕ.

Ο τελευταίος πυλώνας αναφέρεται στο Πρόγραμμα των Περιφερειών, με στοχευόμενες παρεμβάσεις μέσω των οποίων δίνεται η δυνατότητα σε κάθε περιφέρεια να επιλέξει τα έργα και τις ενέργειες που ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητές της και στις επιμέρους ανάγκες της.

Οι παρεμβάσεις του ΕΛΛ.Α.Δ.Α.

Οι οριζόντιες παρεμβάσεις σχετίζονται με τέσσερα βασικά προγράμματα. Το πρώτο αφορά την οδική ασφάλεια και τις δράσεις που θα πρέπει να αναλάβει η Αυτοδιοίκηση προκειμένου να βελτιωθούν μια σειρά από σημαντικά προβλήματα, που αφορούν κυρίως τα τροχαία δυστυχήματα. Ενδεικτικά αναφέρεται ο σχεδιασμός δράσεων για τις οδικές υποδομές και τη σήμανση. Στην παρέμβαση αυτή θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής τόσο οι δήμοι όσο και οι περιφέρειες. Αντίθετα, η υποστήριξη των ορεινών και νησιωτικών δήμων αποτελεί ευθύνη των δήμων. Στο πλαίσιο αυτό, οι δήμοι θα πρέπει να αναπτύσσουν παρεμβάσεις σχετικές με τη βελτίωση της προσπελασιμότητας, την αντιμετώπιση της λειψυδρίας και την ανάδειξη υποδομών, οι οποίες θα αφορούν μεταφορές μικρής κλίμακας. Η τρίτη δράση σχετίζεται με τη συνεργασία των δήμων και των

περιφερειών με τον ιδιωτικό τομέα και την ενίσχυση της παραγωγικής επιχειρηματικότητας. Η τέταρτη οριζόντια παρέμβαση έχει να κάνει με τις ολοκληρωμένες δράσεις στα αστικά κέντρα. Για παράδειγμα, βελτίωση αστικού και περιαστικού χώρου. Τέλος, η πέμπτη παρέμβαση έχει διαπεριφερειακό-διαδημοτικό χαρακτήρα. Ειδικά για τους δήμους, το Π.Δ. περιέχει δύο προγράμματα. Το πρώτο αφορά στη βελτίωση των υποδομών και το περιβάλλον και το δεύτερο τις κοινωνικές δομές. Στο πρώτο πακέτο περιέχονται μέτρα σχετικά με την αποκατάσταση ανεξέλεγκτων χώρων απόθεσης απορριμμάτων, γενικότερα τη διαχείριση και την ανακύκλωση σκουπιδιών. Για τις κοινωνικές δομές υπάρχει πρόβλεψη για την κατασκευή και αναβάθμιση υποδομών που έχουν να κάνουν με τους βρεφονηπιακούς σταθμούς, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τους ηλικιωμένους.

Οι πόροι του προγράμματος

Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις του υπουργείου Εσωτερικών, ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται σε 4 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι πόροι του ΕΛΛ.Α.Δ.Α. θα προέρχονται κατά ένα ποσοστό από τους Κεντρικούς

Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ) των δήμων και των περιφερειών και κατά ένα άλλο ποσοστό από εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Οι δήμαρχοι προτείνουν να υπάρξει άλλη μια πηγή εναλλακτικών χρηματοδοτήσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και ο δανεισμός. Τα παραπάνω ποσοστά συγχρηματοδότησης του προγράμματος από την Αυτοδιοίκηση και την κεντρική διοίκηση θα καθοριστούν με απόφαση των υπουργών Εσωτερικών και Περιφερειακής Ανάπτυξης έπειτα από έκφραση γνώμης της ΚΕΔΚΕ.

Οι αλληγορές που προτείνει η ΚΕΔΚΕ

Περαιτέρω διευκρινήσεις και αποσαφηνίσεις, κυρίως οικονομικού περιεχομένου ζητεί η ΚΕΔΚΕ ως προς το σχέδιο Π.Δ. Μετά από σχετική συζήτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ οι δήμαρχοι συμφώνησαν ότι το σχέδιο του Προεδρικού Διατάγματος θα πρέπει να τροποποιηθεί σε ορισμένα σημεία ενώ είναι αναγκαίο να συναποφασιστούν τα ποσοστά συγχρηματοδότησης του σκέλους του προγράμματος που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους. Πάντως σε κάθε περίπτωση οι δήμαρχοι θεωρούν πως η χρηματοδότηση πρέπει να είναι ισόρροπη, κατ' έτος και από τα δύο μέρη κάτι που πρέπει να κατοχυρωθεί και θεσμικά. Σχετικά με το σκέλος του προγράμματος «Οριζόντιες παρεμβάσεις» ζητά καταρχήν να απορροφά μικρότερο ποσοστό από το 25%, που προβλέπει το σχέδιο του σχετικού Π.Δ. και να προβλεφθούν ασφαλιστικές δικλείδες για τον τρόπο προγραμματισμού των δράσεων. Αναγκαίο κρίνεται από την πλευρά των δημάρχων να προσδιοριστεί και το ποσοστό των πόρων που χρηματοδοτούν το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα. Μάλιστα υπογραμμίζεται ότι θα πρέπει να υπάρξει σαφής διάκριση μεταξύ των πόρων που αφορούν τους δήμους και τις περιφέρειες. Αντίστοιχα η ΚΕΔΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να υπάρξει νομοθετική δέσμευση μέσω της οποίας θα διασφαλίζεται η ισόρροπη ετήσια χρηματοδότηση από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Τέλος ζητούν ως προς την ένταξη έργων τα κριτήρια να είναι απλούστερα και αντικειμενικότερα. Σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» η ΚΕΔΚΕ ζητά να συναποφασιστούν τα ποσοστά συγχρηματοδότησης του σκέλους του προγράμματος που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους. Και σε κάθε περίπτωση θεωρεί πως η χρηματοδότηση πρέπει να είναι ισόρροπη, κατ' έτος και από τα δύο μέρη και να κατοχυρωθεί θεσμικά. Όσο δε για το σκέλος του προγράμματος «Οριζόντιες παρεμβάσεις» ζητά καταρχήν να απορροφά μικρότερο ποσοστό από το 25%, που προβλέπει το σχέδιο του σχετικού Π.Δ. και να προβλεφθούν ασφαλιστικές δικλείδες για τον τρόπο προγραμματισμού των δράσεων.

ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ

Καταλύτης το ανθρώπινο δυναμικό για τον «Καλλικράτη»

Βασικό συστατικό στοιχείο για την επιτυχία της νέας οργανωτικής δομής των δήμων αποτελεί το ανθρώπινο δυναμικό, που θα αναλάβει να υλοποιήσει και όλες τις απαιτούμενες αλλαγές που προβλέπει ο «Καλλικράτης». Έτσι, εκτός από την ανάγκη εκπαίδευσης και ενημέρωσης του προσωπικού, ζητούμενο είναι και η ορθολογική κατανομή του στους φορείς της Αυτοδιοίκησης.

Με τη μετάταξη σε πρώτη φάση 3.500 υπαλλήλων περίπου στους νέους καλλικρατικούς δήμους επιχειρείται να στηριχθεί η στελέχωση και η λειτουργία υπηρεσιών ή αρμοδιοτήτων οι οποίες περνάνε πλέον στη δικαιοδοσία τους. Όπως διευκρινίστηκε από την κυβέρνηση οι μετατάξεις αυτές θεωρούνται εσωτερική μετακίνηση και δεν περιλαμβάνονται

στο μέτρο που επέβαλε η τρόικα και σύμφωνα με το οποίο κάποιες μετατάξεις από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο στενό νοούνται ως προσλήψεις και προσμετρούνται στον κανόνα των πέντε αποχωρήσεων για κάθε μία νέα πρόσληψη.

Το πακέτο των μετατάξεων που αφορά τους δήμους ολοκληρώνεται έως το τέλος του 2010 και περιλαμβάνει υπαλλήλους των σημερινών νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Οι υπάλληλοι

αυτοί θα βρίσκονται στα νέα πόστα τους στους δήμους από την 1η Ιανουαρίου 2011.

Στο πλαίσιο των εθελοντικών μετατάξεων –διαδικασία που έγινε μέσα στο καλοκαίρι– εκδήλωσαν ενδιαφέρον 1.482 υπάλληλοι. Η πράξη μετάταξης δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και το τελευταίο δεκάημερο του Δεκεμβρίου έπρεπε να αποσταλούν και οι ατομικοί τους φάκελοι στο δήμο.

Άλλοι 2.000, περίπου, εργαζόμενοι των νομαρχιών ακολούθησαν το δρόμο των υποχρεωτικών μετατάξεων, καθώς απασχολούνταν σε οργανική μονάδα της οποίας οι αρμοδιότητες μεταβιβάζονται στο σύνολό τους στους νέους δήμους. Τέτοιες περιπτώσεις είναι για παράδειγμα οργανικές μονάδες του τομέα πολεοδομίας ή οργανικές μονάδες του τομέα κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης και ειδικότερα αυτές που σχετίζονται με τη διαδικασία καταβολής προνοιακών επιδομάτων.

Πρόκειται για υπαλλήλους των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, των ενιαίων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και νομαρχιακών διαμερισμάτων που εντάσσονται στο τακτικό προσωπικό (μόνιμο και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) και κατείχαν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις ή υπηρετούσαν την 1/1/2010 στις οργανικές αυτές μονάδες. Αντιθέτως, οι υποχρεωτικές μετατάξεις δεν αφορούσαν υπαλλήλους που ανήκαν οργανικά σε άλλους φορείς αλλά ήταν αποσπασμένοι σε υπηρεσίες των νομαρχιών.

Η μετάταξη γίνεται στο δήμο της έδρας του νομού ή στο δήμο εντός των ορίων του οποίου λειτουργούσε η καταργούμενη αποκεντρωμένη νομαρχιακή υπηρεσία. Η διαδικασία προέβλεπε πως με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας κάθε νομαρχίας οι ατομικοί φάκελοι των συγκεκριμένων υπαλλήλων μεταβιβάζονται στον περιφερειάρχη, ο οποίος στη συνέχεια εκδίδει διαπιστωτική πράξη και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Διαφορετικές ρυθμίσεις προβλέπονται στην περίπτωση αρμοδιοτήτων των νομαρχιών οι οποίες μεταφέρονται μεμονωμένα στους δήμους. Έτσι το κατά πόσο το προσωπικό που μετατάχθηκε εθελοντικά επαρκεί ή όχι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών θα εξεταστεί στην πράξη μετά την 1η Ιανουαρίου 2011 από τους ίδιους τους δήμους στη δικαιοδοσία των οποίων περιέρχονται.

Εφόσον οι νέες δημοτικές αρχές κρί-

νουν ότι το εθελουσίως μεταταχθέν προσωπικό δεν επαρκεί για την άσκηση των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων, θα υποβάλουν αίτημα στο υπηρεσιακό συμβούλιο της αντίστοιχης αιρετής περιφέρειας για τη μετάταξη επιπλέον προσωπικού.

Προκειμένου να επιλεγούν οι υπάλληλοι που θα μεταταχθούν στους δήμους θα ληφθούν υπόψη συγκεκριμένα κριτήρια, μεταξύ των οποίων τόπος κατοικίας, οικογενειακή κατάσταση, προβλήματα υγείας, έτη προϋπηρεσίας. Οι υπάλληλοι μετατάσσονται με απόφαση του περιφερειάρχη που εκδίδεται εντός δύο μηνών από την ανάληψη των καθηκόντων των νέων περιφερειακών αρχών. Στους δήμους καταλαμβάνουν συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας και η πράξη μετάταξή τους δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το προσωπικό ΚΕΠ και ΤΥΔΚ

Διαδικασία υποχρεωτικών μετατάξεων ακολουθήθηκε και για το προσωπικό που υπηρετούσε μέχρι την έναρξη ισχύος του «Καλλικράτη», δηλαδή στις 7 Ιουνίου 2010, στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Με δεδομένο πως τα ΚΕΠ αυτά αποτελούν πλέον μέρος της οργανωτικής δομής των νέων δήμων, οι υπάλληλοί τους πέρασαν και αυτοί στους αντίστοιχους δήμους όπου λειτουργούσαν. Στις μετατάξεις αυτές συμπεριελήφθησαν και οι δόκιμοι υπάλληλοι των ΚΕΠ, δεδομένου ότι ο κλάδος Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών είχε προβλεφθεί αποκλειστικά και μόνο για τη στελέχωση των συγκεκριμένων δομών και το προσωπικό τους δεν μπορεί να απασχοληθεί σε άλλα καθήκοντα.

Υποχρεωτικά μεταφέρθηκε και το προσωπικό του Νομαρχιακού Λιμενικού Ταμείου Λάρισας και του Νομαρχιακού Λιμενικού Ταμείου Θεσσαλονίκης, τα οποία καταργούνται και οι αρμοδιότητές τους μεταφέρονται σε αυτοτελείς υπηρεσίες των δήμων με

την ονομασία «Λιμενικό Γραφείο».

Ειδική πρόβλεψη υπήρξε και για το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό από τα καταργούμενα Τμήματα Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων των κρατικών περιφερειών (ΤΥΔΚ). Οι υπάλληλοί τους που κατείχαν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις κλάδων ή ειδικοτήτων τεχνικού ή γεωτεχνικού προσωπικού μετατάσσονται αυτοδίκαια σε υφιστάμενες ή ιδρυόμενες Τεχνικές Υπηρεσίες των δήμων της έδρας του αντίστοιχου νομού ή σε άλλους δήμους όπου λειτουργούσαν οι ΤΥΔΚ και καταλαμβάνει συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας.

Οι θέσεις τους προβλέπονται στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των οικείων δήμων, οι οποίοι καταρτίζονται εντός των πρώτων έξι μηνών από την ανάληψη καθηκόντων των νέων δημοτικών αρχών. Η κατάταξή τους γίνεται με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, δηλαδή του δημάρχου, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το προσωπικό αυτό λογίζεται πλέον ως προσωπικό του δήμου και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς από τις διατάξεις του Δημοτικού Κώδικα.

Η μετάταξη στον οικείο δήμο περιλαμβάνει και υπαλλήλους που υπηρετούσαν στις ΤΥΔΚ των περιφερειών με δέσμευση παραμονής για ορισμένο χρόνο. Αυτοί υποχρεούνται να παραμείνουν στους δήμους τουλάχιστον μέχρι τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος. Εξαίρεση προβλέπεται μόνο για το σύνολο του προσωπικού της καταργούμενης ΤΥΔΚ της κρατικής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, το οποίο μετατάσσεται στη νέα αιρετή Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Κατάταξη προσωπικού συνενούμενων δήμων

Μετά τη σύσταση των νέων καλλικρατικών δήμων από την 1η Ιανουαρίου

2011 προβλέπεται η κατάταξη του τακτικού προσωπικού των συνενομένων δήμων ή κοινοτήτων στους νέους δήμους.

Η κατάταξη επέρχεται αυτοδικαίως με την έκδοση διαπιστωτικής πράξης του οικείου δημάρχου και συνεπάγεται την κατάληψη αντίστοιχων κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα θέσεων και με την ίδια σχέση εργασίας. Ειδικότερα, μέσα σ' ένα μήνα από την ανάληψη καθηκόντων των νέων δημοτικών αρχών ο δήμαρχος πρέπει να εκδώσει τη διαπιστωτική πράξη, σύμφωνα με την οποία το προσωπικό των συνενομένων δήμων διαπιστώνεται ως προσωπικό του νέου δήμου και κατατάσσεται σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις. Η πράξη αυτή πρέπει να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στη συνέχεια θα πρέπει οι θέσεις του προσωπικού αυτού να προβλεφθούν και στους νέους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των δήμων, οι οποίοι ορίζεται πως θα καταρτιστούν εντός του πρώτου εξαμήνου του 2011, στη βάση προτύπων που θα σταλούν από το υπουργείο Εσωτερικών.

Μόλις καταρτιστούν οι Οργανισμοί, το αρμόδιο για το διορισμό όργανο κάθε δήμου (δηλαδή ο δήμαρχος) θα πρέπει να εκδώσει νέα απόφαση κατάταξης του προσωπικού στις θέσεις που

θα προβλέπονται στον Οργανισμό του. Και η πράξη αυτή πρέπει να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το προσωπικό εξακολουθεί και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς από τις διατάξεις του Δημοτικού Κώδικα.

Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων

Με ειδική διαδικασία και ύστερα από νομοθετική διάταξη κάποιοι υπάλληλοι των νέων δήμων θα αναλάβουν άμεσα –μέχρι τις 3 Ιανουαρίου 2011– καθήκοντα προϊσταμένων οργανικών μονάδων. Η ανάθεση καθηκόντων θα γίνει με απόφαση του δημάρχου και η διαδικασία αυτή κρίθηκε αναγκαία να γίνει άμεσα, ώστε να μπορέσει να ξεκινήσει η λειτουργία των νέων δήμων.

Οι διαδικασίες για τις περιφέρειες

Αντίστοιχες προβλέψεις υπάρχουν και για τη στελέχωση των νέων αιρετών περιφερειών, με τη διαφοροποίηση πως οι υπάλληλοι θα μεταταχθούν σ' αυτές από την 1η Ιουλίου 2011. Ήδη με τη διαδικασία των εθελοντικών μετατάξεων δήλωσαν πως επιθυμούν να απασχοληθούν στις αιρετές περιφέρειες 720 υπάλληλοι των κρατικών περιφερειών.

Παράλληλα με υποχρεωτικές μετατάξεις θα καλυφθούν οι ανάγκες των αιρετών περιφερειών στην περίπτω-

ση όπου υπάρχουν αρμοδιότητες που μεταφέρονται στο σύνολό τους από τις κρατικές περιφέρειες. Έτσι και σ' αυτή την περίπτωση οι υπάλληλοι των κρατικών περιφερειών, οι οποίοι κατείχαν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις σε οργανική μονάδα ή υπηρετούσαν την 1/1/2010 σε κάποια μονάδα οι αρμοδιότητες της οποίας απονέμονται πλήρως στην αιρετή περιφέρεια, μετατάσσονται αυτοδίκαια. Ανεξάρτητα από το γεγονός πως θα αρχίσουν να απασχολούνται στις αιρετές περιφέρειες από τα μέσα του 2011, η διαπιστωτική πράξη μετάταξης και η δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ολοκληρώθηκε μέσα στο 2010.

Για μεταβίβαση μεμονωμένων αρμοδιοτήτων θα κληθούν οι νέες περιφερειακές αρχές να διαπιστώσουν εάν απαιτείται η μετάταξη επιπλέον προσωπικού και θα καταθέσουν σχετικό αίτημα. Στο μεταξύ, από την 1η Ιανουαρίου 2011 το τακτικό προσωπικό των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό των αιρετών περιφερειών της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας. Με διαπιστωτική πράξη του περιφερειάρχη κατατάσσεται σε αντίστοιχες προσωποπαγείς θέσεις ανάλογης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας των υπηρεσιών της έδρας και των νομών της περιφέρειας.

Σε δύο φάσεις η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους δήμους

Ποιες είναι οι αρμοδιότητες και πότε μεταφέρονται

Σημαντικά αναβαθμισμένος θα είναι πλέον ο ρόλος των νέων δήμων του «Καλλικράτη». Σύμφωνα με το νέο νομοθετικό πλαίσιο οι δήμοι μετασχηματίζονται σε επίπεδο αρμοδιοτήτων σε μικρές νομαρχίες, καθώς μεταφέρεται σ' αυτούς ο μεγαλύτερος όγκος αρμοδιοτήτων, οι οποίες μέχρι σήμερα ασκούνταν από το δεύτερο βαθμό.

Πολεοδομία, Αγροτική Ανάπτυξη, Αλιεία, Δημόσια Υγεία, Δημοτική Κατάσταση, θέματα Εμπορίας, Κοινωνικής Προστασίας, Μεταφορών, Παιδείας και Περιβάλλοντος περιέχονται, μεταξύ άλλων, στο πρώτο πακέτο των σημαντικότερων αρμοδιοτήτων οι οποίες θα μεταφερθούν στους δήμους.

Η διαδικασία μεταφοράς των επίμαχων αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με το τελικό σχεδιασμό, προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση οριοθετείται από 1-1-2011 και η δεύτερη από 1-1-2013. Την ευθύνη προγραμματισμού και μεταφοράς των αρμοδιοτήτων σε τεχνοκρατικό επίπεδο έχει αναλάβει η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ). Το επόμενο διάστημα ολοκληρώνεται και η κοστολόγηση των αρμοδιοτήτων, οι οποίες θα μεταφερθούν από τις αρχές του επόμενου έτους στους νέους ΟΤΑ. Παρακάτω παρουσιάζονται οι σημαντικότερες αρμοδιότητες που θα μεταφερθούν στην Αυτοδιοίκηση κατά την πρώτη και δεύτερη φάση.

Πολεοδομία

Α' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2011

- Η έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προέλεγχος για την έκδοσή τους, ο έλεγχος μελετών για οικοδομικές άδειες και οι συναφείς πολεοδομικού χαρακτήρα αρμοδιότητες.
- Ο έλεγχος και η επιβολή προστίμων για την κατασκευή αυθαιρέτων κτισμάτων, κατά την κείμενη νομοθεσία.
- Ο έλεγχος των αρχιτεκτονικών, των στατικών, των υδραυλικών και των ηλεκτρομηχανολογικών μελετών, της μελέτης θερμομόνωσης, της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας και των σχετικών φορολογικών στοιχείων για την έκδοση ή την αναθεώρηση οικοδομικών αδειών βιομηχανικών κτιρίων.
- Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν από την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής.
- Η σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων διαμορφωμένης κατάστασης.
- Ο έλεγχος τοπογραφικών διαγραμμάτων, που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής.
- Επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σχεδίων Πόλης.
- Η σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής.
- Η έκδοση απόφασης για τον καθορισμό μεμονωμένων κτιρίων ή των περιοχών εντός των οποίων οι όψεις των κτιρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σε έξι έτη από την έκδο-

ση της οικοδομικής άδειας.

- Η προκαταρκτική πρόταση ανάπλασης ορισμένης περιοχής.
- Η γνωμοδότηση για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγαστρών σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό.
- Η εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα.
- Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος και η εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους.

Β' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2013

- Η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος.
- Η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των προϊόντων τσιμέντου.

Αγροτική ανάπτυξη

Α' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2011

- Η σύσταση και η λειτουργία Γραφείων Γεωργικής Ανάπτυξης (ΓΓΑ).
- Η μελέτη και η εκτέλεση έργων τε-

χνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.

- Η άσκηση εποπτείας από τους δήμους, όπου εδρεύουν, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (ΠΔΕ) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδευσης (ΤΕΑ).
- Η αξιοποίηση εγγειοβελτιωτικών έργων με εφαρμογή σωστής άρδευσης και στράγγισης.
- Η διαχείριση βοσκοτόπων.
- Η παροχή γνώμης για τον καθορισμό Βιομηχανικών και Επιχειρησιακών Περιοχών (ΒΕΠΕ) και για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Η έρευνα και η μελέτη κάθε θέματος για την ανάπτυξη της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, καθώς και τη διατήρηση του αγροτικού, του κτηνοτροφικού και του αλιευτικού πληθυσμού στις εστίες τους.
- Η ανάπτυξη, η προστασία, η εκτίμηση και η παρακολούθηση της φυτικής και ζωικής παραγωγής.

Β' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2013

- Η σύνδεση αγροτικής παραγωγής και τουριστικής ανάπτυξης.
- Η προώθηση προγραμμάτων εγκατάστασης νέων αγροτών.
- Η εκτίμηση και η παρακολούθηση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής ως και των απολαμβανομένων υπό των παραγωγών τιμών γεωργικών προϊόντων.
- Η παρακολούθηση της πορείας των αγορών των γεωργικών προϊόντων και η λήψη αντιπροσωπευτικών τιμών.
- Η ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση των τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Η συνεργασία με Ιδρύματα έρευνας

της αγροτικής, κτηνοτροφικής και αλιευτικής παραγωγής.

- Η ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας.
- Η καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στο πλαίσιο σχεδίων βελτίωσης.
- Η εφαρμογή και ο έλεγχος του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου του δήμου (για την ατομική αναγνώριση των ζώων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, διαβατήρια ζώων, τήρηση ατομικών μητρώων).
- Η χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων διατήρησης, εμπορίας και διακίνησης ζώων.
- Η χορήγηση αδειών για την ίδρυση και τη λειτουργία κτηνοπτηνοτροφικών εγκαταστάσεων.
- Η χορήγηση αδειών, ανανέωσης, ανάκλησης και μεταβίβασης λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών και αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων.
- Η χορήγηση των σχετικών αδειών για την καταλληλότητα των αυτοκινήτων που μεταφέρουν ζώα.
- Η άδεια για την ίδρυση και λειτουργία ζωολογικών κήπων και η σύσταση των σχετικών γνωμοδοτικών επιτροπών.
- Η εκμίσθωση δημοτικών εκτάσεων γης για βιομηχανικούς ή βιοτεχνικούς σκοπούς, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις θερμοκηπίων και για μονάδες στους τομείς Αλιείας.

Αλιεία

Β' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2013

- Η άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον τομέα της αλιείας στην περιοχή δικαιοδοσίας του δήμου.
- Οι αποφάσεις καταστροφής, εκποίησης και έγκρισης του αποτελέσματος της σχετικής δημοπρασίας ή διάθεσης των δημευθέντων υλικών και μέσων αλιείας.
- Η απόφαση εφαρμογής του προ-

γράμματος ανάπτυξης των ιχθυοκαλλιεργειών με την έγκαιρη και επαρκή παραγωγή του αναγκαίου (γόνου) ιχθυοδίων για τον εφοδιασμό με αυτόν των ενδιαφερομένων ιδιωτών πεστροφοκαλλιεργητών.

- Η συγκέντρωση και η τήρηση στοιχείων των υδατοκαλλιεργειών και της αλιείας στα εσωτερικά ύδατα.
- Η κατάρτιση μελετών και η σύνταξη εκλαϊκευμένων εντύπων που αφορούν δραστηριότητες θαλάσσιας αλιείας, υδατοκαλλιεργειών και προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων.
- Η διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με αλιείς, υδατοκαλλιεργητές και γενικά εργαζομένους σε επιχειρήσεις του αλιευτικού τομέα.
- Η έγκριση για τη διενέργεια εμπλουτισμού λιμνών και ποταμών και ο καθορισμός της απαγορευτικής περιόδου αλιείας με κάθε μέσο και εργαλείο στις λίμνες.
- Η χορήγηση άδειας σε αλιευτικά σκάφη για διενέργεια δοκιμαστικής αλιείας.
- Η απόφαση καθορισμού των όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών αλιείας και η απόφαση για περιορισμό της αλιείας στη λίμνη Ταυρωπού.
- Η έγκριση της χορήγησης από τις αρμόδιες αρχές αδειών απόπλου στα αλιευτικά σκάφη για τη διενέργεια αλιείας στα διεθνή ύδατα και η ανάκληση της έγκρισης αυτής.
- Η απόφαση διάθεσης σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε ερευνητικά ιδρύματα ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα των πλωτών μέσων, εργαλείων και λοιπού εξοπλισμού που δημεύτηκε, εφόσον δεν έχει πλειστηριασθεί.
- Η τήρηση στοιχείων των πάσης φύσεως αλιευτικών εκμεταλλεύσεων.
- Η αντιμετώπιση θεμάτων και η εισήγηση μέτρων που αφορούν τη διακίνηση, μεταποίηση, τυποποίηση, συντήρηση και εμπορία των αλιευτικών προϊόντων σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.
- Η επιβολή ειδικών ή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων της αλιείας για

- ποτάμιους, λιμναίους, λιμνοθαλάσσιους και άλλους υδάτινους χώρους.
- Η έγκριση για διενέργεια αθλητικής αλιείας.
- Η χορήγηση ερασιτεχνικής άδειας αλιείας.
- Η άδεια χρήσης καταδυτικών συσκευών σε περιπτώσεις διεξαγωγής ερευνών.
- Η έγκριση αντικατάστασης αλιευτικού σκάφους.
- Η χορήγηση επαγγελματικής άδειας αλιείας.
- Η άδεια μεταβίβασης κυριότητας επαγγελματικής άδειας αλιείας σκάφους.
- Η άδεια αντικατάστασης μηχανής αλιευτικού σκάφους.
- Η επιβολή κυρώσεων σε όσους δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και την αξία αλιευμάτων των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών.
- Η χορήγηση άδειας αλιείας γόνου ιχθύων και λοιπών υδρόβιων οργανισμών.
- Η σύμφωνη γνώμη για την εισαγωγή από το εξωτερικό ζώντων υδρόβιων ζώων και φυτών ή φυκιών ή των αυγών τους για τεχνητή εκτροφή ή εμπλουτισμό υδάτων.
- Η έγκριση της χορήγησης, από τις αρμόδιες αρχές, αδειών αλιείας στα επαγγελματικά ή ερασιτεχνικά σκάφη αλιείας ή σπογγαλιείας.
- Ο καθορισμός της διάρκειας, έναρξης και λήξης της απαγορευτικής περιόδου αλιείας στους ποταμούς χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου.
- Ο καθορισμός του αριθμού των με μηχανικό αλιευτικό συγκρότημα (γρι-γρι) αλιευόντων συγκροτημάτων στο ελληνικό τμήμα της Λίμνης Μεγάλη Πρέσπα και των προϋποθέσεων με τις οποίες θα διενεργείται η αλιεία.
- Ο καθορισμός της απαγορευτικής περιόδου αλιείας με κάθε μέσο και εργαλείο στις λίμνες χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου.
- Ο καθορισμός περιορισμών κατά τη διενέργεια αλιείας εντός των τεχνητών λιμνών για τη προστασία των

έργων που υπάρχουν σ' αυτές.

- Η απαγόρευση ή έγκριση χρησιμοποίησης ορισμένων αλιευτικών εργαλείων στις λίμνες Μεγάλη Πρέσπα και Δοϊράνη.
- Η έκτακτη αναστολή των αδειών αλιείας και σπογγαλιείας για ορισμένη περίοδο σε περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου, όταν το επιβάλλει η προστασία της ιχθυοπαγωγής και η ρύθμιση της αλιείας και σπογγαλιείας.
- Η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων για απόδοση εσόδων από την εκμετάλλευση ιχθυοτροφείων λιμνοθάλασσας Μεσολογίου-Αιτωλικού.
- Η έγκριση για μετατροπή ή αντικατάσταση εργαλείων στη λιμνοθάλασσα Μεσολογίου-Αιτωλικού.
- Η πρόταση για εγγραφή πιστώσεων για απαλλοτρίωση υδάτινων και χερσαίων εκτάσεων.
- Η απόφαση για τον καθορισμό όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών σε κατοίκους άλλων περιοχών στις τεχνητές λίμνες Πολυφύτου και Μόρνου.
- Η απόφαση αξιοποίησης, ιχθυοτροφικά, των μη εκμεταλλεύσιμων τελμάτων ή άγονων εκτάσεων σε συνεργασία με τις υπηρεσίες.
- Η απόφαση εξαιρέσεων υποχρέωσης προσκόμισης αλιευμάτων στις ιχθυόσκαλες.
- Η σύσταση τριμελών συμβουλίων εκδίκασης αλιευτικών προσφυγών.
- Η έγκριση και η τροποποίηση καταστατικών αλιευτικών συνεταιρισμών και η παροχή σ' αυτούς τεχνικών οδηγιών.
- Η έγκριση για την τροποποίηση ή συμπλήρωση του είδους των εργαλείων με τα οποία και μόνον επιτρέπεται η αλιεία στις λίμνες.
- Η χορήγηση ειδικής άδειας για αλιεία αθερίνας στη λίμνη Τριχωνίδα, καθώς και η έκδοση απόφασης για την κοπή των καλάμων στις λίμνες.
- Η κατασκευή και η λειτουργία αλιευτικών καταφυγίων, υποδομών και εξοπλισμών σε λιμένες αλιευτικούς ή λιμένες που εξυπηρετούν αλιευτικά σκάφη.

- Η παροχή γνώμης για κάθε τεχνική τροποποίηση ή διαρρύθμιση που αφορά ή θίγει τα κρηπιδώματα και τη χερσαία ζώνη των ιχθυόσκαλων.
- Η γνωμοδότηση για την παραχώρηση, μίσθωση και αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση, επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντατικής ή ημιεντατικής μορφής των ιχθυοτρόφων υδάτων, καθώς και για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.

Δημόσια Υγεία

Α' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2011

- Η περισυλλογή αδέσποτων σκύλων, καθώς και η ίδρυση ή βελτίωση εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων σκύλων.
- Η εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών και η διενέργειά τους.
- Η τήρηση κανόνων υγιεινής των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων.
- Ο ορισμός ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση σ' αυτούς βιβλιαρίων υγείας.
- Η χορήγηση της Κάρτας Αναπηρίας, ύστερα από σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.

Η υλοποίηση:

- α) Προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής, που οργανώνονται από το υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου υπουργείου.
- β) Εκτακτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση.
- γ) Προγραμμάτων δημόσιας υγείας, που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η έκδοση τοπικών υγειονομικών διατάξεων και η λήψη μέτρων σε θέματα δημόσιας υγιεινής.
- Η πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.

Β' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2013

- Η χορήγηση βιβλιαρίων υγείας στους εκδοροσφαγείς.
- Η συνδρομή στο έργο του ΕΦΕΤ και η διενέργεια ελέγχων ή άλλων πράξεων, που ζητούν τα εντεταλμένα όργανα του ΕΦΕΤ και σύμφωνα με τις οδηγίες τους.
- Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς, οι οποίοι πωλούν φάρμακα χωρίς άδεια, καθώς και εις βάρος ιατρών και φαρμακοποιών για κατοχή ή πώληση δειγμάτων φαρμάκων.
- Η οργάνωση αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικών προγραμμάτων για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητάς τους.
- Η εφαρμογή προγραμμάτων για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων.
- Η επιβολή ή η άρση υγειονομικών μέτρων, λόγω εμφάνισης βαριάς επιζωοτίας για την έκδοση πιστοποιητικών προς μεταφορά ζώων.
- Ο ορισμός ελεγκτή γιατρού ΟΓΑ για τα ΝΠΔΔ του νομού.

Δημοτική κατάσταση

Α' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2011

- Η πρόσληψη και η αλλαγή επωνύμου, καθώς και η πρόσληψη πατρώνυμου και μητρώνυμου από παιδιά που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους ή είναι αγνώστων γονέων.
- Ο εξελληνισμός του ονοματεπώνυμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλιννοστούντων ομογενών που έχουν την ελληνική ιθαγένεια.

Εμπορίου

Α' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2011

- Η ρύθμιση κάθε θέματος το οποίο αφορά την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη συντήρηση ανελκυστήρων, καθώς και η χορήγηση των σχετικών τεχνικών επαγγελματικών αδειών.
- Η χορήγηση άδειας εγκατάστασης

και άδειας λειτουργίας φωτοβόλων, σωλήνων, φωτεινών επιγραφών και ηλεκτροκίνητων ανυψωτικών μηχανημάτων, καθώς και ο έλεγχος της λειτουργίας αυτών.

- Η σύσταση επιτροπής φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, η τήρηση αρχείων των πορισμάτων της οικείας επιτροπής, καθώς και η τήρηση μητρώου καταναλωτών.
- Ο καθορισμός των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.
- Η χορήγηση (από το δημοτικό συμβούλιο) αδειών ίδρυσης υπεραγορών λιανικού εμπορίου.
- Η χορήγηση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) άδειας άσκησης υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου και ο καθορισμός του ανώτατου αριθμού των αδειών αυτών στο δήμο, καθώς και η συγκρότηση (με απόφαση δημάρχου) της Επιτροπής Υπαίθριου Πλανόδιου Εμπορίου.
- Η έγκριση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) της λειτουργίας κυριακάτικων αγορών, καθώς και η χορήγηση άδειας συμμετοχής στις αγορές αυτές.
- Η έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, τη μετακίνηση, τη διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, περιλαμβανομένης της χορήγησης επαγγελματικών και παραγωγικών αδειών, καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικείμενου, εκτός από την απόφαση τοποθέτησης στις Λαϊκές Αγορές, η οποία εκδίδεται από το περιφερειακό συμβούλιο, ανά περιφερειακή ενότητα. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες δεν αφορούν τους δήμους των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης.
- Η συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών.
- Η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθε-

σίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων.

- Η λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τον καθορισμό για κάθε έτος του αριθμού των φαρμακείων που διημερεύουν και διανυκτερεύουν.
- Η παροχή άδειας σε πρόσωπο που διατηρεί κατάσταση πώλησης σκύλων ή γατών (μετά από έκθεση Κτηνιατρικής Αρχής), καθώς και σχετικής άδειας λειτουργίας του καταστήματος.
- Η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος κουρέα, κομμωτή, τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών, καθώς και η συγκρότηση σχετικής εξεταστικής επιτροπής και πειθαρχικού συμβουλίου.
- Η χορήγηση άδειας λειτουργίας εκθέσεων βιβλίου, καθώς και ο σχετικός έλεγχος και η επιβολή κυρώσεων.
- Η χορήγηση αδειών για την οργάνωση εκθέσεων (εκτός των διεθνών), η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και η εποπτεία αυτών.
- Η χορήγηση αδειών καταλληλότητας εκθεσιακών χώρων στεγασμένων μόνιμα ή προσωρινά ή υπαίθριων ή μικτών.

Β' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2013

- Ο καθορισμός των ωρών έναρξης και λήξης της εργασίας των ναυτεργατών και των αρτεργατών.
- Η χορήγηση των αδειών παραγωγών και η θεώρησή τους από τον οικείο δήμο, όπου ο παραγωγός κατοικεί. Η αρμοδιότητα αυτή δεν αφορά την έκδοση αδειών στους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης.
- Η θεώρηση των Καρτών Επιθεώρησης και Επισκευών των ενοικιαζόμενων οχημάτων.

Κοινωνικής Προστασίας

Α' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2011

- Η χορήγηση άδειας, ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλ-

λόγους ή σωματεία που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.

- Η άσκηση ελέγχου και εποπτείας στα ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και η ευθύνη λειτουργίας των παιδικών εξοχών.
- Η εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, καθώς και η έγκριση του προϋπολογισμού τους, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επιχορηγήσεων, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.
- Η οικονομική ενίσχυση αυτοστεγασμένων, η μίσθωση ακινήτων, η ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και η επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
- Ο διορισμός μελών διοικητικών συμβουλίων, η εποπτεία και η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ).
- Η έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας.
- Η καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παρπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανάκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικού), απροστάτευτους ανηλίκους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά αναπήρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας.
- Η δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων λόγω απορίας ή γι' άλλους σοβαρούς λόγους.
- Η αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.
- Η έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.
- Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.

- Η χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών.

Β' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2013

- Η χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων, που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
- Ο ορισμός μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Ταμείων Πρόνοιας και Προστασίας Πολυτέκνων, από το δήμο όπου εδρεύουν τα Ταμεία.

Κτηνιατρική

Β' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2013

- Η εφαρμογή, η οργάνωση και η εποπτεία της τεχνητής σπερματέγχυσης και του συγχρονισμού του οίστρου των ζώων.
- Η χορήγηση άδειας για τη λειτουργία κτηνιατρικού γραφείου για τα παραγωγικά ζώα, καθώς και ειδικής άδειας για αποθήκευση φαρμακευτικών προϊόντων.
- Η παροχή γνώμатеυσης για υγειονομική καταλληλότητα των ζώων όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων.
- Η χορήγηση αδειών λειτουργίας και η εποπτεία των ιδιωτικών κτηνιατρείων, κλινικών ιατρείων.

Μεταφορές και επικοινωνίες

Α' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2011

- Η μελέτη των έργων συντήρησης και βελτίωσης του οδικού δικτύου αρμοδιότητας δήμου.
- Η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, καθώς και η μελέτη, εκτέλεση και επίβλεψη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του οδικού δικτύου του δήμου.
- Ο καθορισμός κομίστρων αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου.
- Η χορήγηση άδειας δοκιμής ή μηχανικής κατασκευής προς εγκατάσταση κεραίας σταθμού στην ξηρά και η επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες.
- Η απαγόρευση της δημιουργίας θέ-

σεων στάθμευσης σε συγκεκριμένους χώρους.

- Η παραλαβή των αποσυρόμενων δικύκλων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του ΟΔΔΥ.
- Ο καθορισμός του εξωτερικού χρωματισμού των ΤΑΞΙ.
- Η ανάκληση άδειας κυκλοφορίας αστικού λεωφορείου, από τον κύκλο εργασίας, εντός του ιδίου ημερολογιακού έτους.
- Η δημιουργία χώρων στάθμευσης τροχοφόρων και με δυνατότητα μίσθωσης ακινήτων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Β' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2013

- Η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος τεχνιτών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
- Η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα επιβατών και εμπορευμάτων.
- Η χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών εκγυμναστών, καθώς και ίδρυσης και λειτουργίας σχολών υποψήφιων οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών.
- Η έκδοση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας συνεργείων επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων, καθώς και η διενέργεια επιθεωρήσεων και ηλεκτρολογικών ελέγχων.
- Η χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για διάθεση Κάρτας Ελέγχου Καυσασερίων (ΚΕΚ), καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των Κέντρων Ελέγχου Καυσασερίων.
- Η χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για τοποθέτηση συστημάτων περιορισμού ταχυτήτων.

Παιδείας – Πολιτισμού - Αθλητισμού

Α' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2011

- Η εκτέλεση προγραμμάτων διά βίου

μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

- Η συγκρότηση επιτροπής καταλληλότητας, επιλογής και εκτίμησης της αξίας οικοπέδου για την ανέγερση διδακτηρίου, καθώς και επιλογής οικοπέδου μετά κτιρίου κατάλληλου να χαρακτηριστεί διδακτήριο.
- Η απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες της σχολικής στέγης, καθώς και η ανέγερση σχολικών κτιρίων.
- Η μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων σχολικών μονάδων, η στέγαση και συστέγαση αυτών και σε περίπτωση συστέγασης ο καθορισμός της αποκλειστικής χρήσης ορισμένων χώρων του διδακτηρίου, από κάθε σχολική μονάδα, καθώς και της κοινής χρήσης των υπόλοιπων χώρων και των ωρών λειτουργίας της κάθε συστεγαζόμενης σχολικής μονάδας.
- Η διάθεση διδακτηρίου για άλλες χρήσεις κοινής ωφέλειας ή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, κοινού ενδιαφέροντος, σε συνεργασία με τη Σχολική Επιτροπή.
- Η μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, περιλαμβανομένης της μεταφοράς των μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, καθώς και της μεταφοράς και σίτισης μαθητών μουσικών γυμνασίων και λυκείων.
- Η εποπτεία και ο έλεγχος των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων.
- Η έγκριση της εγκατάστασης, μεταφοράς ή επισκευής τηλεφωνικών συνδέσεων (κυρίων, δευτερευουσών, πρόσθετων και παράλληλων) στα σχολεία.
- Η οργάνωση συναυλιών ή άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων για τους μαθητές, κατόπιν έγκρισης της Σχολικής Επιτροπής.
- Ο διορισμός και η αντικατάσταση διοικητών των ιδρυμάτων, που χορηγούν υποτροφίες, εφόσον έχουν τοπική σημασία.
- Η έγκριση οποιασδήποτε μίσθωσης ιδιωτικού αυτοκινήτου δημόσιας

χρήσης για μεταφορά προσώπων και υλικών προς κάλυψη σχολικών αναγκών.

- Ο καθορισμός κοινωφελούς χρήσης των σχολείων σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας τους.
- Η κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων.
- Η επιβολή κυρώσεων, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, στους γονείς και κηδεμόνες που δεν εγγράφουν τα παιδιά τους στο σχολείο και αμελούν για την τακτική φοίτησή τους.
- Η διακοπή μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών ή επιδημικής νόσου, εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου.
- Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων (ωδείων, μουσικών σχολών, χορωδιών, συμφωνικών ορχηστρών και συγκροτημάτων μουσικής δωματίου).
- Η συμμετοχή εκπροσώπου του οικείου δήμου στην οργανωτική επιτροπή φεστιβάλ, τοπικής εμβέλειας.
- Η επιχορήγηση φορέων που αναπτύσσουν πολιτιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες στη χωρική αρμοδιότητα του δήμου, καθώς και όσων συμβάλλουν στην τουριστική ανάπτυξη και προβολή του, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του.
- Η άσκηση εποπτείας επί των Εθνικών Αθλητικών Κέντρων, που καθορίζονται με απόφαση των υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης, Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πολιτισμού και Τουρισμού. Με την απόφαση αυτή, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, προσδιορίζονται ειδικότερα τα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα, κατ'αντιστοιχία προς τους οικείους δήμους, εξειδικεύονται τα θέματα που αναφέρονται στην εποπτεία, καθώς και κάθε σχετικό τεχνικό, λεπτομερειακό και διαδικαστικό ζήτημα.

Περιβάλλον

Α' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2011

- Η παρακολούθηση του προγράμματος «Καθαρές Ακτές - Καθαρές Θάλασσες» του υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- Η διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης, λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (ΧΑΔΑ). Η διαχείριση πραγματοποιείται σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό που καταρτίζεται από την περιφέρεια κατά την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 186, παρ. ΣΤ', αριθμ. 29 του Ν. 3852/2010.
- Η μέριμνα, σύμφωνα με τις ισχύουσες Πυροσβεστικές Διατάξεις, για την τήρηση των υποχρεώσεων καθαρισμού από τους ιδιοκτήτες, νομείς και επικαρπωτές των χώρων των οικοπέδων και των λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται εντός πόλεων, κωμοπόλεων και οικισμών και σε απόσταση μέχρι 100 μέτρων από τα όριά τους, καθώς και η υποχρέωση αυτεπάγγελτου καθαρισμού από τους δήμους, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων. Εις βάρος εκείνων που δεν συμμορφώνονται επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα λεπτών ανά τετραγωνικό μέτρο του οικείου χώρου, το οποίο και αποτελεί έσοδο του οικείου δήμου, βεβαιούται εις βάρος τους η ισόποση σχετική δαπάνη του δήμου προς καθαρισμό και υποβάλλεται μήνυση για το αδίκημα του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικα.

Β' Φάση: Από την 1η Γενάρη 2013

- Η χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στεγνοκαθαριστηρίων, πλυντηρίων ρούχων, σιδηρωτηρίων ρούχων και ταπητοκαθαριστηρίων.

Ελεγκτής Νομιμότητας για ενίσχυση της διαφάνειας στους δήμους

Μία από τις βασικές στοχεύσεις του «Καλλικράτη» είναι η εγκαθίδρυση και η ενίσχυση της διαφάνειας στη λειτουργία των δήμων. Σε αυτό θα συντελέσει, ουσιαστικά, η σύσταση Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας των ΟΤΑ, καθώς και ο επικεφαλής της, ο Ελεγκτής Νομιμότητας.

Ειδικότερα, προβλέπεται η ίδρυση, στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας των ΟΤΑ, που αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του υπουργείου Εσωτερικών, η οποία υπάγεται απευθείας στον υπουργό και είναι αρμόδια για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ και τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών. Ουσιώδη και νοτομία της νέας διάταξης συνιστά

η αρμοδιότητα της υπηρεσίας αυτής να εκδίδει οδηγίες αυτεπαγγέλτως με σκοπό να διασφαλισθεί η νομιμότητα στη δράση τους. Οι οδηγίες της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ δεν δεσμεύουν μεν τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενόψει της συνταγματικά κατοχυρωμένης αυτοτέλειάς τους, αλλά, στο μέτρο που υιοθετούνται από τις αρχές των δήμων και των περιφερειών, μπορεί να συμβάλουν στην καλύτερη λειτουργία τους με την έκδοση πράξεων οι οποίες διαθέτουν πρόσθετες εγγυήσεις νομιμότητας.

Προϊστάμενος κάθε Υπηρεσίας ορίζεται ο Ελεγκτής Νομιμότητας, ο οποίος είναι ανώτατος υπάλληλος και διορίζεται με πενταετή θητεία. Οι υπάλληλοι που διορίζονται σε αυτή τη θέση οφείλουν να έχουν συγκεκριμένα

προσόντα, και ειδικότερα:

- πτυχίο νομικού τμήματος ΑΕΙ
- είτε διδακτορικό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ελληνικού ΑΕΙ ή ισότιμο της αλλοδαπής στο γνωστικό αντικείμενο του Δημοσίου ή Αστικού ή Εμπορικού Δικαίου, είτε πενταετή δικηγορική εμπειρία ή προϋπηρεσία σε συναφές με τη θέση αντικείμενο και
- άριστη ή πολύ καλή γνώση μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας.

Για τη θέση μπορεί να υποβάλει υποψηφιότητα και μόνιμος δημόσιος υπάλληλος, κάτοχος πτυχίου νομικού τμήματος ΑΕΙ, με άριστη ή πολύ καλή γνώση μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, ο οποίος έχει ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης. Στην περίπτωση αυτή, ο Ελεγκτής Νομιμότητας κατά τη διάρκεια της θητείας του τελεί αυτοδικαίως σε απόσπαση από την οργανική του θέση και λαμβάνει τις αποδοχές μόνον του Ελεγκτή Νομιμότητας.

Η επιλογή του Ελεγκτή Νομιμότητας γίνεται, έπειτα από προκήρυξη του υπουργού Εσωτερικών, από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙΣΕΠ). Το Συμβούλιο επιλέγει τον καταλληλότερο μεταξύ των υποψηφίων, έπειτα από συνέντευξη, με βάση τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του. Ο επιλεγείς διορίζεται ως Ελεγκτής Νομιμότητας και τοποθετείται σε μία από τις Αυτοτελείς Υπηρεσίες ΟΤΑ, με απόφαση του υπουργού Εσωτερικών.

Τον Ελεγκτή Νομιμότητας, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο προϊστάμενος Διεύθυνσης της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ, τον οποίο ορίζει ο Ελεγκτής Νομιμότητας με απόφασή του. Σε περίπτωση κατά την οποία η θέση του Ελεγκτή Νομιμότητας είναι κενή, τα καθήκοντα Ελεγκτή Νομιμότητας ασκεί ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Γενικών Υποθέσεων.

Νέα αρχιτεκτονική και στα πληροφοριακά συστήματα της Αυτοδιοίκησης

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση κλειδί για την αυτόματη εξυπηρέτηση των δημοτών

Νέα αρχιτεκτονική και στη διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης εισαγάγει το πρόγραμμα «Καλλικράτης». Σύμφωνα με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, τα πληροφοριακά συστήματα των 325 δήμων της χώρας θα πρέπει να ενοποιηθούν, προκειμένου να εξασφαλιστεί μια ενιαία διαλειτουργικότητα του συστήματος. Τη βασική ευθύνη μετάβασης στη νέα εποχή έχει αναλάβει η Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. η οποία ήδη έχει προβεί στη διακήρυξη 257 ανοικτών διαγωνισμών για την ανάθεση των έργων σε «εργολάβους». Ταυτόχρονα, όπως ανακοίνωσε ο υπουργός Εσωτερικών Γιάννης Ραγκούσης, ξεκινάει η διαδικασία για την εγκατάσταση 257 ηλεκτρονικών Κέντρων Εξυπηρέτησης στους νέους δήμους. Σύμφωνα με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, στο υπουργείο Εσωτερικών δημιουργείται και μία κεντρική βάση δεδομένων, στην οποία θα καταχωρίζονται συστηματικά οικονομικά στοιχεία των δήμων. Μέσω αυτής της βάσης η κυβέρνηση θα είναι σε θέση να γνωρίζει ένα πακέτο «δεδομένων» της Αυτοδιοίκησης και να ελέγχει αν γίνεται ορθή οικονομική διαχείριση. Για τον ίδιο σκοπό θα συσταθεί και μία βάση δεδομένων με τα στοιχεία προσωπικού των δήμων και των νομικών τους προσώπων. Συνολικά το έργο χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση». Οι δαπάνες του έργου θα βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. Βασικές πηγές χρηματοδότησης είναι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και οι εθνικοί πόροι. Η διαδικασία ανάθεσης των έργων σε αναδόχους έχει ήδη ξεκινήσει, ενώ οι φορείς που θα αναλάβουν την υλοποίησή τους θα πρέπει σε διάστημα

εννέα μηνών από την υπογραφή της σύμβασης να έχουν ολοκληρώσει το έργο τους. Όπως έχει επισημανθεί και από την κυβέρνηση για την ουσιαστική εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» από 1-1-2011 είναι αναγκαία η προσαρμογή των υφιστάμενων υποδομών πληροφορικής στην νέα αρχιτεκτονική. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία της νέας οργανωτικής δομής των «καλλικρατικών» δήμων, οι οποίοι καλούνται όχι μόνο να βελτιώσουν τον τρόπο, αλλά και την ποιότητα εξυπηρέτησης των πολιτών. Σε περίπτωση που δεν εξασφαλιστεί η λειτουργική ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων των καταργούμενων δήμων, καθώς και η ανάπτυξη ενός ενοποιημένου συστήματος οι αρμόδιοι χαρακτηρίζουν «εξαιρετικά δυσχερή» τη μετάβαση από τους καποδιστριακούς στους καλλικρατικούς δήμους. Μεταξύ άλλων, η άσκηση των αρμοδιοτήτων των δήμων, η εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, η μισθοδοσία των υπαλλήλων, η βεβαίωση και είσπραξη οφειλών και η εξυπηρέτηση των δημοτών με την έκδοση πιστοποιητικών δημοτολογίου κ.λπ. δεν θα μπορεί να υλοποιηθεί αποτελεσματικά.

Αντικείμενο έργου

Το έργο το οποίο θα πρέπει να υλοποιηθεί σε κάθε δήμο αφορά δύο υποέργα, την «Ενοποίηση υφιστάμενων εφαρμογών του κάθε δήμου» και την «Προμήθεια υποστηρικτικού εξοπλισμού και τυποποιημένου λογισμικού».

Στην πρώτη περίπτωση γίνεται εξειδίκευση των απαιτήσεων και η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης. Το λογισμικό, το οποίο θα εφαρμοστεί, αφορά κυρίως τις εξής λειτουργικές περιοχές:

Διοικητικής υποστήριξης (για παρά-

δειγμα, μισθοδοσία και Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού, Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο και Διαχείριση Εγγράφων, Αποφάσεις Δ.Σ.),

Μητρώων (ενδεικτικά περιλαμβάνουν εφαρμογές για: Δημοτολόγιο, Μητρώο Αρρένων, Εκλογικοί Κατάλογοι, Ληξιαρχείο),

Οικονομικής διαχείρισης (για παράδειγμα, Γενική-Αναλυτική Λογιστική, Λογιστική ΟΤΑ, Διαχείριση Αποθηκών, Διαχείριση Παγίων, Διαχείριση Χρεογράφων και Διαχείριση Έργων, Διαχείριση Προμηθειών),

Διαχείρισης εσόδων (για παράδειγμα, ΤΑΠ, ΚΟΚ, Ύδρευση-Αποχέτευση, Φόρος παρεπιδημούντων, Εισφορά Γης σε Χρήμα, Άδειες Καταστημάτων, Κοιμητήρια, Βοσκή-Αρδευση, Διαχείριση Κοινοχρήστων χώρων, Διαχείριση Διαφημίσεων, Διαχείριση ακίνητης περιουσίας ΟΤΑ [μισθώματα], Διαχείριση Λαϊκών Αγορών, Διαχείριση Τραπεζοκαθισμάτων, Σφαγεία).

Τομείς ενοποίησης και εφαρμογής νέου λογισμικού

Ο ανάδοχος, ο οποίος θα αναλάβει την υλοποίηση του έργου, είναι υποχρεωμένος να παρέχει όλες τις απαιτούμενες υπηρεσίες και υποδομές για τις παρακάτω εφαρμογές λογισμικού ανά λειτουργική περιοχή.

Διοικητική υποστήριξη: Οι εφαρμογές της Λειτουργικής Περιοχής Διοικητικής Υποστήριξης αφορούν κυρίως τη μισθοδοσία, τη διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού, το Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο -Διαχείριση Εγγράφων και τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου.

Μητρώα: Οι εφαρμογές της Λειτουργικής Περιοχής Μητρώων σχετίζονται με το Δημοτολόγιο, το Μητρώο Αρρένων, τους Εκλογικούς Κατάλογους και το Ληξιαρχείο.

Οικονομική και Λογιστική Διαχείριση:

- Οι εφαρμογές της Λειτουργικής Περιοχής Οικονομικής Διαχείρισης αφορούν τις παρακάτω λειτουργίες: Γενική-Αναλυτική Λογιστική, Λογιστική ΟΤΑ, Διαχείριση Παγίων, Διαχείριση Χρεογράφων, Διαχείριση Αποθηκών-Προμηθειών, Διαχείριση Έργων.

Έσοδα: Οι εφαρμογές της Λειτουργικής Περιοχής Εσόδων σχετίζονται με τα παρακάτω:

- Ύδρευση-Αποχέτευση
- ΚΟΚ
- Φόρος Παρεπιδημούντων
- ΤΑΠ
- Κοιμητήρια
- Εισφορά Γης σε Χρήμα
- Άδειες Καταστημάτων
- Βοσκή-Αρδευση
- Διαχείριση Κοινόχρηστων χώρων
- Διαχείριση Διαφημίσεων
- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας ΟΤΑ [μισθώματα]
- Διαχείριση Λαϊκών Αγορών
- Διαχείριση Τραπεζοκαθισμάτων
- Σφαγεία

Πού πρέπει να γίνουν αναπροσαρμογές σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση

Για να μπορέσουν να καλυφθούν με ενιαίο τρόπο οι συνολικές ανάγκες λειτουργίας του καλλικράτειου δήμου τόσο σε επίπεδο έδρας όσο και σε αποκεντρωμένη βάση θα πρέπει να υπάρξουν αναπροσαρμογές και αλλαγές σε συγκεκριμένα τμήματα του νέου πληροφοριακού συστήματος. Η προσαρμογή στις νέες παραμέτρους αφορά κυρίως τα εξής:

Οικονομική και λογιστική διαχείριση:

- Ορισμός νέου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΓΛΣ)
- Προϋπολογισμός Έναρξης βάσει του νέου ΓΛΣ
- Παραμετροποίηση ενιαίων κρατήσεων
- Δημιουργία μεταβατικών λογαριασμών για την προσωρινή φιλοξενία λογιστικών δεδομένων από τα δημοτικά διαμερίσματα

- Κάλυψη απαιτήσεων φορολογικής νομοθεσίας

Έσοδα

- Προσαρμογή των εφαρμογών εσόδων, ώστε να επιτευχθεί η συσχέτισή τους με το νέο ΓΛΣ
- Συσχέτιση των λογαριασμών εσόδων με τις νέες δημοτικές ενότητες προέλευσης
- Δημιουργία χρηστών και ορισμός δικαιωμάτων

Διοικητική υποστήριξη

Μισθοδοσία – Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού

- Δημιουργία νέου ενιαίου μητρώου εργαζομένων
- Καταχώριση συμβάσεων εργασίας
- Αλλαγές στο οργανόγραμμα του δήμου λόγω υιοθέτησης νέων υπηρεσιών

Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο

Παραμετροποίηση απαιτούμενη για την ενοποίηση των δεδομένων

Ειδικά σε ό,τι αφορά τα μητρώα θα πρέπει να εξασφαλιστεί η ευθυγράμμιση με το εθνικό δημοτολόγιο και η εφαρμογή ενιαίας κωδικοποίησης για κάθε δήμο. Για το λόγο αυτό έχει εξασφαλιστεί από το υπουργείο Εσωτερικών η εγκατάσταση μιας νέας έκδοσης εφαρμογής δημοτολογίου, η οποία διατίθεται σε κάθε ανάδοχο, προκειμένου να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα με το εθνικό δημοτολόγιο. Αντίστοιχη

προσαρμογή και εξασφάλιση της «διαλειτουργικότητας» θα γίνει και σε μια σειρά από άλλες εφαρμογές, όπως, για παράδειγμα, η οικονομική και λογιστική διαχείριση, καθώς και η μισθοδοσία. Τέλος, ο ανάδοχος υποχρεούται να διασφαλίσει ότι οι εφαρμογές λογισμικού των λειτουργικών περιοχών θα λειτουργούν απομακρυσμένα από τις νέες δημοτικές ενότητες, χωρίς καθυστερήσεις και προβλήματα στην απόκρισή τους.

Σχήμα διοίκησης έργου

Η πορεία εκτέλεσης του έργου παρακολουθείται και συντονίζεται από τρεις επιμέρους επιτροπές, οι οποίες θα δρουν σε διαφορετικά επίπεδα.

Την Ομάδα Διοίκησης Έργου για την παρακολούθηση και το συντονισμό της εφαρμογής του Προγράμματος Καλλικράτης, η οποία είναι υπεύθυνη για τον επιχειρησιακό συντονισμό της εφαρμογής τού σε στρατηγικό επίπεδο.

Την Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής του Έργου (ΕΠΠΕ), η οποία είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και παραλαβή του έργου στο πλαίσιο της κάθε σύμβασης.

Την Ομάδα Εργασίας ΤΠΕ του κάθε δήμου, η οποία θα είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των εργασιών και των παραδοτέων του αναδόχου σε τοπικό επίπεδο, καθώς και για την καθημερινή παρακολούθηση της εκτέλεσης του έργου.

Πίνακας χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου

Μήνες	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ΦΑΣΗ Α': Έναρξη Λειτουργίας νέου Οργανισμού									
A.1: Ανάλυση απαιτήσεων και καταγραφής υφιστάμενης κατάστασης									
A.2: Προετοιμασία μετάπτωσης									
A.3: Προσαρμογή εφαρμογών									
A.4: Μετάπτωση δεδομένων Α' Φάσης									
ΦΑΣΗ Β': Ολοκλήρωση και υποστήριξη λειτουργίας									
B.1: Μετάπτωση δεδομένων Β' Φάσης									
B.2: Παραγωγική λειτουργία									

Τα «ΚΛΕΙΔΙΑ» για τη ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ των δήμων

Τα βασικά εργαλεία για τη λειτουργία, τις υποδομές και τη στελέχωση των νέων δήμων θα αποτελέσουν οι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ), οι οποίοι θα πρέπει να έχουν καταρτιστεί μέχρι τα μέσα του 2011. Από την αξιοποίηση του προσωπικού έως τη σωστή εσωτερική οργάνωση και τη διασφάλιση παροχής υπηρεσιών σ' όλες τις περιχές οι νέοι Οργανισμοί θα αποτελέσουν το αλφαβητάρι για κάθε καλλικρατικό δήμο.

Σύμφωνα με την επεξεργασία που έχει γίνει από την ΕΕΤΑΑ η διαμόρφωση των ΟΕΥ χωρίζεται σε δύο βασικές διαφορετικές ομάδες δήμων, τους ηπειρωτικούς και τους νησιωτικούς. Ωστόσο και μεταξύ των ομάδων αυτών υπάρχουν διαφοροποιήσεις. Για το λόγο αυτό η ΕΕΤΑΑ φρόντισε ώστε να διαμορφώσει επτά πρότυπα Οργανισμών, συγκεκριμένα για δήμους

των πολεοδομικών συγκροτημάτων Αθήνας, Πειραιά και Θεσσαλονίκης (που θα είναι και μητροπολιτικά κέντρα), για αστικούς δήμους άνω των 10.000 κατοίκων, για δήμους με αγροτικό πληθυσμό, για ορεινούς δήμους, καθώς και πρότυπα Οργανισμών για νησιωτικούς δήμους –διαχωρίζονται σε μεγάλα νησιά, σε μεσαία και μικρά νησιά.

Στους νέους ΟΕΥ, εκτός από τα πρότυπα για κάθε κατηγορία δήμων, οι νέες αυτοδιοικητικές αρχές θα έχουν στα χέρια τους και οδηγούς, οι οποίοι θα περιλαμβάνουν στοιχεία για την καλύτερη συγκρότηση κάθε υπηρεσίας. Μεταξύ αυτών θα περιγράφονται λειτουργίες που πρέπει να εκτελούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, δείκτες για παραγόμενα έργα των υπηρεσιών, για το κατά πόσο η οργάνωση των λειτουργιών πρέπει να ενταχθεί σε υφιστάμενες δομές ή να

δημιουργηθούν νέες, οι ειδικότητες του κατάλληλου προσωπικού για τη στελέχωσή τους, οι κατάλληλοι κλάδοι προϊσταμένων, αλλά και η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή.

Προκειμένου να βοηθηθούν οι δήμοι στην εκπόνηση των ΟΕΥ, η ΕΕΤΑΑ θα αναλάβει για τους 153 μικρότερους πληθυσμιακούς δήμους (κάτω των 20.000 κατοίκων), οι οποίοι κρίνονται αδύναμοι από πλευράς οικονομικών δυνατοτήτων και στελεχειακού δυναμικού, να συστήσει σε επίπεδο νομού ομάδες εργασίας για τη σύνταξη των νέων Οργανισμών.

Ειδικότερα, σε κάθε νομό θα συσταθούν ομάδες στις οποίες θα συμμετέχουν στελέχη που θα προταθούν από τους περιφερειάρχες και τις ΤΕΔΚ και θα είναι θεσμικά τα πλέον αρμόδια, καθώς θα είναι μέλη υπηρεσιακών συμβουλίων, στελέχη των Διευθύνσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης της

περιφέρειας και σύμβουλοι τοπικής ανάπτυξης των ΤΕΔΚ, τα οποία θα αναλάβουν και το ρόλο τού συντονιστή των ομάδων.

Οι νέοι δήμοι με το νέο έτος θα ορίσουν έναν αρμόδιο υπάλληλο για τη σύνταξη του ΟΕΥ, ο οποίος θα συγκεντρώσει πληροφοριακό υλικό από το δήμο του και θα αποτελεί το συνδυαστικό κρίκο μεταξύ της ομάδας εργασίας του νομού και το δήμου. Η ομάδα εργασίας θα συντάξει τις εισηγητικές εκθέσεις και τους ΟΕΥ των δήμων του νομού τους, συνεργαζόμενη πάντοτε με τους αρμόδιους υπαλλήλους και τη δημοτική αρχή κάθε δήμου.

Παράλληλα, η ΕΕΤΑΑ θα παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη και στους υπόλοιπους 172 νέους δήμους με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων και θα διοργανώσει ενημερωτικές συναντήσεις εργασίας, στις οποίες θα μετέχουν ένα υπηρεσιακό στέλεχος και ένας αιρετός από κάθε δήμο.

Σε κάθε ΟΕΥ θα περιλαμβάνονται 6 κεφάλαια, συγκεκριμένα:

• Κεφάλαιο 1:

Διάρθρωση υπηρεσιών του δήμου

Σε αυτό θα διατυπώνεται και θα περιγράφεται η οργανωτική του δομή

• Κεφάλαιο 2:

Αρμοδιότητες υπηρεσιών

Αφορά την περιγραφή των αρμοδιοτήτων των επιμέρους διοικητικών ενότητων, όπως αυτές θα έχουν προβλεφθεί στην οργανωτική δομή

• Κεφάλαιο 3:

Συλλογικά υπηρεσιακά όργανα

Περιλαμβάνει την περιγραφή των αρμοδιοτήτων των τυχόν υπηρεσιακών συλλογικών οργάνων που θα αναφέρονται στη δομή τού δήμου

• Κεφάλαιο 4:

Οργανικές θέσεις προσωπικού

Θα διατυπώνονται οι κατηγορίες και οι κλάδοι μόνιμου προσωπικού, οι αρχικοί και καταληκτικοί βαθμοί των υπαλλήλων, ο αριθμός των οργανικών θέσεων ανά κατηγορία και κλάδο και θα προσδιορίζεται το προσωπικό με άλλη σχέση εργασίας

• Κεφάλαιο 5:

Προϊστάμενοι υπηρεσιών

Θα καθορίζονται τα προσόντα στελεχών που θα απαιτούνται για την κάλυψη των θέσεων προϊσταμένων των επιμέρους υπηρεσιών

• Κεφάλαιο 6:

Τελικές διατάξεις

Οι βασικοί άξονες λειτουργίας

Σε νέες βάσεις απαιτείται πλέον να τεθούν οι βασικοί άξονες λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών. Όπως αναφέρει η ΕΕΤΑΑ πρώτος άξονας πρέπει να είναι η αναβάθμιση των επιτελικών λειτουργιών χάραξης πολιτικής, σχε-

διασμού και προγραμματισμού.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται οι δημοτικές υπηρεσίες να προωθούν τη δημιουργία προϋποθέσεων για τη διεύρυνση του αναπτυξιακού ρόλου του δήμου μέσω της βελτίωσης της ικανότητάς του να σχεδιάζει και να υλοποιεί προγράμματα οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνικής πολιτικής, προστασίας του περιβάλλοντος κ.ά. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην τοπική πολιτική, όπου χρειάζεται υπέρβαση της αποσπασματικής επίλυσης προβλημάτων και απλής εφαρμογής νόμων και διατάξεων μέσα από τη σύνταξη επιχειρησιακού προγράμματος για κάθε τομέα άσκησης τοπικής πολιτικής (τοπική οικονομία, περιβάλλον, υποδομές).

Στην ίδια κατεύθυνση ο νέος δήμος καλείται να προωθήσει την τοπική ανάπτυξη με εισαγωγή καινοτομιών και ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, οι δημοτικές υπηρεσίες απαιτείται να λειτουργούν επιτελικά και να επικουρούν τον προγραμματικό ρόλο του δημοτικού συμβουλίου και του δημάρχου, ενώ πρέπει να υπάρχει στοχοθεσία και δείκτες αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και της απόδοσής τους.

Κυρίαρχο στοιχείο για τις νέες δομές αποτελεί η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, που κρίνεται και ως δεύτερος βασικός άξονας λειτουργίας. Ο νέος δήμος κατά την ΕΕΤΑΑ πρέπει να μπορεί να αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες της πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), που θα χρησιμοποιούνται στην εκτέλεση κάθε λειτουργίας και δράσης, στην παροχή κάθε είδους πληροφόρησης και υπηρεσίες προς τους δημότες, αλλά και στην άσκηση ελέγχου και διαφάνειας στις τοπικές υποθέσεις.

Προκειμένου να επιτευχθεί η ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τον πολίτη, τις επιχειρήσεις και άλλες δημόσιες υπηρεσίες θα χρειαστεί λειτουργική ενοποίηση και αναβάθμιση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων των δήμων, αποτύπωση, ανασχεδιασμός και τυποποίηση

των διοικητικών διαδικασιών, αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης των δήμων, αλλά και διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των συστημάτων των δημοτικών υπηρεσιών και της διασύνδεσης με τους υπόλοιπους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης.

Ο τρίτος άξονας στη λειτουργία των δήμων περιλαμβάνει την ανάπτυξη εργαλείων διαβούλευσης και συμμετοχής των πολιτών, καθώς και διαφάνειας. Θα πρέπει, δηλαδή, να αναζητηθούν δομές και λειτουργίες επικοινωνίας, συμμετοχής και διασφάλισης της συναίνεσης των τοπικών κοινωνικο-οικονομικών φορέων και των χρηστών των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Όπως αναφέρεται η ενεργός συμμετοχή όλων και σε όλες τις φάσεις σχεδιασμού, ανάπτυξης και εφαρμογής της τοπικής πολιτικής μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά τα επίπεδα δέσμευσης στους στόχους της ακολουθούμενης πολιτικής και ταύτισης με τα αποτελέσματά της.

Έμφαση πρέπει να δοθεί και στη διαφάνεια, που αποτελεί μία από τις προϋποθέσεις για ενεργό συμμετοχή και σύμπραξη και συνεπάγεται πως οι θεσμοί, οι διαδικασίες και η πληροφόρηση διατίθενται ελεύθερα και είναι άμεσα προσιτές σε άτομα και ομάδες και παρέχεται επαρκής και ουσιαστική πληροφόρηση, ώστε όλοι να είναι σε θέση να καταλάβουν και να παρακολουθήσουν τις διαδικασίες.

Ενίσχυση χρειάζονται, επίσης, πρακτικές που αυξάνουν την ανταποκρισιμότητα των δήμων στις τοπικές ανάγκες, όπως είναι η διενέργεια ερευνών καταγραφής αναγκών, η συγκέντρωση και διαχείριση παραπόνων, αιτημάτων και προτάσεων των πολιτών, καθώς και η μέτρηση του βαθμού ικανοποίησής τους.

Ο τρόπος οργάνωσης των υπηρεσιών Στη μελέτη της ΕΕΤΑΑ για την κατάρτιση των νέων ΟΕΥ γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στον εξορθολογισμό των δημοτικών υπηρεσιών. Υπό το πρίσμα αυτό τίθενται συγκεκριμένες κατευ-

θύνσεις, που είναι αναγκαίο να πληρούνται κατά το σχεδιασμό των οργανωτικών δομών, όπως:

- Σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών, αποφυγή της επικάλυψης των αρμοδιοτήτων, με σκοπό τον περιορισμό των δυσλειτουργιών, της σύγχυσης και της αναποτελεσματικότητας.
- Αποφυγή του κατακερματισμού των λειτουργιών και της διάχυσης της ευθύνης, της πολυδιάσπασης των υπηρεσιών σε πολλές μικρού μεγέθους ενότητες και της διασποράς ομοειδών αντικειμένων σε διαφορετικές μονάδες.
- Δημιουργία δομών με τα απολύτως αναγκαία ιεραρχικά επίπεδα.
- Δημιουργία δομών που να προβλέπουν τη χωρική αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων και των υπηρεσιών στο βαθμό που χρειάζεται, ενώ παράλληλα εξασφαλίζουν τη δυνατότητα συντονισμού και παρακολούθησης των αποκεντρωμένων αρμοδιοτήτων και υπηρεσιών

Στους νέους ΟΕΥ μπορούν να λειτουργήσουν 5 διαφορετικά επίπεδα υπηρεσιών, ανάλογα με το μέγεθος κάθε δήμου και ειδικότερα Γενικές Διευθύνσεις (για δήμους άνω των 50.000 κατοίκων), Διευθύνσεις, Τμήματα, Αυτοτελή Τμήματα και Αυτοτελή Γραφεία. Στόχος είναι να οργανωθεί κατά τρόπο τέτοιο κάθε δήμος ώστε αφενός να καλύπτονται πλήρως όλες οι ενότητες λειτουργιών και να υπάρχουν αντίστοιχες δομές, αφετέρου όμως να μην επικρατήσει πολυδιάσπαση σε μονάδες μικρού μεγέθους.

Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, μέχρι σήμερα έχει καταγραφεί η τάση αυτή της πολυδιάσπασης κυρίως των Τμημάτων σε πολλά γραφεία, όπου συνήθως η αρμοδιότητά τους αποτελεί περιγραφή της θέσης εργασίας του ενός και μοναδικού εργαζομένου που τα στελεχώνει.

Για το λόγο αυτό προτείνεται κάθε Αυτοτελές Γραφείο να διαθέτει από 3 έως και 5 οργανικές θέσεις υπαλλήλων, κάθε Τμήμα 5 έως 13 θέσεις και κάθε

Διεύθυνση να έχει από 14 οργανικές θέσεις και άνω.

Εκτός από τις υπηρεσίες και τις αρμοδιότητες που θα ομαδοποιηθούν και θα αναληφθούν από κάθε οργανική μονάδα, ιδιαίτερη προσοχή εφιστά η ΕΕΤΑΑ σε ορισμένα άλλα κριτήρια που πρέπει να ληφθούν υπόψη, μεταξύ των οποίων οι ειδικότητες και τα χαρακτηριστικά του προσωπικού που θα στελεχώσει την κάθε μονάδα, οι διαδικασίες λειτουργίας και η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία, το παραγόμενο προϊόν, τα χαρακτηριστικά των χρηστών και το μέγεθός της.

Νέες υπηρεσίες για νέες αρμοδιότητες

Εκτός από τις υπηρεσίες, όπως αυτές διαρθρώνονταν για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που ήδη είχαν στα χέρια τους οι δήμοι, θα πρέπει να προβλεφθεί μία σειρά υπηρεσιών για τις νέες αρμοδιότητες οι οποίες εκχωρούνται κυρίως από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Στους ΟΕΥ απαιτείται να ενταχθούν οι υπηρεσίες ανεξαρτήτως εάν η έναρξη άσκησης των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων έχει προγραμματιστεί για χρόνο μεταγενέστερο από την ανάληψη καθηκόντων από τις νέες δημοτικές αρχές. Οι νέες υπηρεσίες που δημιουργήθηκαν για να ασκούν τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες είναι:

- Διεύθυνση Οικονομικής Ανάπτυξης,

η οποία περιλαμβάνει Τμήμα Φυτικής Παραγωγής και Μελετών, Τμήμα Ζωικής Παραγωγής, Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης, Τμήμα Αλιείας, Τμήμα Εμπορίου και Τμήμα Απασχόλησης.

- Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού, η οποία περιλαμβάνει Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας, Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Παιδείας και Διά Βίου Μάθησης και Τμήμα Πολιτισμού και Αθλητισμού.
- Διεύθυνση Πολεοδομίας, που θα έχει Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών, Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών και Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών.
- Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πρασίνου, στην οποία θα υπάγεται το Τμήμα Περιβαλλοντικών Θεμάτων.
- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, η οποία περιλαμβάνει Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων, Τμήμα Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας και Τμήμα Εγκαταστάσεων και Αδειοδοτήσεων.

Ειδική πρόβλεψη υπάρχει και για τη λειτουργία δομών στις δημοτικές ενότητες των καλλικράτειων δήμων, δηλαδή στους δήμους που συνενώνονται. Σύμφωνα με όσα ορίζονται για τους Οργανισμούς σε κάθε πρώην δήμο (κυρίως στους μεγάλους δήμους) απαιτείται να λειτουργήσουν Τμήμα ΚΕΠ, Τμήμα Καθαριότητας, Τμήμα Διοικητικών Θεμά-

των, Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων, καθώς και Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας. Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά κάθε δήμου ενδέχεται να υπάρχουν ανάγκες για επιπλέον αποκεντρωμένες υπηρεσίες, όπως γραφεία γεωργικής ανάπτυξης ή τουριστικής πληροφόρησης. Παράλληλα, όλες οι κοινωνικές υπηρεσίες, όπως Βοήθεια στο Σπίτι, ΚΑΠΗ, δομές παιδικής φροντίδας, θα παρέχονται μέσω αποκεντρωμένων παραρτημάτων του Νομικού Προσώπου του δήμου.

Σημαντικό χαρακτηρίζεται και το ζήτημα της διοίκησης των αποκεντρωμένων δημοτικών υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία είναι λογικό να ακολουθεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις της κεντρικής υπηρεσίας (π.χ. το αποκεντρωμένο Τμήμα Καθαριότητας τις οδηγίες και τα πρότυπα που ορίζει η κεντρική Διεύθυνση Καθαριότητας). Παράλληλα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ενότητα της διοίκησης όλων των αποκεντρωμένων υπηρεσιών και αυτό μπορεί να εξασφαλιστεί με την τοποθέτηση ενός προϊστάμενου των υπηρεσιών, ο οποίος θα εποπτεύεται από τον αρμόδιο τοπικό αντιδήμαρχο.

Οι παραλλαγές για τους ΟΕΥ

Κάθε δήμος θα μπορεί με βάση τα πρότυπα ΟΕΥ, που έχουν καταρτιστεί από την ΕΕΤΑΑ, να επιλέξει την προσαρμογή που του ταιριάζει. Έτσι, όπως επισημαίνεται, μπορούν να αφαιρεθούν αρμοδιότητες που λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάποιου συγκεκριμένου δήμου είναι ανενεργές (π.χ. αρμοδιότητες Τμήματος Αλιείας σε δήμο που δεν έχει πρόσβαση στη θάλασσα).

Στόχος υπήρξε η όσο το δυνατόν πιο εύκολη προσαρμογή των προτύπων στις ανάγκες κάθε δήμου, έχοντας όμως ως βάση την ύπαρξη όλων των απαιτούμενων υποδομών, λειτουργιών και μονάδων που ενδέχεται να απαιτηθούν για τη λειτουργία. Έτσι, διευκρινίζεται πως μία μονάδα αντί για Τμήμα μπορεί να χαρακτηριστεί

Γραφείο ή αντιστρόφως.

Αναφέρονται, μάλιστα, από την ΕΕΤΑΑ και ορισμένα παραδείγματα που μπορούν να ακολουθήσουν οι νέες δημοτικές αρχές για τη διαμόρφωση των νέων ΟΕΥ, όπως:

- Η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάπτυξης θα μπορούσε να χωριστεί σε Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης και σε Διεύθυνση Εμπορίου, Απασχόλησης και Τουρισμού, αν στην περίπτωση του συγκεκριμένου δήμου υπάρχει αναπτυσσόμενο το αντικείμενο της Αγροτικής Ανάπτυξης και ο δήμος θεωρεί ότι πρέπει να ενεργοποιηθεί, λόγω των τοπικών συνθηκών, τα αντικείμενα της απασχόλησης και του τουρισμού.
- Τα «Τμήματα» Απασχόλησης και Τουρισμού θα μπορούσαν να είναι «Γραφεία», αν η δραστηριοποίησή τους δεν απαιτεί παρά την απασχόληση 2-3 ατόμων αντίστοιχα.
- Τα «Τμήματα» Αποτελεσματικότητας και Απόδοσης, Ποιότητας και Οργάνωσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού θα μπορούσαν να είναι «Γραφεία», αν ο δήμος δεν διαθέτει το κατάλληλο και επαρκές ανθρώπινο δυναμικό.
- Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού θα μπορούσε να χωριστεί σε Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας και σε Διεύθυνση Παιδείας και Πολιτισμού, αν ο δήμος θεωρεί

ότι θα έχει σημαντική δραστηριότητα σε θέματα Διά Βίου Μάθησης και συγχρόνως τα Δημοτικά Νομικά Πρόσωπα που ασχολούνται με τα θέματα πολιτισμού και αθλητισμού είτε δεν υπάρχουν, είτε κρίνονται ανεπαρκή σε στελέχωση.

- Το «Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης» θα μπορούσε να είναι κατά την κρίση του δήμου και «Γραφείο», αν λόγω τοπικών συνθηκών η δραστηριοποίησή του είναι μικρή.

Το προσωπικό των νέων δήμων

Οι νέοι δήμοι θα στελεχωθούν με το υφιστάμενο προσωπικό των σημερινών δήμων, ενώ θα ενισχυθούν και με εργαζομένους που θα μεταταχθούν από τις νομαρχίες. Ωστόσο, στους ΟΕΥ θα περιλαμβάνονται όλες οι οργανικές θέσεις, καθώς και από ποιους μπορούν να καλυφθούν.

Όλοι οι ΟΕΥ θα περιγράφουν θέσεις των κατηγοριών μόνιμου προσωπικού, ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, προσωποπαγείς θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, θέσεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, καθώς και ειδικές θέσεις, όπως γενικοί γραμματείς δήμων, ιδιαίτεροι γραμματείς δημάρχων, ειδικοί σύμβουλοι, ειδικοί συνεργάτες και επιστημονικοί συνεργάτες, αλλά και δικηγόροι.

Στο κεφάλαιο αυτό του ΟΕΥ προσδιο-

ρίζεται και ποιοι υπάλληλοι μπορούν να αναλάβουν θέσεις ευθύνης. Σύμφωνα με τις οδηγίες, στις θέσεις προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης μπορούν να τοποθετηθούν υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ, στις θέσεις προϊσταμένων Διεύθυνσης υπάλληλοι ΠΕ και εν ελλείψει αυτών ΤΕ, ενώ στις θέσεις επικεφαλής Τμημάτων ή Γραφείων έχουν δικαίωμα να αναλάβουν καθήκοντα προϊσταμένου εργαζόμενοι πανεπιστημιακής, τεχνολογικής, ακόμη και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι δράσεις

για καλύτερο συντονισμό

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται από την ΕΕΤΑΑ και στο συντονισμό των επιμέρους δημοτικών υπηρεσιών, καθώς παρατηρείται συχνά έλλειμμα ιδίως στο επίπεδο της καθημερινής λειτουργίας και σε ζητήματα που απαιτούν τη συμμετοχή περισσότερων οργανικών μονάδων για να λυθούν.

Έτσι, πέραν των προβλεπόμενων από το νόμο υποστηρικτικών στελεχών για το συντονισμό, όπως οι αντιδήμαρχοι, ο γενικός γραμματέας ή ο γενικός διευθυντής, προτείνεται για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των υπηρεσιών του δήμου να προσδιορίζονται στους ΟΕΥ επιπρόσθετοι, κατάλληλοι μηχανισμοί διοίκησης και συντονισμού. Ενδεικτικά αναφέρονται συμβούλια συντονισμού, με τη συμ-

μετοχή προϊσταμένων για το συντονισμό ενεργειών μεταξύ υπηρεσιών, μόνιμες ή παροδικές διατμηματικές επιτροπές ή ομάδες για την επεξεργασία ζητημάτων που αφορούν σε πολλά τμήματα, ομάδες διοίκησης έργου ή προγράμματος, συντονιστές (project managers) για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων με αξιοποίηση προσωπικού από διάφορα τμήματα, καθώς και υπάλληλοι με ρόλο συνδετικού κρίκου μεταξύ δύο υπηρεσιακών μονάδων που έχουν ισχυρή αλληλεξάρτηση.

Βαρύτητα έχει και η υποστήριξη οριζόντιων δράσεων και υπηρεσιών. Για παράδειγμα, επισημαίνεται πως η υπη-

ρεσία Προγραμματισμού του δήμου δεν πρέπει να αναλαμβάνει μόνη της το έργο της σύνταξης των επιχειρησιακών και ετήσιων προγραμμάτων, αλλά να συνεργάζεται και να υποστηρίζει τους διευθυντές των υπόλοιπων υπηρεσιών στον προγραμματισμό του έργου τους. Αντίστοιχα, η σύνταξη του προϋπολογισμού του δήμου δεν πρέπει να είναι αρμοδιότητα μόνο της οικονομικής υπηρεσίας, αλλά και των διευθυντών. Δηλαδή, ο προϊστάμενος κάθε διεύθυνσης απαιτείται κάθε έτος να προγραμματίζει το έργο που θα παραχθεί από την υπηρεσία του και να εισηγείται τον ετήσιο προϋπολογισμό της διεύθυνσης.

Ανάλογες προβλέψεις πρέπει να υπάρχουν και για το συντονισμό και τη συμπληρωματικότητα των υπηρεσιών του δήμου με τα ΝΠΔΔ και τις δημοτικές του επιχειρήσεις. Για το λόγο αυτό, ο προσδιορισμός των αρμοδιοτήτων των δημοτικών υπηρεσιών στους ΟΕΥ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το αντικείμενο και το εύρος των αρμοδιοτήτων των Νομικών Προσώπων και των επιχειρήσεων. Η περιγραφή των αρμοδιοτήτων απαιτείται να γίνεται με τρόπο που θα αναδεικνύει τη σχέση και τη συμπληρωματικότητα αυτών που ασκούν οι δημοτικές υπηρεσίες προς θεματικά ανάλογες οι οποίες ασκούνται από τα ΝΠΔΔ και τις επιχειρήσεις.

Παράδειγμα πρότυπου ΟΕΥ για ηπειρωτικό δήμο

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ	• Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων • Νομική Υπηρεσία • Γραφείο Διαφάνειας • Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας • Γραφείο Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών και Ειδικών Συνεργατών • Γραφείο Γιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας • Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	• Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών • Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών • Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών • Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας • Διεύθυνση ΚΕΠ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ	• Διεύθυνση Πολεοδομίας • Διεύθυνση Καθαριότητας • Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πρασίνου
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	• Διεύθυνση Οικονομικής Ανάπτυξης
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	• Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού

Ιδιαίτερα κρίσιμο για το μέλλον των κοινωνικών δομών της Αυτοδιοίκησης είναι το διάστημα μέχρι τέλος του έτους. Οι πρόσφατες δηλώσεις του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, Γ. Προβόπουλου, για κατάργηση κοινωνικών δομών, όπως είναι για παράδειγμα τα ΚΑΠΗ, έχουν προκαλέσει θύελλα αντιδράσεων, τόσο από τους δικαιούχους και τους εργαζομένους όσο και από τους δημάρχους, οι οποίοι αναζητούν τρόπους προκειμένου να εξασφαλίσουν τη συνέχιση της λειτουργίας τους.

Προς το παρόν το μόνο θετικό βήμα αφορά το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», η συνέχιση του οποίου φαίνεται να εξασφαλίζεται μέσω της ένταξής του στο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόλησης του ΕΣΠΑ. Όπως έκανε γνωστό πρόσφατα στο Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ ο πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής και Απασχόλησης, Σίμος Δανιηλίδης, με την αλλαγή φορέα «από τα ΠΕΠ στο Τομεακό της Απασχόλησης θ' αλλάξει η δομή του προγράμματος, αλλά εξασφαλίζεται η συγχρηματοδότηση από το επιχειρησιακό της απασχόλησης και από εθνικούς πόρους». Για να μπορέσει να ενταχθεί στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, το οποίο απευθύνεται μόνο σε γυναίκες, δημιουργείται μια σημαντική διαφοροποίηση, αφού θα εμφανίζεται ότι «ευνοεί» γυναίκες οι οποίες είναι παιδιά ηλικιωμένων.

Ένα ζήτημα που παραμένει μέχρι τώρα αδιευκρίνιστο αφορά την κατανομή

Τεχνοκρατική αποδόμηση των κοινωνικών δομών

Φως στο τούνελο μόνο για το «Βοήθεια στο Σπίτι»

του κόστους, το οποίο ανέρχεται στα 100 εκατομμύρια ευρώ. Σε περίπτωση που καλύπτονται μέσω ΕΣΠΑ μόνο τα 20 εκατομμύρια και τα υπόλοιπα 80 εκατομμύρια θα πρέπει να δοθούν από τους δήμους, τότε προκύπτει μια επιπλέον «μαύρη τρύπα» στα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης, κάτι το οποίο δεν φαίνονται διατεθειμένοι να δεχθούν οι αιρετοί.

Αξίζει να επισημανθεί ότι το ανώτατο συνδικαλιστικό όργανο των δημάρχων, η ΚΕΔΚΕ, είχε εκφράσει τη δυσανεμία της προς την κυβέρνηση, ενώ είχε προτείνει να υπάρξει τριμερής

χρηματοδότηση για τη διασφάλιση της λειτουργίας και των υπόλοιπων κοινωνικών δομών. Η διάσταση που έλαβε το θέμα μετά και τις δηλώσεις του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος είχε αποτέλεσμα το υπουργείο Εσωτερικών, διά στόματος του υφυπουργού Γιώργου Ντόλιου, να δεσμευτεί ότι θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια επίλυσης του ζητήματος. Πάντως, εκείνοι που γνωρίζουν το θέμα υποστηρίζουν ότι ουσιαστικά το βάρος πέφτει στις πλάτες των νέων δημάρχων, οι οποίοι θα αναλάβουν από την 1η Ιανουαρίου 2011 και θα

κληθούν να επιλέξουν είτε να αναλάβουν σημαντικό μέρος του κόστους είτε να κλείσουν ένα μεγάλο μέρος των κοινωνικών δομών που έχουν. Ήδη υπάρχουν μαρτυρίες από την πλευρά των δημάρχων οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η κυβέρνηση τους οδηγεί σ' ένα μονόδρομο. Όσοι επιθυμούν να εξασφαλίσουν κοινοτικά κονδύλια για τη χρηματοδότηση κοινωνικών υπηρεσιών και δράσεων θα πρέπει να υποβάλουν νέες προτάσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ν. Κακλαμάνης:

Μπορεί να βρεθεί τριμερής λύση

«Δήμοι, κράτος και Ασφαλιστικά Ταμεία μπορούν να εξασφαλίσουν τα απαιτούμενα κονδύλια προκειμένου να συνεχίσουν να λειτουργούν οι κοινωνικές δράσεις όπως είναι τα 800 ΚΑΠΗ της χώρας». Αυτό υποστήριξε με δηλώσεις του ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ Νικήτας Κακλαμάνης, ο οποίος άσκησε έντονη κριτική στις δηλώσεις τού Γ. Προβόπουλου. Η τριμερής χρηματοδότηση έχει προταθεί πριν από το καλοκαίρι στην κυβέρνηση, η οποία –μέχρι αυτή τη στιγμή που συντάσσεται το σχετικό ρεπορτάζ– δεν έχει βρει λύση στο πρόβλημα. Ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ χαρακτήρισε «ατυχή» τη δήλωση του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, αναφορικά με τις σπατάλες δημόσιου χρήματος σε εκδρομές των ηλικιωμένων στο εξωτερικό. Όπως υποστήριξε, οι δεκάδες χιλιάδες ωφελούμενοι ηλικιωμένοι, οι 2.500 χιλιάδες υπάλληλοι, αλλά και οι πολίτες γνωρίζουν ότι, στον τόσο πετυχημένο αυτό θεσμό των ΚΑΠΗ, όχι μόνο δεν γίνονται σπατάλες, αλλά ο προϋπολογισμός λειτουργίας κατ' έτος για όλα τα ΚΑΠΗ κυμαίνεται μεταξύ 25 και 30 εκατ. ευρώ. Αναφερόμενος στο πλέον πετυχημένο πρόγραμμα κοινωνικής αλληλεγγύης και υποστήριξης «Βοήθεια στο Σπίτι», το οποίο απασχολεί 4.000 εργαζομένους και προσφέρει υπηρεσίες φροντίδας και πρόνοιας σε 100.000 άτομα, επισήμανε ότι η μόνη αποτελεσματική και μόνιμη λύση είναι

η τριμερής χρηματοδότηση (δήμοι-κράτος-ασφαλιστικά ταμεία).

Γ. Ντόλιος:

Ψάχνουμε νόμιμη λύση για να εξασφαλιστούν κονδύλια

Ο θόρυβος που προκλήθηκε λίγο πριν από τις δημοτικές αυτοδιοικητικές εκλογές της 7ης Νοεμβρίου είχε συνέπεια την κινητοποίηση και των εργαζομένων, οι οποίοι είχαν συνάντηση και με τον αρμόδιο υφυπουργό Εσωτερικών. Ο Γεώργιος Ντόλιος δήλωσε ότι τόσο το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» όσο και αυτό της «Κοινωνικής Μέριμνας» είναι ιδιαίτερα πετυχημένα, αναγνώρισε ότι η σύλληψη του περιεχομένου αυτού του είδους των προγραμμάτων ήταν εξαιρετική και εξέφρασε την ικανοποίησή του για τον επαγγελματισμό που έχουν επιδείξει οι εργαζόμενοι. Ο υφυπουργός με σχετική ανακοίνωση που εξέδωσε μετά τη συνάντηση δεσμεύτηκε ότι τα προγράμματα θα συνεχιστούν κανονικά την αμέσως επόμενη περίοδο και έκανε γνωστό ότι το υπουργείο για το θέμα αυτό είναι σε διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Όπως υπογράμμισε χαρακτηριστικά «η κυβέρνηση και το υπουργείο Εσωτερικών καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξεύρεση νομικά αποδεκτής λύσης, η οποία θα αφορά τη συνέχιση των προγραμμάτων, άσχετα με το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή». Η Κομισιόν διατύπωνε αντιρρήσεις μέχρι τώρα, καθώς εδώ και μια τριετία η Ελλάδα θα έπρεπε να έχει αναλάβει εξ ολοκλήρου το κόστος των συγκεκριμένων υπηρεσιών.

Η ΚΕΔΚΕ είχε καταθέσει σχετική πρόταση πριν από το καλοκαίρι

Η μάχη για την εξασφάλιση κοινωνικών πόρων για τις κοινωνικές δομές δίδεται από τις αρχές του χρόνου, όπου οι εμπλεκόμενοι φορείς της κεντρικής διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης αναζητούσαν φόρμουλα διευθέτησης του προβλήματος. Σε συνάντηση που έγινε πριν από το

καλοκαίρι μεταξύ εκπροσώπων της ΚΕΔΚΕ και των εμπλεκόμενων υπουργείων διατυπώθηκε η άποψη ότι το κλειδί για τη βιωσιμότητα των κοινωνικών δομών είναι η διασφάλιση της συνεχούς χρηματοδότησής τους. Μεγάλο «αγκάθι» στις διαπραγματεύσεις αποτέλεσε το θέμα του προσωπικού που απασχολείται στα προγράμματα, καθώς στην πλειονότητά τους είναι συμβασιούχοι, οι οποίοι εργάζονται σ' αυτά για διάστημα μεγαλύτερο των 8 ετών. Για παράδειγμα, στο «Βοήθεια στο Σπίτι» απασχολούνται πάνω από 4.000 εργαζόμενοι, οι οποίοι στο μεγαλύτερο μέρος τους είναι με ανανεωνόμενες συμβάσεις στο πρόγραμμα από το 2001.

Από τις τότε διαπραγματεύσεις είχε προκύψει ότι οι δήμοι θα συνεχίσουν να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην υλοποίηση, την πιστοποίηση, την αδειοδότηση και τον έλεγχο των δομών. Η πρόταση της ΚΕΔΚΕ για τριμερή χρηματοδότηση από το κράτος, την Αυτοδιοίκηση και τα ασφαλιστικά ταμεία φαίνεται ότι αποτελεί την καλύτερη λύση για να αναπληρωθούν τα ποσά που δεν θα επιχορηγούνται από την Ε.Ε. Μάλιστα, αξίζει να επισημανθεί ότι στη συζήτηση οι εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης έκαναν και μια προωθημένη πρόταση: Μέρος του κόστους να εξασφαλιστεί από κονδύλια που θα προέλθουν από τις ιδιωτικές ασφάλειες ζωής.

Πάντως, για να διασφαλιστεί η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμΕΑ σ' όλους του νέους «καλλικρατικούς» δήμους καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να εξασφαλιστεί ένα ποσό της τάξεως του 20%-25% από το ΕΣΠΑ. Το υπόλοιπο ποσό μελετάται να καλυφθεί μέσω των τριών μερών, καθώς και με κονδύλια μέσω ενός νέου Ταμείου Κοινωνικής Εταιρικής Ευθύνης. Στο ταμείο αυτό θα συμβάλλουν με φόρο ένα τοις χιλίοις επί του κύκλου εργασιών ή κερδών οι τράπεζες και οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.

Ένας χρόνος χωρίς τον Χρήστο Παλαιολόγο

ΣΕ ΚΛΙΜΑ ΣΥΓΚΙΝΗΣΗΣ Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΗΣ

*«...Κι ίσως κανείς δεν σε προσμένει να γυρίσεις,
μα εγώ νιώθω τους γτύπους της καρδιάς σου
κι ένα άνθος φουτραμένο στην άρχμη,
πικραμένη σου μνήμη...»*

Μ' αυτούς τους στίχους του Μανόλη Αναγνωστάκη προσκλήθηκαν τον περασμένο Σεπτέμβριο όλοι όσοι γνώρισαν τον Χρήστο Παλαιολόγο στην εκδήλωση τιμής και μνήμης, που διοργανώθηκε ένα χρόνο μετά τον αιφνίδιο θάνατό του στα τέλη Αυγούστου του 2009.

«Οι φίλοι, οι συνεργάτες, οι συναγωνιστές, οι σύντροφοι του Χρήστου Παλαιολόγου, ένα χρόνο μετά το θάνατό του, συναντιόμαστε σε μια εκδήλωση τιμής και μνήμης για τον αξέχαστο Χρήστο. Για το δήμαρχο, τον αγωνιστή της Αριστεράς, τον άνθρωπο και φίλο», ανέφερε η πρόσκληση.

Στις μέρες αυτές του «Καλλικράτη» και της μεγάλης αλλαγής για την Αυτοδιοίκηση, το κενό που έχει αφήσει η απώλεια του Χρήστου Παλαιολόγου φαντάζει ακόμη μεγαλύτερο και αυτό καταγράφτηκε και στις ομιλίες όλων, οι οποίοι αναφέρθηκαν στον πρωτοπόρο τού θεσμού μέσα στο κατάμεστο συνεδριακό κέντρο της Κρύας στη Λιβαδειά, όπου πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση. Ιδιαίτερη συγκίνηση προκάλεσε η προβολή βίντεο για τις ημέρες και τα έργα του Χρήστου Παλαιολόγου ως δημάρχου Λιβαδειάς.

Ο βουλευτής και πρόεδρος της Δημοκρατικής Αριστεράς Φώτης Κουβέλης αναφέρθηκε στην ομιλία του στην τόλη και την ανανέωση που χαρακτήριζε την πολιτική δράση του Χρήστου Παλαιολόγου και ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και πρώην πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ, Πάρις Κουκουλόπουλος, μίλησε για την κοινή δράση με τον Χρήστο στους αυτοδιοικητικούς αγώνες (βρέθηκαν, εξάλλου, μαζί στο διάστημα 2002-2006, όταν ο κ. Κουκουλόπουλος ήταν πρόεδρος και ο Χρήστος Παλαιολόγος γενικός γραμματέας της Ένωσης).

«Ήρθαμε να τιμήσουμε τη μνήμη τού αγαπημένου μας φίλου και συντρόφου Χρήστου Παλαιολόγου. Ενός σημαντικού ανθρώπου που άφησε βαθύ το αποτύπωμά του όχι μόνο στην κοινωνία της Λιβαδειάς αλλά σε ολόκληρη την Ελλάδα. Ο Χρήστος Παλαιολόγος ήταν ένας πρωτοπόρος, ένας

εργάτης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την οποία υπηρέτησε ως ιδιαίτερο κέντρο της εξουσίας των ίδιων των πολιτών», επισήμανε στην ομιλία του ο Φώτης Κουβέλης.

«Είμαστε εδώ για να τιμήσουμε τη μνήμη τού Χρήστου Παλαιολόγου, ενός μεγάλου αγωνιστή και οραματιστή για ένα σύγχρονο κράτος. Με τον Χρήστο υπήρξαμε μέλη μιας ομάδας δημάρχων, που επί 10 χρόνια μπόλιασε την Αυτοδιοίκηση μέσα από τα συνέδριά της και κατέληξε σ' ένα ολοκληρωμένο σχέδιο το 2005. Ένα σχέδιο που μας οδηγεί στο σύγχρονο κράτος, κάτι που αποτελεί το διακύβευμα της Ελλάδας», σημείωσε, από την πλευρά του, ο Πάρις Κουκουλόπουλος και πρόσθεσε χαρακτηριστικά: «Και ο Χρήστος όπως και εγώ είχαμε καταλάβει ότι η Αυτοδιοίκηση και η αποκέντρωση δεν είναι μόνο για τη Λιβαδειά ή την Κοζάνη, που ήμουν εγώ δήμαρχος, αλλά για ολόκληρη τη χώρα. Μέρος αυτής της πρότασης που μαζί σχεδιάσαμε, βλέπουμε να υλοποιείται σήμερα με το σχέδιο "Καλλικράτης". Υπάρχουν κενά, αλλά σίγουρα πρόκειται για τη μεγαλύτερη μεταπολεμική δομή».

Ο κ. Κουκουλόπουλος ανέφερε, επίσης: «Αν ζούσε σήμερα ο Χρήστος θα είχε πολλές σημαντικές παρατηρήσεις, γιατί δεν άφηνε τίποτα στην τύχη. Από την άλλη όμως, επειδή ήξερε πάντα να διακρίνει το πρωτεύον από το δευτερεύον, θα στήριζε αυτό το εγχείρημα. Οι αγώνες του και οι ιδέες του θα μας συντροφεύουν στο διάβα της υπόλοιπης ζωής μας».

Ο Στέργιος Πιτσιόρλας, ως εκπρόσωπος των Ρηγάδων, έδωσε έμφαση στην πορεία που είχαν με τον Χρήστο Παλαιολόγο στους δρόμους του Ρήγα και της Αριστεράς, καθώς από πολύ νωρίς –σε ηλικία μόλις 22 ετών– ο Χρήστος υπήρξε ενεργό στέλεχος του Ρήγα Φεραίου. Έντονη συγκίνηση προκάλεσε ο πρώην πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου Λιβαδειάς και δικηγόρος Ηρακλής Τσάγκας, ο οποίος αναφέρθηκε στον άνθρωπο και δήμαρχο Χρήστο Παλαιολόγο, με τον οποίο υπήρξαν επί σειρά ετών φίλοι και συνεργάτες. Μέσα από την ομιλία του κατέγραψε την τόσο ιδιαίτερη προσωπικότητα του Χρήστου Παλαιολόγου, καταδεικνύοντας τη μεγάλη απώλεια που σήμανε ο θάνατός του.

Στο έργο και την προσφορά τού Χρήστου Παλαιολόγου αναφέρθηκε σε δηλώσεις του και ο απερχόμενος νομάρχης Βοιωτίας Κλέαρχος Περγαντάς, λέγοντας μεταξύ άλλων: «Η σημερινή πολιτική εκδήλωση στη μνήμη του Χρήστου Παλαιολόγου έχει μια ιδιαίτερη σημασία στη συγκυρία που πραγματοποιείται. Σε μια στιγμή που η Αυτοδιοίκηση αλλάζει κατεύθυνση, σε μια στιγμή που γίνονται ριζικές θεσμικές αλλαγές και πάμε σε ισχυρούς δήμους και εκλεγμένες περιφέρειες, με πόρους και αρμοδιότητες. Και αυτό, διότι Χρήστος ο Παλαιολόγος ήταν από εκείνους που είχε με τη δράση του δρομολογήσει τις εξελίξεις».

Ο Χρήστος Παλαιολόγος βρέθηκε από πολύ νωρίς στο χώρο της Αυτοδιοίκησης και υπήρξε επί μια 12ετία δήμαρχος Λιβαδειάς. Έδωσε μεγάλους αγώνες για την αναβάθμιση του θεσμού και –όπως όλοι επανέλαβαν στη διάρκεια της εκδήλωσης– άφησε μεγάλη παρακαταθήκη τόσο με τις ιδέες του όσο και με το ήθος με το οποίο υπηρέτησε. Ήταν, εξάλλου, από τα πρωταγωνιστικά στελέχη και για το άνοιγμα της ελληνικής Αυτοδιοίκησης προς την Ευρώπη, καθώς συνέβαλε καθοριστικά με την παρουσία του στην Επιτροπή των Περιφερειών από την ημέρα που ιδρύθηκε.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποκτά πλέον κομβικό ρόλο στη λειτουργία του Κράτους. Υπό μίαν προϋπόθεση. Ότι θα συμπράξει άνευ δισταγμού και η κυβέρνηση της χώρας. Οποιαδήποτε και αν είναι αυτή και οποιοδήποτε κομματικού χρώματος. Στο πρόβλημα επανιδρύσεως του Κράτους περιφέρειες, δήμοι ή κοινότητες αποκτούν αρμοδιότητες ιστορικής σημασίας

προς τους Δήμους και τις Κοινότητες έχει μειωθεί φέτος, δηλαδή το 2010 κατά 30%. Η προοπτική σοβαρότερου περιορισμού των πόρων της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως προβλέπεται και από το Μνημόνιο, που έχει συνομολογηθεί ήδη με τους δανειστές μας, το ΔΝΤ, την Ε.Ε. και την ΕΚΤ. Με άλλα λόγια, εντός της προσεχούς τριετίας το Ελληνικό Δημόσιο θα εξοικονομήσει πόρους ύψους 3 δισ. ευρώ από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

νών δήμων. Σημειώνουμε ότι οι εκ των εκλογών του Νοεμβρίου προελθούσες νέες αρχές θα κληθούν να αντιμετωπίσουν (με αίσθημα ευθύνης) την οικονομική στενότητα που θα συναντήσουν μπροστά τους τις προσεχείς ημέρες. Τα πράγματα είναι δύσκολα ούτως ή άλλως. Και ο «Καλλικράτης» τώρα θα δείξει αν είναι άξιος της αποστολής αλλά και του ονόματός του. Η εκ βάθρων αναμόρφωση της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ίσως αποτελέσει

Θεσμός ευθύνης η νέα Αυτοδιοίκηση

του Β. Ι. Κοραχάη

ας μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου. Υπήρξε εθνική επιταγή να διαμορφωθούν έτσι τα πράγματα. Ο πρώτος λόγος είναι γιατί σηματοδοτούν μία νέα εποχή για την Ελλάδα. Ο δεύτερος, και ουσιαστικότερος, είναι ότι οι φορείς του θα διαχειρίζονται στο εξής κοινωνικά θέματα ζωτικού ενδιαφέροντος για τους πολίτες, όπως για παράδειγμα είναι η Εκπαίδευση, η Πρόνοια και άλλα. Αυτό σημαίνει ότι περιφερειάρχες και τοπικοί δημοτικοί άρχοντες θα κληθούν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις των νέων καθηκόντων τους.

Ούτε λίγο ούτε πολύ, ιδίως οι περιφερειάρχες θα επωμισθούν τις ευθύνες «μικρών μεν πρωθυπουργών», αλλά με μεγάλου εύρους υποχρεώσεις. Το κακό είναι ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση γενικά θα συναντήσει, λόγω της οικονομικής κρίσεως, εμπόδια ανυπέρβλητα, καθώς τις προσεχείς ημέρες θα μειωθούν αισθητά οι οικονομικοί τους πόροι. Ήδη το συνολικό ύψος των επιχορηγήσεων του Κράτους

Άρα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη ότι η επιδείνωση της οικονομικής καταστάσεως σ' αυτόν τον τομέα θα εξελιχθεί κατά τρόπον δραματικό. Αλλά «ούκ εστιν άλλως γενέσθαι», αφού μπήκαμε στη διαδικασία της περιστολής των δημοσίων δαπανών. Είναι βέβαιο πλέον ότι οι δήμοι έχουν σχεδόν παραιτηθεί της προσπάθειας ενισχύσεως των εσόδων τους διά της αυξήσεως των δημοτικών τελών. Πάντως, τους προβληματίζει το γεγονός. Η πλήρης αδυναμία των νοικοκυριών αλλά και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων να σταθούν στα πόδια τους δημιουργεί νέα αδιέξοδα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να αντιμετωπίσει τις αυξημένες δαπάνες της από τη νέα της μορφή ως «Καλλικράτη».

Γι' αυτό, με την είσοδο του 2011, όποτε αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους οι νέοι αιρετοί άρχοντες, θα απαιτηθεί διαχειριστική ικανότητα και σωστός συντονισμός, ώστε να επιτευχθούν οι απαιτούμενες σημαντικές οικονομίες, λόγω και της συνενώσεως των σημερι-

το πρώτο θετικό βήμα για την επανίδρυση της νέας ελληνικής κοινωνίας. Ιδού λοιπόν η Ρόδος... Επιβάλλεται οι νέες διοικήσεις να δραστηριοποιηθούν ταχύτατα ώστε να οργανώσουν τις υπηρεσίες τους, κατά τρόπον σύγχρονο που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των καιρών, ώστε να μπορούν να διεκδικήσουν και να υλοποιήσουν έργα που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και βεβαίως πάντα υπό την προϋπόθεση τήρησης των αρχών της διαφάνειας και των αυστηρών κανόνων ελέγχου. Όστε να αποφεύγονται οι σπατάλες και η διασπάθιση των πόρων. Δεινοπάθησε η χώρα από την αδιαφορία για την προστασία του δημοσίου χρήματος.

Σ' αυτήν την πρόκληση πρέπει να απαντήσουν οι νέοι δημοτικοί άρχοντες. Με σοβαρότητα και αξιοπιστία. Είναι εθνική ανάγκη να ενισχυθεί το θεσμικό κύρος ενός οργάνου που έχουν ανάγκη οι Έλληνες πολίτες αλλά και ο τόπος για να γνωρίσει, επιτέλους, ημέρες προκοπής και ηρεμίας.

Η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση του 2020 & Η Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση του σήμερα

των Ράλλη Γκέκα και Κατερίνας Μήτσου

Στον ευρωπαϊκό χώρο σήμερα η θεματική ατζέντα που διαμορφώνεται προς συζήτηση ανάμεσα σε εταίρους, οργανισμούς και φορείς των κρατών-μελών περιλαμβάνει πλέον πολλούς και διαφορετικούς τομείς, αποδεικνύοντας με τον καλύτερο τρόπο ότι οι Ευρωπαίοι –πολιτικοί και πολίτες– προβληματίζονται έντονα από την τρέχουσα κατάσταση. Η οικονομική και η χρηματοπιστωτική κρίση αφήνουν έντονα τα σημάδια τους στις ευρωπαϊκές χώρες, συνεχίζοντας με τις συνέπειές τους να πλήττουν το σύνολο σχεδόν των πολιτών της Γηραιάς Ηπείρου. Όμοια το φαινόμενο του «ντόμινο» που εκδηλώθηκε με την εμφάνιση της κρίσης και τη μετάδοσή της σ' άλλους τομείς, όπως η απασχόληση, η καινοτομία, οι εργασιακές συνθήκες, η υγεία κ.ά., επαληθεύει τους φόβους πολλών σκεπτικιστών. Δημιούργησε ένα κλίμα έντονης ανησυχίας και αμφισβήτησης, κυρίως προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς και φορείς, αλλά αντίστοιχα και προς τις εθνικές κυβερνήσεις, ακόμη και τις τοπικές αρχές, που κατ' εξοχήν αποτελούσαν την πλησιέστερη προς τον πολίτη εξουσία.

Μέσα σ' αυτό το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον η Τοπική Αυτοδιοίκηση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δεν μπορούσε να παραμείνει αδιάφορη προς τη νέα πραγματικότητα, όπως αυτή συνεχίζει να διαμορφώνεται. Για το λόγο αυτό, πολλοί από τους βασικούς φορείς της ευρωπαϊκής Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών, CEMR, αλλά και η Επιτροπή

Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν αρχίσει ήδη την προσπάθεια διαμόρφωσης μιας νέας προσέγγισης για τα θέματα που απασχολούν και προβληματίζουν τους πολίτες, μέσω του σχεδιασμού στρατηγικών πολιτικών. Πρωταρχικός στόχος των δράσεων και των πολιτικών αυτών είναι ο νέος, πιο ενεργός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η δραστηριοποίησή της στους καινούριους τομείς προτεραιοτήτων, στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Η ευρωπαϊκή Τ.Α. βρίσκεται σ' ένα μεταβατικό στάδιο. Η κρίση ανέδειξε μια σειρά από προβλήματα, αδυναμίες αλλά και δυνατότητες. Η εξασθένηση της οικονομικής της «αυτονομίας» και η εμπιστοσύνη των πολιτών στις υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης που προσφέρει είναι δύο από αυτά. Τώρα, που οι πρώτες αχτίδες αχνοφαίνονται στο τούνελ της ευρωπαϊκής οικονομίας, η διαμόρφωση της εικόνας της «επόμενης ημέρας» καθίσταται επιτακτική. Για την ευρωπαϊκή Τ.Α. η εικόνα αυτή περιλαμβάνει οράματα, αλλά και εμπειρίες, αναπτυξιακούς σχεδιασμούς, αλλά και αμυντικές στρατηγικές, έτσι όπως διαμορφώθηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης, με σκοπό να αντιμετωπίσουν τόσο τις επιπτώσεις όσο και την προσπάθεια ορισμένων ευρωπαϊκών κεντρικών κρατών να «ξεσκαρτάρουν» μέρος των αρνητικών επιπτώσεων στους ΟΤΑ.

Εάν η ευρωπαϊκή Τ.Α. βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο, τότε οι ελληνικοί δήμοι και οι περιφέρειες τι μπορούν να πουν; Το 2011, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, δεν θα είναι έτος ανάκαμψης για την ελληνική οικονομία. Οι συνέπειες του μνημονίου είναι γνωστές. Και πάνω από όλα, από 1/1/2011 αρχίζει η λειτουργία των νέων πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων ΟΤΑ, σύμφωνα με το πρόγραμμα «Καλλικράτης».

Το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο μέσα σ' αυτό τον κυκλώνα προ-

βλημάτων αποτελεί πολυτέλεια για την ελληνική Τ.Α. να ασχοληθεί και με τις προοπτικές του 2020.

Η γνώμη μας είναι αρνητική. Πιστεύουμε ότι, παρά τις δυσκολίες, η ελληνική Τ.Α. μπορεί και πρέπει να ασχοληθεί με την προοπτική της το 2020, γιατί:

Στο κάδρο της ευρωπαϊκής Τ.Α. του 2020 θα πρέπει να υπάρχει και η ελληνική, και μάλιστα σε περίοπτη θέση.

Η συζήτηση γύρω από τις προοπτικές του 2020 εμπεριέχει πολιτικές προτεραιότητες και πρωτοβουλίες που αναμένεται να ξεκινήσουν πολύ γρηγορότερα. Η ελληνική Τ.Α., αν δεν συμμετέχει σ' αυτές, είναι πολύ πιθανόν να χάσει το τρένο.

Εκτός όλων των άλλων, οι πολιτικές προτεραιότητες ακολουθούνται και με χρηματοδοτικά μέσα και πόρους που τόσο ανάγκη έχει, λόγω της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας, η Τ.Α.

Τέλος, τα πρώτα βήματα του «Καλλικράτη» μπορεί να είναι δύσκολα, μη μας διαφεύγει όμως το λόγο για τον οποίον πραγματοποιήθηκε η διοικητική μεταρρύθμιση. Οι νέοι δήμοι και οι περιφέρειες, παρά τις αρχικές δυσκολίες που αναμένεται να συναντήσουν, θα έχουν πολύ περισσότερες δυνατότητες ανάληψης περιφερειακών και τοπικών πρωτοβουλιών, τόσο στο επίπεδο της ανάπτυξης όσο και στο επίπεδο ανάδειξης συγκριτικών πλεονεκτημάτων.

Το παρόν άρθρο προσπαθεί να συμβάλει στη δημιουργία ενός γόνιμου διαλόγου. Αποτελεί την προσπάθεια να παρουσιαστούν συνοπτικά τα αποτελέσματα των πρώτων ερευνών σχετικά με το πώς μπορεί να διαμορφωθεί και να ενισχυθεί η παρουσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Παράλληλα, περιγράφονται οι βασικοί τομείς προτεραιότητων στους οποίους η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται είτε να πρωταγωνιστήσει είτε να συμβάλει προς την κατεύθυνση

της επίτευξης των στόχων.

Η στροφή προς μια βιώσιμη ολοκληρωμένη διαχείριση και η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η κρίση που εμφανίστηκε μέσα στα τελευταία χρόνια σε ευρωπαϊκό και κατ' επέκταση σε εθνικό και τοπικό επίπεδο φαίνεται ότι διαχέεται σχεδόν στους περισσότερους τομείς της σύγχρονης εποχής. Εκτός από τη χρηματοπιστωτική κρίση, η Ευρώπη καλείται να αντιμετωπίσει τις ακραίες δημογραφικές αλλαγές που τείνουν να τη μετατρέψουν κυριολεκτικά σε γηραιά ήπειρο, τον κοινωνικό αποκλεισμό που δεν περιορίζεται μόνο στους μετανάστες αλλά επεκτείνεται στην τρίτη ηλικία, στις εργαζόμενες μητέρες, στους ψηφιακά ανεκπαιδευτους, στους ανέργους, την αυξημένη ζήτηση των κοινωνικών υπηρεσιών, την εκτίναξη της ανεργίας, αλλά και τις κάθε είδους περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Με γνώμονα τα παραπάνω, και με δεδομένο ότι οι διαθρωτικές μεταρρυθμίσεις είναι ουσιαστικές προς την κατεύθυνση της ανάκαμψης, σχεδιάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η στρατηγική «Ευρώπη 2020: Στρατηγική για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», σύμφωνα με την οποία καθορίστηκαν οι βασικοί στόχοι και οι ρυθμίσεις που απαιτούνται για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.

Οι εθνικές ενώσεις της αυτοδιοίκησης και οι ευρωπαϊκοί φορείς ή οργανισμοί που τις εκπροσωπούν συντάχθηκαν με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με μια βιώσιμη και ολοκληρωμένη στρατηγική. Ωστόσο, τονίζεται ότι μια τέτοιου είδους προσέγγιση προαπαιτεί τη στενή συνεργασία ανάμεσα στα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης, μια συνεργασία που με τη σειρά της θα είναι προσανατολισμένη προς τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης, της απασχόλησης, της αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών και της παροχής αποδοτικότερων και

καλύτερης ποιότητας δημοσίων υπηρεσιών, ανάμεσα σε άλλα.

Παράλληλα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών, CEMR, αλλά και η Επιτροπή Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταλήγουν στο κοινό συμπέρασμα ότι η ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι φορείς της οφείλουν να ενισχύσουν το ρόλο τους ως εκπρόσωποι των τοπικών και περιφερειακών αρχών, με στόχο να εμπλέκονται στη διαμόρφωση των πολιτικών και στρατηγικών, να εντείνουν την εμπλοκή των τοπικών αρχών

ντες για την υλοποίηση των πολιτικών και των στόχων της κοινωνικής, της οικονομικής και της περιβαλλοντικής ανάπτυξης.

Τέλος, αν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές αναλάβουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην υλοποίηση και εφαρμογή των νέων στρατηγικών της Ευρώπης θα είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τις τοπικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες και επομένως ν' αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τα προβλήματα, συντελώντας ουσιαστικά στην άμβλυνση των αναπτυξιακών κενών κάθε περι-

κές και τοπικές αρχές, ιδιαίτερα όσον αφορά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των πρωταρχικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», οι φορείς της ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης προτείνουν τη διαμόρφωση ενός σύμφωνου τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Οι κύριες δραστηριότητες του Τοπικού Συμφώνου θα πρέπει να εστιάσουν σε δύο βασικές θεματικές:

Έλεγχος και Εφαρμογή Πολιτικών

Συνεχής αξιολόγηση των δυνατοτήτων

στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και να δράσουν ενεργά για τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί.

Υπογραμμίζεται, επίσης, ότι σε πολλές περιπτώσεις οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι ήδη υπεύθυνες για ουσιαστικές πολιτικές αρμοδιότητες που συνάδουν με τους στόχους που είχαν τεθεί παλαιότερα μέσα από τη Στρατηγική της Λισαβόνας, όσο και σήμερα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Για το λόγο αυτό μπορούν να αποτελέσουν τους βασικούς παράγο-

οχής. Με τον τρόπο αυτό έχουν μια πρακτική συνεισφορά τόσο στη διασφάλιση της ισότητας των ευκαιριών όσο και στην προώθηση της αλληλεγγύης στην Ευρώπη.

Η διαμόρφωση ενός τοπικού συμφώνου των τοπικών και περιφερειακών αρχών στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Με στόχο την ενίσχυση μιας αποτελεσματικής συνεργασίας ανάμεσα στις ευρωπαϊκές εθνικές, περιφερεια-

και των αναγκών των τοπικών και περιφερειακών αρχών, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στους κύριους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Προώθηση της συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών κυβερνήσεων για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», ανάλογα με τις δυνατότητες κάθε κράτους-μέλους.

Διακυβέρνηση και Επικοινωνία

Συμμετοχή στη διαθεσμική συνεργα-

σία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μέσω ενός συντονισμένου τριμερούς διαλόγου ανάμεσα στην Επιτροπή Περιφερειών, των Ευρωπαϊκών Θεσμών και των κρατών-μελών.

Μετάδοση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στις περιφέρειες και στις πόλεις και διευκόλυνση της ανταλλαγής καλών πρακτικών ανάμεσα στους διαμορφωτές πολιτικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Παράλληλα, και με βάση τους κύριους τομείς προτεραιοτήτων που έχουν ήδη τεθεί στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», οι ευρωπαϊκές περιφερειακές και τοπικές αρχές μπορούν να αναλάβουν συγκεκριμένες

Συμφώνου των Δημάρχων για να διασφαλιστεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν και πρέπει να εμπλέκονται πλήρως στη σύλληψη, στην ανάπτυξη, στην υιοθέτηση και στην εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών για την κλιματική αλλαγή. Ανάπτυξη υποδομών φιλικών προς το περιβάλλον από τις περιφερειακές και τις τοπικές διοικήσεις. Προώθηση των «πράσινων προμηθειών» και της ευαισθητοποίησης για τις κλιματικές αλλαγές, με τελικό στόχο την επίτευξη του στόχου 20/20/20 σε ό,τι αφορά την παραγωγή, την κατανάλωση ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση.

γενειακής ζωής μέσω της παροχής καλύτερων υπηρεσιών. Υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με καλύτερη πληροφόρηση, καλύτερη πρόσβαση στους χρηματοπιστωτικούς θεσμούς, εκπαίδευση και περαιτέρω αξιοποίηση της πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών «Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια» για την τόνωση της μακροπρόθεσμης οικονομικής ανάπτυξης, μέσω των επιχειρήσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

• Πρωτοβουλία «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και ευκαιρίες εργασίας», επειδή οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές αποτελούν τους μεγα-

Συμπέρασμα

Το όραμα που περικλείει η στρατηγική «Ευρώπη 2020» για μια Ευρώπη στην οποία θα επικρατήσουν νέα μοντέλα ανάπτυξης, αλλά και κοινωνικής και πολιτικής συνοχής, πιθανότατα να φαίνεται ιδανική κατάσταση για κάποιους, ιδίως για όσους είναι περισσότερο σκεπτικιστές απέναντι σε αντίστοιχες δράσεις και ενέργειες. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» έχει ήδη διαμορφώσει ένα ισχυρό θεωρητικό πλαίσιο, που, ωστόσο, μπορεί και να παραμείνει θεωρία αν η υλοποίηση των πρωτοβουλιών, που έχουν ήδη τεθεί, δεν αποτελέσει κοινή προτεραιότητα μέσα στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Οι θεματικοί στόχοι που έχουν τεθεί προσδιορίζουν το σημείο στο

οποίο καλείται να φτάσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι το 2020. Η βιώσιμη και έξυπνη ανάπτυξη, με τη θεμελίωση της καινοτομίας και της γνώσης, την προώθηση της ανταγωνιστικής οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα, που θα αξιοποιεί αποτελεσματικά τους διαθέσιμους πόρους, την ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής, αποτελεί ίσως το μοναδικό εργαλείο που διαθέτουν αυτή τη στιγμή οι Ευρωπαίοι πολιτικοί και πολίτες.

Συνιστά, όμως, ένα εργαλείο που δεν μπορεί να αποδώσει στο μέγιστο βαθμό αν η ανάληψη δράσης σε όλα τα επίπεδα –εθνικά, περιφερειακά και τοπικά– δεν είναι κοινή προτεραιότητα. Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές στον ευρωπαϊκό χώρο καλούνται και αυτήν τη φορά να αναλάβουν, από τη δική τους μεριά,

δράσεις σε καθεμία πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι δράσεις αυτές, που προσδίδουν και έναν πιο πρακτικό χαρακτήρα στις πολιτικές της Ευρώπης, μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

• Πρωτοβουλία «Αποδοτική αξιοποίηση των πόρων της Ευρώπης», ενίσχυση της αποδοτικότητας του

• Πρωτοβουλία «Μία βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης», βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για τις Συμπράξεις Δημοσίου- Ιδιωτικού Τομέα, παράλληλη απλοποίηση της νομοθεσίας για τις δημόσιες προμήθειες, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών προμηθειών. Δράσεις για την εναρμόνιση της εργασιακής και της οικο-

λύτερους εργοδότες ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. πρέπει να δραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, στην παροχή μέτρων για την υποστήριξη της αγοράς εργασίας, στην προετοιμασία των ατόμων για την ενσωμάτωσή τους στην αγορά εργασίας, στη βελτίωση της ποιότητας, της επιμόρφωσης και της εκπαί-

δευσης συμπεριλαμβανομένης και της διά βίου μάθησης, στην ανάπτυξη του προγράμματος «Erasmus» για τους τοπικούς και περιφερειακούς δημόσιους υπάλληλους και για τους αιρετούς, με στόχο τη συμβολή τους στην καλύτερη γνώση της διαχείρισης των δημοσίων υποθέσεων.

- Πρωτοβουλία «**Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα ενάντια στη φτώχεια**», ανάπτυξη μιας ατζέντας τοπικού χαρακτήρα που θα καταστήσει τις τοπικές κοινωνικές υπηρεσίες πιο αποδοτικές και προσίτες σ' όλους τους ανθρώπους, ενσωματώνοντας και όσους έχουν αποκλειστεί από την αγορά εργασίας. Καλύτερη συμβατότητα ανάμεσα

επιχειρηματικότητα και την οικονομική ανάπτυξη. Παράλληλες δράσεις που θα εστιάζουν στις ανάγκες των νέων ατόμων και στη θέσπιση περιφερειακών παρατηρητηρίων για την εποπτεία και τον έλεγχο δεικτών και πολιτικών που αναφέρονται στον κοινωνικό αποκλεισμό.

- Πρωτοβουλία «**Ένωση Καινοτομίας**», αναθεώρηση του πλαισίου που αναφέρεται στην έρευνα και στην ανάπτυξη, καθώς και των συστημάτων καινοτομίας. Ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα σε πανεπιστήμια, περιφερειακά ερευνητικά κέντρα και τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ επιστήμης και αγο-

- Πρωτοβουλία «**Οι νέοι σε κίνηση**», επικαιροποίηση της ατζέντας για την εκπαίδευση όσον αφορά τη διακυβέρνηση, τη χρηματοδότηση και την ανταλλαγή «καλών πρακτικών». Ενεργό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην περιφερειακή διάσταση των Εθνικών Πλάνων Δράσης, περαιτέρω ανάπτυξη της πρωτοβουλίας «Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Νεολαίας». Ενσωμάτωση δράσεων σχετικά με τη συμβουλευτική και τη μαθητεία, προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας μέσω προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία.

συγκεκριμένες δράσεις και να προχωρήσουν σε συγκεκριμένες ενέργειες που θα συντελέσουν στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Η ευρωπαϊκή αυτοδιοίκηση είναι σε θέση να γνωρίζει τόσο τις ιδιαιτερότητες κάθε περιφέρειας και εθνικής ένωσης όσο και τα ουσιαστικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Για το λόγο αυτό γνωρίζει και μπορεί να συμβάλει στην άμβλυνση των ανισοτήτων που εμφανίζονται, όπως, επίσης, να λειτουργήσει σε τοπικό επίπεδο, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής προς την ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης.

Επομένως, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει να αποτελέσουν τους βασικούς διαμορφωτές σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό των εθνικών στρατηγικών, στο πλαίσιο «Ευρώπη 2020», αλλά και τους κύριους παράγοντες στην υλοποίηση των στρατηγικών αυτών. Ο

ρόλος που μπορούν και οφείλουν να διαδραματίσουν είναι, μάλλον, αυτός του πρωταγωνιστή. Σε αυτό το πλαίσιο ποιος θα είναι ο αυριανός ρόλος των ελληνικών ΟΤΑ; Θα συνεχίσει η ελληνική Τ.Α. να αποτελεί το φτωχό συγγενή των ευρωπαίων ομολόγων της; Πώς μπορεί σήμερα η ελληνική Τ.Α. να επηρεάσει τις ευρωπαϊκές πολιτικές προτεραιότητες; Πώς οι προτεραιότητες αυτές εξειδικεύονται στην ελληνική πραγματικότητα; Με ποιον τρόπο, στο παραπάνω πλαίσιο, μπορούν να προβληθούν οι ιδιαιτερότητες της ελληνικής Τ.Α.; Τι μέτρα και τι δράσεις πρέπει να αναληφθούν, ούτως ώστε οι νέοι δήμοι και περιφέρειες να είναι έτοιμοι να διεκδικήσουν και να υποδεχθούν δράσεις, μέτρα και χρηματοδοτικά προγράμματα;

Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που, κατά τη γνώμη μας, η ελληνική Τ.Α. καλείται να απαντήσει όχι το 2020, αλλά σήμερα.

στους πόρους της Ε.Ε. που κατευθύνονται στην καταπολέμηση της φτώχειας και τον κοινωνικό αποκλεισμό, διαμόρφωση νέων διαστάσεων στην καταπολέμηση της φτώχειας, αναγνωρίζοντας τις σαφείς ανάγκες των γυναικών στον εργασιακό τους χώρο, αλλά και το ρόλο τους ως επιχειρηματίες μέσω ενός νέου, ευρωπαϊκού πλαισίου για τη γυναικεία

ράς και τα προϊόντα της επιστημονικής σκέψης να μπορούν να μετατρέπονται σε προϊόντα χρήσιμα για τις κοινωνίες. Ενίσχυση της χρήσης των προγραμμάτων της Ε.Ε. και των διαρθρωτικών ταμείων, συμβολή στον Προγραμματισμό της Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Περιοχής, συμμετοχή στο πρόγραμμα «Ευρωπαϊκές Καινοτομίες Συνεργασίας».

- Πρωτοβουλία «**Ψηφιακή Ατζέντα για την Ευρώπη**», διαλειτουργικότητα ανάμεσα στις ευρωπαϊκές κεντρικές, περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις, αύξηση της χρήσης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τη βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, όπως είναι η εκπαίδευση, η υγεία, ο κοινωνικός αποκλεισμός, ο χωροταξικός σχεδιασμός.

Προτεραιότητα στα ανθρώπινα και όχι τα οικονομικά κριτήρια

Ε.τ.Π.: Αποστάσεις από το νεοφιλελεύθερο μοντέλο

Η Ευρώπη πρέπει να κάνει στροφή 180° από το νεοφιλελεύθερο παρελθόν της, σύμφωνα με την πρόεδρο της Ε.τ.Π. Mercedes Bresso, προκειμένου να αποκατασταθεί η ισορροπία μεταξύ των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών στόχων.

Όπως διευκρίνισε η κ. Bresso «θα ήταν λάθος να πιστεύουμε ότι η οικονομική μεγέθυνση οδηγεί αυτόματα στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Πρέπει να σταματήσουμε να δίνουμε συστηματικά προτεραιότητα σε οικονομικά κριτήρια αντί των ανθρώπινων, να ενθαρρύνουμε την κινητικότητα, ακόμα και αν επηρεάζει αρνητικά το βιοτικό μας επίπεδο ή το περιβάλλον και να αναπτύσσουμε ολοένα και πιο

εξειλιγμένους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς όταν παγώνουν οι τοπικές ιδιωτικές αποταμιεύσεις». Σε γνωμοδότησή της, που υιοθετήθηκε κατά τη Σύνοδο Ολομέλειας, η Επιτροπή των Περιφερειών ζητεί να μην παραμείνει άλλο το κατά κεφαλή ΑΕΠ ως το μοναδικό κριτήριο για τα διαρθρωτικά ταμεία και συνιστά αντ' αυτού τη χρήση πρόσθετων δεικτών, όπως ενός συνολικού περιβαλλοντικού δείκτη και μιας εναρμονισμένης κοινωνικής έρευνας, που θα έδινε μια στρογγυλοποιημένη εικόνα της κοινωνικής ευημερίας των περιφερειών και πόλεων της Ευρώπης.

Η πρόεδρος της Ε.τ.Π. υποστήριξε: «Η στρατηγική "Ευρώπη 2020" απο-

τελεί αξιόπιστη απάντηση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η Ε.Ε., ιδιαίτερα την παγκοσμιοποίηση και την οικονομική ύφεση. Εν τούτοις, εξακολουθεί να διαπνέεται σε μεγάλο βαθμό από το νεοφιλελεύθερο μοντέλο που επικρατεί από το 2000 και μετά, μερικά από τα αποτελέσματα του οποίου είναι η ζημιά στο περιβάλλον και το κλίμα, η ενίσχυση των εισοδηματικών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού και ο εκφυλισμός των δημοσίων υπηρεσιών. Η Ευρώπη και η μελλοντική περιφερειακή πολιτική της πρέπει να τολμήσουν να διαβούν τον Ρουβικό και να αφήσουν πίσω τους το νεοφιλελεύθερο μοντέλο».

Α π λ ο π ο ί η σ η τ ο υ θ ε σ μ ο ύ ζ η τ ε ί η Ε . τ . Π .

«Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών», ένας θεσμός δημοκρατίας

Υπερβολικά πολύπλοκη κρίνει η Ε.τ.Π. τη διαδικασία της «Πρωτοβουλίας Ευρωπαίων Πολιτών» και αναζητεί τρόπους, προκειμένου να γίνει πιο κατανοητή και να υιοθετηθεί από τους κύριους ενδιαφερόμενους –τους ίδιους τους πολίτες Ευρωπαίους πολίτες.

Η πρωτοβουλία πολιτών είναι μια νέα μορφή συμμετοχής στη διαμόρφωση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: επιτρέπει στους Ευρωπαίους πολίτες, εφόσον συγκεντρωθεί αριθμός τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου που προέρχεται από σημαντικό αριθμό κρατών-μελών, να ζητούν απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρόταση. Έτσι, λοιπόν, αναγνωρίζοντας το δυναμισμό της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας στην Ευρώπη, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησαν αμφότερα τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με το βέλτιστο τρόπο εφαρμογής της «Πρωτοβουλίας Πολιτών» που

θεσμοθετεί η Συνθήκη της Λισαβόνας. Παρότι η υποστήριξή της είναι κατ' αρχήν αμέριστη, η Ε.τ.Π. επιθυμεί εν τούτοις να γίνει το μέτρο πιο ευπρόσιτο στους πολίτες από ό,τι προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε να εξασφαλιστεί η πραγματική συμμετοχή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Φοβούμενη πως η πολυπλοκότητα της διαδικασίας θα την καταστήσει λιγότερο δημοφιλή, η Ε.τ.Π. ζητεί την άμβλυνση των περιορισμών που τίθενται στους Ευρωπαίους πολίτες κατά την παρουσίαση μιας πρωτοβουλίας πολιτών.

Σε αντίθεση με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Sonia Masini, εισηγήτρια της Ε.τ.Π., εκτιμά πως θα ήταν σκόπιμο το ελάχιστο όριο των κρατών που αφορά η πρωτοβουλία να μειωθεί από το ένα τρίτο στο ένα τέταρτο των κρατών-μελών. Το ελάχιστο όριο που προτείνεται είναι υπερβολικό και δεν επιτρέπει την προώθηση αυτού του νέου δικαιώματος άμεσης συμμετοχής

των πολιτών στη δημοκρατική ζωή της Ένωσης. Η Ε.τ.Π. επιθυμεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παράσχει ένα πλαίσιο στο μέτρο των δυνατοτήτων του νέου αυτού μέσου. Και μ' αυτό συμφωνούν πολυάριθμοι ευρωβουλευτές.

Για να διασφαλισθεί πως αυτό το μέσο δεν θα παραμείνει στην αφάνεια, η Sonia Masini ζητεί, επίσης, τη θέσπιση διοργανικού γραφείου ενημέρωσης, που θα αποσκοπεί στην παροχή βοήθειας στους εμπνευστές πρωτοβουλιών και στην προβολή των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται. Αυτό συνεπάγεται, επίσης, μεταφραστική προσπάθεια, προκειμένου οι προτεινόμενες πρωτοβουλίες να μην περιορίζονται από γλωσσικούς φραγμούς. Η κ. Masini υπενθυμίζει, επίσης, πως οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι ιδανικοί φορείς για τη λειτουργική στήριξη των πρωτοβουλιών των πολιτών και για την προώθηση του νέου μέσου στους πολίτες τους.

Πρόβλεψη ειδικών κονδυλίων για το κλίμα στον
προϋπολογισμό της Ε.Ε.

Τοπικές δράσεις για το κλίμα ζητεί η Ε.τ.Π.

Να έχουν ενεργότερη συμμετοχή στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής προτρέπει η Επιτροπή των Περιφερειών της Ε.Ε. όλες τις υποεθνικές διοικήσεις. Σε ψήφισμά της, με θέμα τη Σύνοδο Κορυφής για το κλίμα στην Κανκούν, η Ε.τ.Π. κάλεσε τις περιφέρειες και τις τοπικές αρχές να καταρτίσουν τοπικά σύμφωνα δράσης για το κλίμα, τα οποία να ορίζουν συγκεκριμένα μέτρα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Η πρόσκληση αυτή αποτελεί συνέχεια της υπογραφής ενός Μνημονίου Κατανόησης με θέμα τη συνεργασία για το κλίμα από την πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών, Mercedes Bresso, και την πρόεδρο της Διάσκεψης των Δημάρχων των Ηνωμένων Πολιτειών, Elisabeth Kautz. Το μνημόνιο αυτό επιχειρεί να επιταχύνει τη λήψη μέτρων σε τοπικό επίπεδο και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων, για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και των βιώσιμων αστικών μεταφορών, καθώς και για τη μεταβολή της συμπεριφοράς των πολιτών.

Στο ψήφισμα για τη Σύνοδο της Κανκούν, η Ε.τ.Π. διατυπώνει εκ νέου την έκκλησή της για μια διεθνή συμφωνία για την κλιματική αλλαγή, η οποία θα περιορίσει την υπερθέρμανση του

πλανήτη σε όχι περισσότερους από 2 βαθμούς Κελσίου μέχρι το 2012.

«Οι ηγέτες των κρατών έχουν ευθύνη έναντι του πλανήτη να υπογράψουν στην Κανκούν μια διεθνώς δεσμευτική συμφωνία σχετικά με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου», δήλωσε η κ. Bresso.

Ο στόχος του 20-20-20

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε επισήμως το 2009 την οδηγία σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (20-20-20), θέτοντας τους στόχους μείωσης σχετικά με την κλιματική αλλαγή για την επόμενη δεκαετία.

Σύμφωνα με τους στόχους αυτούς, θα πρέπει να επιτευχθεί μέχρι το 2020 μείωση κατά 20% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου συγκριτικά με τα επίπεδα του 1990, μείωση κατά 20% της κατανάλωσης ενέργειας μέσω της βελτιωμένης ενεργειακής αποδοτικότητας και αύξηση κατά 20% της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Το 2005 οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, δηλαδή η υδροηλεκτρική, η ηλιακή, η αιολική, η γεωθερμική και η παραγόμενη από τη βιομάζα ενέργεια, αντιπροσώπευαν λιγότερο από 7% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας στην Ε.Ε.

Η Ε.τ.Π. υπενθυμίζει στις περιφέρειες και στις τοπικές αρχές ότι έχουν να διαδραματίσουν τεράστιο ρόλο στην προσπάθεια βελτίωσης στην πράξη της αποδοτικότητας των χρησιμο-

ποιούμενων πόρων και δημιουργίας μιας φιλικότερης προς το περιβάλλον οικονομίας. Στο ψήφισμα αναφέρεται ότι θα πρέπει οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να ευαισθητοποιήσουν το κοινό, να επιδιώξουν τη δημόσια πολιτική στήριξη, να εξασφαλίσουν ιδιωτικές επενδύσεις και χρηματοδοτικούς πόρους, καθώς και να παράσχουν κίνητρα σε παραγωγούς και καταναλωτές για ν' αλλάξουν τη συμπεριφορά τους.

Προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το τοπικό και περιφερειακό δυναμικό για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η Ε.τ.Π. συνιστά να οργανωθεί η εκπαίδευση των τοπικών και περιφερειακών αρχών σχετικά με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής σε τοπικό επίπεδο, καθώς και να διοργανωθούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης των πολιτών σε σχέση με την κλιματική αλλαγή.

Η Ε.τ.Π. συνιστά, επίσης, να δημιουργηθούν στρατηγικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, όπως συμμαχίες μεταξύ μικρού και

μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων αφενός και τοπικών και περιφερειακών αρχών αφετέρου, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Οι περιφέρειες και οι πόλεις θα πρέπει να καταρτίσουν τοπικά σύμφωνα δράσης για το κλίμα μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, τα οποία να ορίζουν συγκεκριμένα μέτρα σχετικά με τη δράση για το κλίμα, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος 20-20-20.

Με στόχο την ενίσχυση της χρηματοδότησης της δράσης για το κλίμα σε τοπικό επίπεδο, η Ε.τ.Π. ζητεί να προβλεφθούν ειδικά κονδύλια για την κλιματική αλλαγή στους προϋπολογισμούς όλων των επιπέδων διακυβέρνησης. Η δράση για το κλίμα θα πρέπει να καταστεί βασική προτεραιότητα στον επικείμενο

προϋπολογισμό της Ε.Ε., ενώ θα πρέπει να διευκολυνθεί η πρόσβαση των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Στην Ελλάδα ο όρος «γενιά των 700 ευρώ» μέσα σε λίγα χρόνια έφθασε να περιγραφεί την πλειοψηφία των νέων στη χώρα. Τα ίδια και χειρότερα συμβαίνουν όμως και εκτός συνόρων. Στη Μαδρίτη η ανεργία τείνει να λάβει εκρηκτικές διαστάσεις. Μάλιστα, το πρόβλημα στην πρωτεύουσα είναι πολύ χειρότερο σε σχέση με τις υπόλοιπες ισπανικές πόλεις, αφού τα δύο τελευταία χρόνια η ανεργία αυξήθηκε κατά 13% από ό,τι στην υπόλοιπη χώρα. Σημειώστε, δε, ότι πριν από δύο χρόνια, όταν γενικεύτηκε η παγκόσμια

οικονομική κρίση, η Μαδρίτη αποτέλούσε τον ακρογωνιαίο λίθο που στήριζε ολόκληρη την οικονομία της Ισπανίας.

Σήμερα στη Μαδρίτη είναι καταγεγραμμένοι 451.929 άνεργοι, διπλάσιοι σε σχέση με τις απαρχές της κρίσης, το καλοκαίρι του 2007. Το 2009 επιπλέον 106.596 πολίτες εντάχθηκαν στις λίστες ανεργίας. Έτσι, λοιπόν, ενώπιον της νέας πραγματικότητας, μεσούσης της οικονομικής κρίσης, ήταν λογικό να «εφευρεθούν» και νέοι όροι για να την περιγράψουν. Τα

ισπανικά ΜΜΕ κατηγοριοποιούν τους νέους σε δύο κατηγορίες: Σ' εκείνους που δεν διαθέτουν εκπαίδευση και δεν βρίσκουν δουλειά και σ' εκείνους που, παρά τα πολλά εφόδια που έχουν, βρίσκουν δουλειές πολύ κακά αμειβόμενες. Τους πρώτους τους αποκαλούν «Γενιά του Ούτε-Ούτε» –ούτε δουλειά ούτε εκπαίδευση–, τους δεύτερους *mileuristas*, δηλαδή μορφωμένοι και πολύγλωσσοι απόφοιτοι πανεπιστημίων που δεν καταφέρνουν να κερδίσουν παραπάνω από 1.000 ευρώ το μήνα.

Μια διαφορετική δημοπρασία

Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα, λένε, και στο Μεξικό αυτό δείχνει να βρίσκει ευήκοα ώτα.

Σε μια προσπάθεια να καμφθεί η δράση συμμοριών, οι οποίες επιδίδονται κατά κύριο λόγο στο λαθρεμπόριο ναρκωτικών με προορισμό τις ΗΠΑ, οι αρχές της χώρας πωλούν σε δημοπρασία πολυτελή αντικείμενα που έχουν κατασχέσει σε επιχειρήσεις εναντίον των ισχυρών καρτέλ των ναρκωτι-

κών, με τα έσοδα να διατίθενται για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος.

Μεταξύ των αντικειμένων της δημοπρασίας ένα ρολόι χειρός αξίας 300.000 δολαρίων, ένα δαχτυλίδι 12,25 καρατίων από χρυσάφι και με ένα διαμάντι και τρία ιδιωτικά αεροπλάνα! Τα έσοδα θα μοιραστούν στην εισαγγελία, στο δικαστικό σύστημα και το υπουργείο Υγείας.

Υπό...

διωγμόν!

Μπορεί στην Ελλάδα τα μέτρα κατά του καπνίσματος διαρκώς να χαλαρώνουν, σε άλλες χώρες όμως ο... διωγμός των καπνιστών εντείνεται. Στην Αυστραλία, μάλιστα, οι σχετικές απαγορεύσεις αγγίζουν την υπερβολή. Έτσι, λοιπόν, μετά την απαγόρευσή του σε όλους τους κλειστούς χώρους, ακόμα και στα γήπεδα, το

μέτρο επεκτάθηκε στα αυτοκίνητα με παιδιά και τώρα επιβάλλεται σε υπαίθριους χώρους.

Όχι μόνο σε ταβέρνες, εστιατόρια και καφετέριες, αλλά και σε παραλίες και πεζόδρομους. Συγκεκριμένα, από την 1η Δεκεμβρίου οι καπνιστές θα είναι ανεπιθύμητα πρόσωπα στις δημοφιλέστερες παραλίες της Μελ-

βούρνης, από το Σάντριτζ έως τη Σεντ Κίλντα, ενώ οι παραβάτες και οι παραβάτες θα τιμωρούνται με πρόστιμο 200 δολαρίων!

Πώς δικαιολογεί αυτή την απαγόρευση ο δήμαρχος του Πορτ Φίλιπ, Φρανκ Οκόνορ;

Υποστηρίζει πως σχετίζεται με τη ρύπανση της θάλασσας και της παραλίας, που –όπως λέει– ετησίως κοστίζει στο δήμο 800.000 δολάρια.

Προς το παρόν η απαγόρευση είναι δοκιμαστική και θα διαρκέσει 6 μήνες, οπότε και το Δημοτικό Συμβούλιο θα αποφασίσει οριστικά αν θα τη μονιμοποιήσει ή αν θα επανέλθει στο παλαιό καθεστώς.

Ποιος είπε ότι η πολυτέλεια εντοπίζεται μόνο σε ακριβά ξενοδοχεία και θέρετρα αναψυχής; Οι φυλακές Butyrka στη Μόσχα προτίθενται σύντομα να τοποθετήσουν κρεβάτια σολάριουμ και λασπόλουτρα, προκειμένου να βελτιώσουν την υγεία των τροφίμων!

Μάλιστα, όπως ανακοίνωσε ο επικεφαλής των φυλακών, οι τρόφιμοι θα μπορούν να χρησιμοποιούν την υπηρεσία Skype, ώστε να πραγματοποιούν βιντεοκλήσεις με τους συγγενείς τους, ενώ οι φυλακές θα διαθέτουν συστήματα υπερήχων, ώστε να υποβάλλονται οι τρόφιμοι σε ιατρικούς ελέγχους!

Ίσως οι κινήσεις αυτές να αποτελούν την «απάντηση» των αρχών στις καταγγελίες που έχουν γίνει κατά καιρούς για τον τρόπο λειτουργίας των φυλακών στη Ρωσία, με το μεγάλο αριθμό κρατουμένων, την όχι σωστή μεταχείρισή τους, αλλά και την κακοδιαχείριση στα οικονομικά.

Ίσως πάλι να αποτελεί απλώς... φόρο τιμής στο παρελθόν, καθώς πίσω από τα κάγκελα της φυλακής Butyrka βρέθηκαν αρκετά φημισμένα άτομα, όπως οι συγγραφείς Alexander Solzhenitsyn και Isaak Babel και ο ανιψιός του Adolf Hitler, Heinrich, κ.ά.

Ένας...

ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟΣ
ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΗΣ

Οι δημοτικές εκλογές είναι παρελθόν, νικητές και ηττημένοι αντάλλαξαν –έστω και τυπικά– μηνύματα για τον «καλό» αγώνα που δόθηκε και η ζωή συνεχίζεται κανονικά.

Σε κάποιες άλλες χώρες όμως τα πράγματα δεν είναι τόσο πολιτισμένα. Υποψήφιος κοινοτάρχης σε χωριό στις νότιες Φιλιππίνες, ο οποίος ηττήθηκε στις τοπικές εκλογές, απήγαγε το σύζυγο της νικήτριας αντιπάλου του και απαίτησε να του επιστραφούν οι δαπάνες που έκανε για την προεκλογική του εκστρατεία και να επαναληφθεί η ψηφοφορία!

Όλα αυτά έλαβαν χώρα στην επαρχία Λανάο δελ Σουρ, 810 χλμ. νότια της πρωτεύουσας των Φιλιππίνων. Ευτυχώς, πολύ μακριά από εμάς...

«Πολυτέλειες»

Στα... νήματα της Νάουσας

Η Νάουσα είναι αναμφισβήτητα μια πόλη με μακρά και πλούσια βιομηχανική ιστορία. Το 1874 ιδρύθηκε στην πόλη το πρώτο εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας στα Βαλκάνια, ενώ μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα ακολούθησαν τέσσερις ακόμη βιομηχανικές μονάδες.

Η ανάπτυξη του συγκεκριμένου κλάδου συνεχίστηκε τα επόμενα χρόνια και από το 1920 συνδέθηκε άμεσα με την οικογένεια Λαναρά.

Ωστόσο, από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 σημειώθηκε μεγάλη πτώση της βιομηχανικής δραστηριότητας, που σηματοδεύτηκε από το κλείσιμο δύο μεγάλων μονάδων της «Βέτλανς» και της «Πέλλα-Όλυμπος», με αποτέλεσμα τη δραματική αύξηση του ποσοστού ανεργίας στην περιοχή.

Με σκοπό να μπορούν οι επισκέπτες που επιθυμούν να

γνωρίσουν από κοντά την ιστορία κλωστοϋφαντουργίας της πόλης θα κατασκευαστεί στους χώρους της πρώην βιομηχανίας «Βέτλανς» το Κέντρο Τεκμηρίωσης Βιομηχανικής Κληρονομιάς, που θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΣΠΑ.

Στο χώρο αυτό θα υπάρχουν εκθέματα από όλα τα εργοστάσια της Νάουσας και της ευρύτερης περιοχής της Πέλλας, παλιά μηχανήματα, εξαρτήματα μηχανών, εργαλείων, καθώς και φωτογραφικό υλικό με τα κτίρια και το ανθρώπινο δυναμικό.

Παράλληλα, θα λειτουργήσει και αίθουσα προβολών 260 θέσεων για την οπτικοακουστική παρουσίαση της βιομηχανικής κληρονομιάς και βιβλιοθήκη όπου θα συγκεντρωθούν και θα φυλαχτούν τυχόν υπάρχοντα αρχεία των βιομηχανιών, αλλά και αρχεία προφορικών μαρτυριών εργαζομένων.

Διαδίκτυο και νέοι: ένας επικίνδυνος συνδυασμός

Το Ιντερνέτ έχει «εισβάλει» πλέον δυναμικά στη ζωή μας, κυρίως -βέβαια- σε ό,τι αφορά τις νεαρές ηλικίες. Του λόγου το αληθές επιβεβαιώνει έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε πεντακόσια παιδιά και εφήβους στο Δήμο Πανοράματος, στο πλαίσιο εκστρατείας του δήμου για την πρόληψη από τον εθισμό στο Διαδίκτυο. Όπως προέκυψε από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, το 54% των ερωτηθέντων χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο σε καθημερινή βάση, ενώ η συνθετότερη χρήση για την πλειοψηφία (89%) είναι το κατέβασμα τραγουδιών, βίντεο και ταινιών, καθώς και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (76%). Η συμμετοχή των εφήβων σε ιστοχώρους επικοινωνίας, όπως το facebook, ή σε chatrooms φτάνει το 59%.

Ένας στους τέσσερις εφήβους (26%) χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο για την αναζήτηση σεξουαλικών θεμάτων. Το 58% το χρησιμοποιεί για εκπαιδευτικούς λόγους και αναζητεί πληροφορίες για εργασίες και επιστημονικές μελέτες, ενώ το 52% αυτών αναζητεί πληροφορίες για φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Η χρήση του Ιντερνέτ για ηλεκτρονική ενημέρωση της ειδησεογραφίας, για ηλεκτρονικές αγορές και για τυχερά παιχνίδια δεν ξεπερνά το 25%. Ανησυχητικό είναι, πάντως, το γεγονός ότι στις ηλικίες 14-16 χρόνων οι ερωτηθέντες δήλωσαν σε ποσοστό 55,4% ότι απασχολούνται σε διαδικτυακά ηλεκτρονικά παιχνίδια βίας σχεδόν καθημερινά.

Πανεπιστήμιο για... όλους

Πραγματικότητα είναι εδώ και λίγο καιρό το Ανοιχτό, Λαϊκό Πανεπιστήμιο του Δήμου Θερμαϊκού. Πρόκειται για ένα θεσμό που υλοποιείται με συνεργασία του δήμου και του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με στόχο να δώσει τη δυνατότητα στους κατοίκους της περιοχής να ενημερώνονται πάνω σε διάφορα επιστημονικά αντικείμενα, τα οποία παρουσιάζονται από καθηγητές του πανεπιστημίου με εύληπτο και κατανοητό τρόπο. Οι διαλέξεις των καθηγητών στο Ανοιχτό, Λαϊκό Πανεπιστήμιο γίνονται κάθε Τετάρτη βράδυ στο 2ο Γυμνάσιο του δήμου.

Ένα σπάνιο έκθεμα έχει την τύχη να φιλοξενεί η χαρτογραφική έκθεση στη Δημοτική Χαρτοθήκη Κοζάνης. Πρόκειται για χάρτη που απεικονίζει τη ροή του Δούναβη από το Βελιγράδι έως τη Μαύρη Θάλασσα και τυπώθηκε στη Βιέννη τη χρονιά της Γαλλικής Επανάστασης!

Ο χάρτης εκδόθηκε από Αυστριακούς αξιωματικούς και στα οκτώ φύλλα του διακρίνονται με εξαιρετική λεπτομέρεια ο ποταμός που έχει διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην πολιτική, κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ιστορία της Ευρώπης και οι παρακείμενες περιοχές του. Συγκεκριμένα, απεικονίζει την περιοχή από το Σεμλίνο (σημερινό Ζέμουιν), κοντά στο Βελιγράδι, έως τις εκβολές του ποταμού στη Μαύρη Θάλασσα, δηλαδή την περιοχή των βόρειων Βαλκανίων, καθώς και τις περιοχές με τις ακμάζουσες ελληνικές παροικίες.

Η έκθεση με θέμα «Δούναβης: Το μέγα όριο στην ιστορία των χαρτών, η αποτύπωση του 1789 από το Βελιγράδι μέχρι τη Μαύρη Θάλασσα» διοργανώνεται στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Οργάνωση και ανάδειξη της Δημοτικής Χαρτοθήκης Κοζάνης», που συντονίζει από το 2008 ερευνητική ομάδα του ΑΠΘ. Πλαισιωμένη από πρόσθετο υλικό, video και με οπτικές ενισχύσεις με τις αντίστοιχες απεικονίσεις του ποταμού Δούναβη από το Ρήγα Βελεστινλή στη Χάρτα του και από τον Άνθιμο Γαζή στον πίνακά του, η έκθεση προσφέρει μια ενδιαφέρουσα περιήγηση στις παραδουνάβιες περιοχές, στις οποίες ο ελληνισμός γνώρισε μεγάλη ακμή.

Ψυχαγωγία και ευαισθητοποίηση

Ποιος είπε ότι ένα λούνα παρκ μπορεί να λειτουργεί μόνον ψυχαγωγικά;

Ο Δήμος Συκεών στοχεύοντας στη δημιουργία μιας γενιάς περιβαλλοντικά ευαίσθητης λειτουργήσε σε σχολικό συγκρότημα της περιοχής ένα λούνα παρκ... ανακύκλωσης!

Πρόκειται για μια πρωτότυπη εκπαιδευτική και ψυχαγωγική δραστηριότητα που υλοποιείται με τη συνεργασία της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης Α.Ε., απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού, και έχει σκοπό να τους εξοικειώσει με την ιδέα της ανακύκλωσης μέσα από το παιχνίδι και να τους διδάξει ποια υλικά ανακυκλώνονται.

Το «Λούνα Παρκ Ανακύκλωσης» λειτούργησε στο συγκρότημα των 1ου-5ου Δημοτικών Σχολείων και πήραν μέρος συνολικά 400 παιδιά, τα οποία χωρίστηκαν σε ομάδες και έπαιξαν διάφορα παιχνίδια, ενώ στο τέλος πήραν αναμνηστικά δώρα.

Ιδέες για... Γκίνες

Μερικές φορές αρκούν απλές, αλλά ευρηματικές ιδέες για να προβάλεις τον τόπο σου. Μια πρωτότυπη εκδήλωση –στο πλαίσιο εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Τουρισμού– οργάνωσε το επιμελητήριο και η Νομαρχία Δωδεκανήσου και την οποία παρακολούθησαν χιλιάδες επισκέπτες και κάτοικοι του νησιού.

Στη διάρκεια της εκδήλωσης κατασκευάστηκε ένα τοπικό γλυκό φτιαγμένο από σουσάμι, μέλι, αμύγδα-

λα και μπαχαρικά, «το μελεκούνι», σε διαστάσεις μαμούθ.

Το μήκος του έφθασε τα τριάντα μέτρα, με σκοπό να μπει στο βιβλίο των Ρεκόρ Γκίνες! Στη συνέχεια, τεμαχίστηκε σε ρόμβους και προσφέρθηκε στον κόσμο που παρακολούθησε τη διαδικασία.

Οι αναφορές από τους οργανωτές και τους μάρτυρες θα σταλούν στο Λονδίνο, με στόχο την καταγραφή στο βιβλίο Ρεκόρ Γκίνες.

Όρκοι...

διαχρονικοί και ελληνογενικοί

Ναπολεόντεια... τακτική ακολουθεί ο Δήμος Κω! Ο Βοναπάρτης πριν από 200 χρόνια είχε χαρίσει στο Μονπελιέ της Γαλλίας μια προτομή του Ιπποκράτη σε ένδειξη σεβασμού στο έργο του μεγάλου πατέρα της ιατρικής επιστήμης. Ο δήμος του νησιού, σε μια συμβολική κίνηση για την προβολή της προσωπικότητας και του έργου του Ιπποκράτη σ' όλο τον κόσμο, δώρισε μια ακόμη προτομή του στο πανεπιστήμιο

του Μονπελιέ, όπου λειτουργεί η παλαιότερη ιατρική σχολή της Ευρώπης. Η υποδοχή στο Μονπελιέ ήταν θερμή. Ο πρόεδρος και οι καθηγητές ιατρικής του πανεπιστημίου χαροποίησαν τη δωρεά του δήμου ακόμη σημαντικότερη από εκείνη που έγινε πριν από 200 χρόνια, καθώς προέρχεται από το νησί που δίδαξε και γεννήθηκε ο Ιπποκράτης. Όπως δήλωσαν, μάλιστα, με την πρωτοβουλία αυτή η ιατρική σχολή του Μονπελιέ «ξαναβαφτίστηκε» στις αρχές και τις ιδέες της Ιπποκρατικής ιατρικής. Απώτερος στόχος της πρωτοβουλίας του Δήμου Κω είναι οι δωρεές να συνεχιστούν το επόμενο χρονικό διάστημα, ώστε να δημιουργηθεί ένα δίκτυο ιατρικών σχολών σε όλο τον κόσμο και, με απόφαση κορυφαίων

οργάνων, να προβληθεί παγκοσμίως η Κω ως το νησί όπου θεμελιώθηκε η ιατρική επιστήμη.

Παράλληλα, η δημοτική αρχή επεξεργάζεται μια ακόμη πρόταση, σχετικά με τον επαναπροσδιορισμό του όρκου του Ιπποκράτη, για πρώτη φορά ύστερα από 2.400 χρόνια! Με δεδομένο ότι τα τελευταία χρόνια έχουν υπάρξει ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα της ιατρικής, με την καθιέρωση νέων μεθόδων και την εμφάνιση ηθικών διλημμάτων, ο επαναπροσδιορισμός του όρκου κρίνεται μάλλον αναγκαίος.

Μάλιστα, οι εκπρόσωποι της δημοτικής αρχής σχεδιάζουν, στο πλαίσιο αυτό, να καλέσουν στο νησί τους κορυφαίους γιατρούς του κόσμου, σε μια παγκόσμιας εμβέλειας συνάντηση για το σκοπό αυτό.

Διεθνής αναγνώριση

Τα πλέον ανταγωνιστικά νησιά της Μεσογείου και της Νότιας Ευρώπης, μεταξύ των οποίων την Ίμπιζα, το Κάπρι, τη Μαδέρα και τη Μαγιόρκα, ξεπέρασε η Μύκονος στην έρευνα που διενήργησε η αμερικανική έκδοση του περιοδικού «Cond Nast Traveler». Οι αναγνώστες του επέλεξαν το ελληνικό νησί για μία ακόμη φορά ως το καλύτερο ευρωπαϊκό νησί, δίνοντάς του τη μεγαλύτερη συνολική βαθμολογία, απονέμοντας στο νησί το Cond Nast

Traveler Readers' Choice Award.

Τα αποτελέσματα της έρευνας για την άποψη των αναγνωστών του περιοδικού, η οποία ήταν σε εξέλιξη από τον Απρίλιο του 2010, ανακοινώθηκαν αναλυτικά στο τεύχος Νοεμβρίου του περιοδικού, το «Readers' Choice Issue».

Αναφερόμενος στη βράβευση του νησιού ο δήμαρχος Μυκόνου τόνισε μεταξύ

άλλων: «Αισθανόμαστε ικανοποίηση, αλλά και δικαίωση που το νησί μας κέρδισε και πάλι τις προτιμήσεις των Αμερικανών τουριστών. Αυτό σημαίνει ότι η κοινή προσπάθεια του δήμου, των επαγγελματιών και όλων των κατοίκων βρίσκεται προς τη σωστή κατεύθυνση και έχει την αναγνώριση των χιλιάδων αναγνωστών του εγκυρότερου ταξιδιωτικού περιοδικού του κόσμου».

